

Kyrkomötet
Kyrkostyrelsens skrivelse 2025:2

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2024

Kyrkostyrelsen överlämnar denna skrivelse till kyrkomötet.

Uppsala den 15 maj 2025

Martin Modéus

Camilla Asp

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I denna skrivelse läggs årsredovisningen för Svenska kyrkans nationella nivå 2024 fram.

Innehåll

1 Förslag till kyrkomötesbeslut.....	3
Bilaga 1 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2024	4
Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll.....	100

1 Förslag till kyrkomötesbeslut

KsSkr 2025:2

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa årsredovisningens resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2024.
2. bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2024.

Bilaga 1 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2024

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2024

Svenska
kyrkan

Innehåll

Ärkebiskopen har ordet.....	8
Generalsekreteraren har ordet.....	10
1 Inledning	12
1.1 Den nationella nivåns uppdrag.....	12
1.2 Kyrkostyrelsen	13
1.3 Kyrkostyrelsens kansli	13
1.4 Omvärldsfaktorer som kyrkostyrelsen förhåller sig till	13
1.5 Den nationella nivåns bidrag till ett hållbart samhälle.....	14
2 Verksamhetsuppföljning	15
2.1 Året som gått 2024.....	15
3 Ekonomi	37
3.1 Sammanfattning ekonomi	37
3.2 Resultaträkning	38
3.3 Eget kapital	41
3.4 Ekonomiskt utfall per uppdrag med undernivåer.....	41
4 Förvaltningsberättelse	46
4.1 Allmänt om verksamheten	46
4.2 Styrning och ledning.....	46
4.3 Legal struktur	47
4.4 Stiftelser	47
4.5 Väsentliga händelser under 2024	47
4.6 Totala intäkter och kostnader.....	49
4.7 Finansiella instrument.....	51
4.8 Hållbarhetsupplysningar	52
4.9 Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.....	53
4.10 Eget kapital	54
4.11 Resultat och ställning.....	54
5 Fem år i sammandrag.....	55
6 Resultaträkning.....	56
7 Balansräkning	57
8 Förändring av eget kapital.....	58
9 Kassaflödesanalys	59
10 Noter.....	60

11 Hållbarhetsnoter	80
11.1 Styrningen av hållbarhetsarbetet på den nationella nivån	80
11.2 Intressentanalys och intressentdialog.....	81
11.3 Risk- och väsentlighetsanalys	82
11.4 Hantering av risk för negativ påverkan på människa och skapelse.....	82
11.5 Miljö- och klimatpåverkan.....	84
11.6 Hållbara finanser	89
11.7 Hållbara inköp.....	90
11.8 Insatser för att förhindra korruption och andra oegentligheter	91
11.9 Metoder för utsläppsberäkningar	92

Ärkebiskopen har ordet

Kyrkans uppdrag består, också i tider av förändring. Tydligast tar det sina uttryck i den lokala församlingen. Vi har kunskapen och erfarenheterna, rummen och miljöerna. Vi kan hjälpa människor att mötas och samtala, hitta sig själva och att upptäcka Gud i sina liv.

Här vill jag särskilt lyfta fram den viktiga uppgiften att hjälpa människor att bejaka den tro man har, för som någon sagt: *Människor bär på mer tro än vad kyrkan ibland vågar tro*. I det uppdraget finns visionen att alla som vill ska känna sig hemma i Svenska kyrkan, och när de känner sig hemma ska det finnas en konkret kyrka att vara hemma i. Vi är inte en kyrka där alla tror likadant. I Svenska kyrkan, folkkyrkan, är det institutionen som bär tron, och det gör kyrkan med kristligt självförtroende och glädje. Den kristna tro som vi fått oss anförtrödda tolkar vi i nuet och vi delar med glädje med oss av den. Alla är välkomna att göra sin resa i liv och tro med den relation till kyrkan som de själva vill ha och har glädje av. En del är jätteaktiva. Någon kommer när gamla pappa ska begravas. Andra när det hänt en katastrof i bygden. Men alla är välkomna.

Ärkebiskop Martin Modéus. Foto: Gustaf Hellsing/Ikon

Något håller på att hända. I samtal med andra kyrkoledare har jag noterat att vi har sett liknande rörelser i olika länder och sammanhang. Det finns ett ökat intresse för andliga frågor. Kyrkans perspektiv efterfrågas, också medialt. I Svenska kyrkan ser vi förskjutningar i medlemsutvecklingen. Tappet minskar samtidigt som inträderna ökar, även om det fortfarande är ett nettotapp. Konfirmandsiffrorna stiger. Människor återupptäcker sin kyrka. Det finns en positiv förväntan på kyrkan. Visst är det för tidigt att säga att detta är trender, men det vore otacksamt att inte glädjas i nuet. Och se det livgivande ljus som vi får förvalta.

Våra samhällen behöver vara trygga miljöer för människor ur olika sammanhang och med olika bakgrund och olika liv. Alla krafter behövs för att bygga social sammanhållning och sätta stopp för destruktiva krafter som antisemitism och islamofobi. Som kyrka måste vi orka se och be, handla utifrån förmåga och samvete, och alltid stå

på fredens sida. I våra internationella perspektiv så värnar vi folkrätten, stöder civilsamhället, som våra systerkyrkor och andra trossamfund, för att rädda liv och lindra nöd. Vi fortsätter att skydda och stödja kristna kyrkor och institutioner som ofta är med och bär grundläggande samhällsfunktioner som sjukvård och utbildning. Och, förstås: vi behöver söka sätt att tala med och om varandra som minskar spänningar och löser upp polariseringar. Ibland går det lite grann. Ibland misslyckas vi. Men vi ger inte upp. Jesu ord om att älska våra fiender och be för dem som förföljer oss är inte ord att kasta i ansiktet på andra. De är kraftfulla utmaningar till var och en av oss. Så bygger vi gott för framtiden.

Vi står fasta i bön och tro, i kallelse och uppgift. Våra olika perspektiv är en rikedom, som vi får hjälpa varandra att förvalta så att de blir till välsignelse.

Martin Modéus

Ärkebiskop i Svenska kyrkan och ordförande i kyrkostyrelsen

Generalsekreteraren har ordet

När jag skriver dessa rader har jag varit generalsekreterare i Svenska kyrkan i drygt ett halvår. Jag har känt glädje och stolthet från första stund över den viktiga verksamhet Svenska kyrkan har. Det är mycket meningsfullt att som generalsekreterare få bidra i den nationella nivåns uppdrag.

Generalsekreterare Camilla Asp. Foto: Gustaf Hellsing/Ikon

Förtroendet för Svenska kyrkan har ökat de senaste åren enligt de mätningar som årligen genomförs av Medicakademin i Förtroendebarenmetern, en undersökning som mäter förtroendet för samhällsinstitutioner, enskilda företag och medier. Jag tänker att Svenska kyrkans ökade synlighet genom det offentliga samtalet har betydelse för kännedomen om vad Svenska kyrkan är och gör. Jag tror också att Svenska kyrkan, i tider av osäkerhet och med krig i vårt närområde, bidrar till människors trygghet och hopp. De möten som sker mellan människor i Svenska kyrkan, och som alltid har skett, har nu lyfts fram i ljuset i den tid som är.

Det är i församlingarna det sker och dit kan man komma med sin glädje och sorg, i sin vardag och i stunder när livet inte är som vanligt. Den nationella nivåns arbete ska alltid utföras med siktet att det ska få bäring i församlingarna. Det stöd som utgår ifrån den nationella nivån ska stärka församlingslivet, bidra till kyrkans tydliga roll i det offentliga rummet och som aktör i civilsamhället. Svenska kyrkan har de senaste åren gemensamt tagit de första stegen för en omställning för klimatets skull, påbörjat ett stort antal åtaganden till det samiska folket och vi söker vägar för att säkra det internationella engagemanget så att vi kan hålla det vi lovat till våra globala partners genom Act Svenska kyrkan.

Vi har gemensamma utmaningar och möjligheter i det inomkyrkliga samarbetet. För att det ska bli så bra som möjligt krävs god samverkan, mellan våra nivåer och mellan förtroendevalda, medarbetare och ideellt engagerade. Vi tillhör samma kyrka. Under året har jag sett flera sådana goda samarbeten!

En stor förändring i den nationella nivåns uppdrag är ansvaret för gemensamma funktioner inom it, löneservice och ekonomiservice. Ett intensivt arbete sker för att säkerställa att församlingar ges den service som de behöver – till en rimlig kostnad.

Slutligen vill jag tacka kyrkokansliets medarbetare för allt fint arbete som görs!

Camilla Asp

Generalsekreterare i Svenska kyrkan

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

1 Inledning

Denna årsredovisning avser verksamheten på Svenska kyrkans nationella nivå under året 2024 och inkluderar hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsnoter presenteras specifikt på sidorna 80–94. Den nationella nivåns uppdrag är både omfattande och brett. Redovisningen ger en inblick i verksamheten och enbart en mindre del av allt som kyrkostyrelsen ansvarar för kan lyftas fram.

1.1 Den nationella nivåns uppdrag

Svenska kyrkans uppdrag uttrycks i kyrkoordningens beskrivning av församlingarnas syfte. ”Att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.” Evangeliet om Jesus Kristus är fundamentet för detta, gemensamt för hela den världsvida kyrkan.

Med detta som grund verkar Svenska kyrkans nationella nivå för att stärka Kristi kyrka och bidra till ett mer hållbart samhälle såväl andligt och existentiellt som ekonomiskt, ekologiskt och socialt, både i Sverige och globalt. Den nationella nivån stödjer stift och församlingar i deras arbete för att skapa detta värde och förutsättningarna för insatserna ligger i Svenska kyrkans samlade tillgångar. Den nationella nivån är en sammanhållande kraft för Svenska kyrkan och bidrar till att Svenska kyrkans uppdrag genomförs både rikstäckande och i internationellt samarbete.

Den nationella nivåns uppdrag är ömsesidigt beroende av varandra och förstärker varandra. Dessa är fastställda i kyrkoordningen och beskrivs kortfattat nedan.

1.1.1 Stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet

Uppdraget omfattar exempelvis stöd till kyrkans sociala arbete, klimatarbete, forskning och analys samt kulturarvsfrågor. Den nationella nivån ansvarar även för Svenska kyrkans utbildningsinstitut som utbildar framtidens diakoner, församlingspedagoger, kyrkomusiker och präster samt för Svenska kyrkan i utlandet som stödjer församlingar som verkar för svenskar utomlands. Den nationella nivån svarar också för övergripande frågor avseende begravningsverksamheten inom Svenska kyrkan.

1.1.2 Företräderskap

Den nationella nivån företräder, genom kyrkostyrelse och ärkebiskop, hela trossamfundet Svenska kyrkan i relation till beslutsfattare och andra kyrkor, samfund och civilsamhällesorganisationer samt ansvarar för Svenska kyrkans gemensamma information. Den nationella nivån deltar i flera ekumeniska samarbeten i Sverige och internationellt och leder och samordnar Svenska kyrkans beredskap. I uppdraget ingår även internationellt utvecklingsarbete och humanitärt arbete, som bedrivs under namnet Act Svenska kyrkan och samordning av detta arbete i Sverige.

1.1.3 Stöd till god förvaltning

Den nationella nivån ger stöd till god förvaltning i församlingar och pastorat och omfattar exempelvis gemensamma administrativa lösningar, digitalisering och finansiella placeringar i gemensamma etiska fonder.

1.1.4 Inomkyrklig reglering

Den nationella nivån tar löpande fram underlag för förankring och fastställande av Svenska kyrkans gudstjänstböcker samt förslag till beslut om förändringar i kyrkoordningen till kyrkomötet. Uppdraget innefattar också exempelvis att genomföra kyrkoval och ansvara för utjämningsystemet.

1.2 Kyrkostyrelsen

Kyrkostyrelsen leder och samordnar förvaltningen av den nationella nivåns uppgifter enligt bestämmelser i kyrkoordningen. I uppdraget ingår att verkställa uppdrag från kyrkomötet och att till kyrkomötet lämna skrivelser, ge förslag till verksamhetsinriktning och lägga fram en årsredovisning för den nationella nivån. Kyrkostyrelsen företräder Svenska kyrkan, exempelvis genom remissvar, uttalanden och officiella kontakter. I teologiska och ekumeniska frågor samråder kyrkostyrelsen med biskopsmötet.

Kyrkostyrelsen består av ärkebiskopen som ordförande och 14 ledamöter med lika många ersättare. De väljs för en period om fyra år. Dessutom väljs en annan biskop som ersättare för ärkebiskopen.

1.3 Kyrkostyrelsens kansli

Det dagliga arbetet på kyrkostyrelsens kansli, kyrkokansliet, leds av en generalsekreterare som utses av kyrkostyrelsen. I juni gick den generalsekreterare som verkat på kyrkokansliet under många år i pension och en ny generalsekreterare påbörjade sitt uppdrag i augusti. Kyrkokansliet möter regelbundet representanter från myndigheter och civilsamhälle. Som investerare och inköpsorganisation står kyrkokansliet i en bred kontakt med företrädare för näringslivet, både på det nationella och internationella planet. Sveriges kristna råd, Kyrkornas världsråd, Lutherska världsförbundet, Sveriges interreligiösa råd och andra organisationer och nätverk utgör centrala forum för dialog och samverkan. Andra organisationer i civilsamhället i Sverige och internationellt är också viktiga i samverkan för skapelsens integritet och mänsklig värdighet, till exempel i det konkreta utvecklingsarbetet inom Act Svenska kyrkan och i stödet för det diakonala utvecklingsarbete som bedrivs på församlingsnivå.

Utöver egen kontinuerlig omvärldsanalys och forskning inhämtas regelbundet allmänhetens synpunkter genom omvärlds- och medianalyser samt enkätundersökningar. Sammantaget utgör detta underlag för kyrkostyrelsens prioriteringar och utveckling av stödet till stift och församlingar.

Målsättningar, verksamhetsplaner, policyer, uppförandekoder och rutiner konkretiserar hur kyrkokansliet ska utforma sitt arbete. Effekterna av arbetet följs upp genom intern kontroll av hur planer och rutiner efterlevs, medarbetarenkäter, statistikinsamling om miljöpåverkan samt facklig samverkan. Effekterna följs även upp i dialog med stift, leverantörer, företag och de fonder som Svenska kyrkan investerar i. I noterna längre fram i årsredovisningen finns mer information om kyrkokansliet.

1.4 Omvärldsfaktorer som kyrkostyrelsen förhåller sig till

I kyrkostyrelsens årliga skrivelse om verksamhet och ekonomi för den nationella nivån presenteras teologiska utgångspunkter utifrån Svenska kyrkans givna kallelse att i ord och handling räcka evangelium.

Kyrkostyrelsen tar del av generalsekreterarens omvärldsrapport i beredningen av verksamhet och budget. De omvärldsfaktorer som kyrkostyrelsen tagit särskild

hänsyn till de senaste åren är de tilltagande klimatförändringarna, människor på flykt och humanitära behov, en ekonomisk osäkerhet och en ansträngd välfärd. Vidare att många människor saknar förtroendet för kristen tro och tradition, samtidigt som det finns en längtan efter hopp och ett intresse för existentiella frågor. Den genomgripande digitaliseringen i samhället, inte minst bland yngre, utmanar dessutom i valet av kommunikationskanaler.

Det försämrade säkerhetsläget och krig i vårt närområde är också omvärldsfaktorer som kyrkostyrelsen tagit särskild hänsyn till i sin planering de senaste åren, likaså att desinformation, hat och hot i samhället samt populistiska auktoritära antidemokratiska krafter vuxit sig starka. Det krig som utbröt efter Hamas terrorattack mot civila i Israel i oktober 2023 har inneburit ett stort lidande för människor i regionen och inte minst för människor som bor i Gaza. Kriget i regionen påverkar även Svenska kyrkans verksamhet.

Vidare manar prognoser om framtida medlemsutveckling och framtida intäkter från kyrkoavgiften Svenska kyrkan att hushålla med sina samlade resurser och öka både intern och extern samverkan av såväl kvalitetsmässiga som ekonomiska skäl.

1.5 Den nationella nivåns bidrag till ett hållbart samhälle

Hösten 2015 enades världens länder om 17 hållbarhetsmål inom olika områden, Agenda 2030. Tillsammans formar målen en gemensam karta som ska vägleda världen till en hållbar utveckling. Ledorden i Agenda 2030 är att ingen ska lämnas utanför och att målen ska genomföras med särskild hänsyn till de människor och de samhällen som har sämst förutsättningar. För närvarande ser vi en tillbakagång i hur många länder tar sitt ansvar.

Den nationella nivån integrerar ekologiska, ekonomiska, sociala samt andliga och existentiella hållbarhetsdimensioner i verksamheten, i sin styrning, sitt genomförande och sin uppföljning. Andlig hållbarhet handlar om att ge en teologisk grund för värderingar och ställningstaganden som främjar existentiell hälsa och livsmod. Ekologisk hållbarhet handlar om att hushålla med naturresurserna och värna miljön, ekonomisk hållbarhet om att använda och förvalta ekonomiska resurser hållbart samt social hållbarhet om att verka för mänskliga rättigheter, tillit, inkludering och egenmakt. Under 2024 antogs en reviderad miljöpolicy och övergripande miljömål för den nationella nivån.

Med biskopsbrevet om klimatet som utgångspunkt antog kyrkostyrelsen efter förankring i stiftens *Svenska kyrkans färdplan för klimatet* 2019. Det övergripande målet är att hela Svenska kyrkan ska vara klimatneutral till 2030 och inte bidra till den globala uppvärmningen. Ett urval strategiska klimatinsatser bidrar genom resursförstärkning från kyrkostyrelsen. Den nationella nivån stödjer även klimatarbetet i Svenska kyrkan med ansvarsfull kapitalförvaltning och nationella ramavtal, där klimat- och andra hållbarhetsfrågor integreras i inköpsarbetet. I januari 2024 påbörjades den andra etappen av Svenska kyrkans färdplan för klimatet där kyrkostyrelsen med förstärkta insatser samverkar med stiftens. Under året antog kyrkostyrelsen nya miljömål för den nationella nivån. Miljömålen följer den målstruktur som den andra etappen av färdplanen har och ställer krav på att den nationella nivån bidrar till färdplanens uppfyllelse på samma sätt som församlingar och pastorat. För att stödja arbetet med målen antogs samtidigt en ny miljöpolicy.

Utredningen om hållbarhet i Svenska kyrkan skogsbruk överlämnade sin slutrapport *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp* till kyrkostyrelsen i

september 2024 och en remittering av utredningens förslag ägde rum den 25 oktober 2024 till den 25 februari 2025.

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

Hållbarhetsnoterna på sidan 80 i årsredovisningen innehåller mer information och fler detaljer om den nationella nivåns arbete för klimatet och övriga hållbarhetsfrågor.

2 Verksamhetsuppföljning

2.1 Året som gått 2024

Det finns ett ökat intresse för andlighet, tillvarons existentiella dimensioner och kristen tro bland människor i alla åldrar. Detta har inte minst märkts i den offentliga kultur- och samhällsdebatten det senaste året. Kyrkostyrelsen konstaterar att unga människor med växande intresse för Jesus har sökt sig till sociala medier där samtal om kristen tro pågår och till Svenska kyrkans församlingar. Flera stift och församlingar har också sett ett ökat intresse för konfirmandarbetet genom att allt fler vill bli konfirmerade och att allt fler ungdomar besöker gudstjänster. I externa undersökningar som genomförts på uppdrag av kyrkokansliet framgår att de kommunikationssatser som genomförts i samarbete med stift och församlingar haft betydelse för att yngre människor som sett den fått en mer positiv inställning till Svenska kyrkan och blivit nyfikna på verksamheten.

Det finns ett ökat intresse för konfirmation. Foto: Alex Giacomini/Ikon

Orosmolnen i världen har tätat och mörknat under året och Rysslands anfallskrig mot Ukraina innebär ett stort lidande för människor som lever i krigets absoluta närhet och för dem som tvingats lämna sina hem och nära relationer och fly. Detta krig har också påverkat säkerhetssituationen i Europa vilket föranleder stärkt beredskapsarbete i Europa och en ökad kyrklig beredskap. Därtill har kriget i Mellanöstern inte enbart bidragit till en allvarlig humanitär situation för människor i regionen utan också till en alltmer osäker värld vars konsekvenser är oöverblickbara. Genom Act Svenska kyrkan har Svenska kyrkan bidragit med humanitärt bistånd till människor i utsatta situationer och ett kontinuerligt påverkansarbete har skett gentemot regering och

riksdag för att det svenska biståndet ska nå de människor som är i störst behov av insatser.

Tilliten till samhällets institutioner och tilliten människor emellan undergrävs idag av krafter som genom att systematiskt sprida desinformation underminerar fundamentet för det demokratiska samhället. Vår tid präglas av växande klyftor, oförsonlighet och polarisering och detta kräver ett kraftfullt försvar av demokratin. Svenska kyrkan har ett ansvar att fungera som sammanhållande och försonande kraft i samhället.

För första gången på flera år har Svenska kyrkan ökat tydligt, med tre procentenheter, i Förtroendebarmetern. Det är nu 45 procent av den svenska befolkningen som har ett högt eller mycket högt förtroende för Svenska kyrkan. I analysen bakom förändringen lyfter Verian, före detta Sifo, fram att Svenska kyrkan står för trygghet i en orolig tid och för nyandligheten i Sverige. Det ökade förtroendet kan bero på flera samverkande faktorer. Ärkebiskopens och andra trygga företrädares närvaro i media och ett ökat intresse för existentiella frågor är några faktorer. En annan faktor är de gemensamma kommunikationssatsningarna om sorg, dop, kulturarv och under julen, som enligt Novus har nått 2 miljoner människor och bidragit till en mer positiv bild av Svenska kyrkan och ökad insikt av värdet i medlemskapet. Genom gemensamma insatser med stift och församlingar har den lokala kommunikationen stärkts på många platser i Sverige.

Svenska kyrkans anseende, som mäts i enkätundersökningen Anseendeindex Organisation, där många intresseorganisationer ingår, har också ökat under 2024 vilket är glädjande. Anseendet handlar både om allmänhetens förtroende och uppfattningen om kvalitet av organisationens tjänster och om hur framgångsrik organisationen uppfattas vara. Det är hos de yngre och de äldre som ökningen är som störst. Intresset för att bli medlem eller tipsa någon om att bli medlem har ökat med sex procentenheter, från 22 till 28 procent. I analysen syns att en positiv mediebild driver den positiva utvecklingen.

Kyrkostyrelsen bidrar till att stärka, effektivisera och kvalitetssäkra ett långsiktigt hållbart kyrkoliv genom kontinuerliga överläggningar med stiftens förtroendevalda. Överläggningar mellan tjänstepersoner på chefsnivå äger rum för att samordna, bereda och verkställa beslut fattade av kyrkostyrelsen och stiftsstyrelserna inom gemensamma verksamhetsområden. Samverkan har stor betydelse för om Svenska kyrkan ska kunna fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva mission och diakoni i hela landet i framtiden och frågan handlar om att dela på resurser och kompetens.

Mot bakgrund av kyrkoordningens beskrivning av den nationella nivåns uppdrag och det som sker i vår omvärld fastställde kyrkomötet 2018 tre övergripande målbilder för den nationella nivån till 2030. Nedan följer några exempel på den nationella nivåns insatser under 2024, relaterade till respektive målbild.

2.1.1 Målbild 1

År 2030 har vi stärkt förmågan att bidra till ett församlingsliv som utifrån lokala förutsättningar kan möta samtidens utmaningar.

Denna målbild relaterar i första hand till den nationella nivåns uppdrag *Stöd till stiftet för utveckling av församlingslivet och Företräderskap*.

I samarbete med stiftet har den nationella nivån bidragit till att stödja och stärka församlingarnas förmåga att fullgöra sin grundläggande uppgift inom flera områden och på olika sätt, men årsredovisningens format medger enbart exempel ur verksamheten.

Ett arbete pågår för att stärka Svenska kyrkans kommunikation med åldersgruppen 16–30 år. I det ingår att ta fram ett långsiktigt kommunikativt koncept för åldersgruppen och tillgängliggöra ett digitalt stöd på temat existentiell hälsa. Insatserna ska som alltid komplettera det som sker i stift och församlingar. Arbetet genomförs i nära dialog med olika professioner inom Svenska kyrkan som jobbar med barn och unga. Syftet är att skapa en plats där unga hittar verktyg och stöd som hjälper dem att stärka sin existentiella hälsa.

Arbetet för att nå unga är en del i satsningen En närvarande och synlig kyrka och den genomförs i nära dialog med församlingar, pastorat och stift. I en nyligen genomförd studie har Svenska kyrkans kommunikation även studerats ur ett socioekonomiskt perspektiv. Den visar bland annat att utbildningsnivå har högre betydelse för om du har sett någon kommunikation från Svenska kyrkan än inkomstnivå. Förtroendet för Svenska kyrkan är också lägre i områden med en befolkning där över 30 procent av befolkningen har utländsk härkomst. När det gäller kampanjen om sorg bryter den dock mönstret och kampanjen gillas i hög grad i både områden med få och fler invånare med utländsk härkomst och hade en högre synlighet i områden där församlingarna normalt sett har låg synlighet.

Även i år samarbetade församlingar, pastorat, stift och den nationella nivån för att bjuda in människor att upptäcka sommarkyrkan. Kampanjen visar att kyrkan finns för alla, oavsett om det handlar om kulturarv, en stilla stund eller ett samtal med en präst. I år genomfördes satsningen framför allt i Svenska kyrkans egna digitala kanaler.

Inför julen 2024 vände sig kommunikationen till den breda allmänheten och budskapet var att julen kommer till alla, oavsett hur livet ser ut. Och att Svenska kyrkan kan bidra med hopp, värme och gemenskap.

Satsningen En närvarande och synlig kyrka har flera delar, bland annat en julkampanj som 2024 hade budskapet Tillsammans ser vi till att julen är för alla.

Foto: Janne Sjöberg/Ikon

Sociala medier

Ett inlägg på Instagram där biskop Johan Dalman pratar som generation Z blev Svenska kyrkans mest virala inlägg någonsin. Sammanfattningsvis genererade klippet totalt 5 933 465 exponeringar på Facebook, Instagram och TikTok. Det resulterade också i en stor spridning i svenska medier med flera intervjuer med biskopen och med medarbetare i Svenska kyrkan samt tusentals nya följare på Svenska kyrkans officiella Instagramkonto.

Ett nytt folkbildande live-format har tagit plats på Instagram, *Fråga prästen*, där nätpreäst Charlotte Frycklund svarar på följarnas frågor live under en lunch-halvtimme ungefär en gång i veckan. Formatet har blivit mycket lyckat och frågorna har alltid varit fler än tiden medgivit. I snitt har cirka 9 000 personer sett hela eller delar av varje livesändning, antingen direkt eller i sitt flöde i efterhand.

Det finns många frågor och fördomar om att be, och Svenska kyrkans nationella konton svarar på några av dessa i sin böneskola på Facebook och Instagram, bland annat genom att säga att det aldrig kan bli fel när du ber. Böneskolorna kommer inom kort att även finnas på bönewebben samt på Vimeo för att församlingar också ska kunna använda dem.

I april genomfördes den årliga kommunikationskonferensen i digital skrud och evenemanget slog rekord med över 600 anmällda från stift, församlingar och pastorat. Den huvudsakliga målgruppen är Svenska kyrkans kommunikatörer. Många av dessa har en delad tjänst mellan kommunikation och andra uppgifter i sin församling. Alla medarbetare som finner programmet intressant är välkomna att vara med.

Analys och teologi i den tid som är

Den nationella nivån presenterar kontinuerligt omvärldsbeskrivningar till stöd för reflektion och planering i församlingar, pastorat och stift. Förutom forskning, undersökningar om församlingar och pastorats verksamhet, inklusive verksamhetsstatistik, erbjuds analyser. Ett exempel är den årligt producerade skriften *Nyckeln*. Årets utgåva innehåller ett kapitel om konfirmanders och konfirmerades attityder till Svenska kyrkan och den kristna tron. Här beskrivs ett minskat glapp i attityder mellan killar och tjejer, men att föräldrarnas utbildningsnivåer spelar en allt större roll för tonåringars relation till kyrkan och tron. Ett annat kapitel beskriver att sambandet mellan förändringar av kyrkoavgiften och utträden ur Svenska kyrkan är mindre än vad många hittills vetat.

Teologi i tiden är en podd om olika samtidssteologiska frågor och om på vilka sätt teologi, religion och samhälle präglar varandra. Forskare resonerar om aktuella frågor som exempelvis identitet och meningsskapande, migration och integration, diakoni och välfärd samt om uttryck för teologi i film och litteratur. Vid utgången av 2024 fanns det 67 poddar att tillgå à runt 20 minuter vardera.

I januari lanserades biskopsbrevet *Livets början och livets slut – redskap för orientering i etiska vägval*, i samband med biskopsmötets sammanträde i Härnösand och ärkebiskopen fick en debattartikel publicerad i Expressen i anslutning till lanseringen med rubriken *Vi ställs alla inför samma frågor – oavsett ideologi*.

I september vigdes de båda stiftsteologerna Ulrica Fritzson och Teresia Derlén till biskopar i Skara stift respektive Härnösands stift. Den nya ordningen för biskopsvigning i kyrkohandboken del II togs i bruk i samband med biskopsvigningen i Uppsala domkyrka.

Under året har människor sökt stöd hos Jourhavande präst via telefon, chatt och digitalt brev vid cirka 130 000 tillfällen. Via 112 (SOS Alarm) kom 107 658 telefonsamtal till Jourhavande präst. Av dessa besvarades 71 683 samtal, vilket innebär en svarsfrekvens på 67 procent. Via Svenska kyrkans webb kom 20 336 chattar. Av dessa besvarades 17 204 chattar, vilket innebär en svarsfrekvens på 85 procent. Via Svenska kyrkans webb kom även 2 213 digitala brev där Jourhavande präst besvarade alla breven, dvs. 100 procent.

Från den 1 januari 2024 följer Jourhavande präst ett schema där resurser omfördelats med en präst från förnatt till morgontimmar. Det innebär att det alltid är tre präster i tjänst kl. 04–06. Även chatten har förstärkts genom att den präst som har ansvar för digitala brev går in och stödjer arbetet i chatten, efter att ha svarat på brev.

I november slutfördes systembytet för Jourhavande prästs och Papus (den finskspråkiga jourhavande prästens) telefoni-, chatt- och e-postsystem. Det nya systemet har implementerats med gott resultat. Målet med bytet var att skapa en stabil, mer lättanvänd och modern plattform som bättre stödjer verksamhetens behov. Systembytet är ett viktigt steg för att förstärka kvaliteten och tillförlitligheten i stöd till människor i kris. Skiftet har föregåtts av flera utbildningar i verktyget för aktuella präster.

Stöd till diakonin

I september genomfördes konferensen *Diakonins kunskap* rum i Uppsala och ungefär 370 personer deltog. Konferensen, som är en del av ett kyrkomötesuppdrag, hade som syfte att sprida resurser och verktyg för att på ett mer systematiskt sätt kunna ta vara på det diakonala arbetets ”tysta kunskap” om samhällssituation och diakonala arbetsmetoder. Delar av konferensen livesändes också på Kornet. Ärkebiskopen öppnade konferensen och första dagen lanserades webbsidan *Utforska Diakoni*.

Den andra dagen låg fokus på fördjupning och reflektion över kunskap om diakoni och teologi i församlingar genom trestiftsprojektet *Kunskapsutveckling i Diakoni*. Utöver detta erbjöds tio olika workshops för att öka kunskapen om diakoni. Studerande från Svenska kyrkans utbildningsinstitut deltog i seminarier som ordinarie undervisning. Detta gav ett mervärde i att studerande fick möta medarbetare i tjänst.

Diakonikonferensen Diakonins kunskap som hölls i september i Uppsala, samlade nära 370 deltagare från hela landet. Foto: Magnus Aronson/Ikon

Den psykiska ohälsan hos barn och unga ökar och därför är det viktigt att uppmärksamma frågor som rör barn och ungas existentiella och psykiska hälsa. Målet är att bidra till ökad kunskap och förståelse samt ge verktyg till medarbetare som möter barn och unga. Bland annat har seminarier om funktionsrättsfrågor och om barn och unga med neuropsykiatriska funktionsvariationer erbjudits samt överläggningar med rektorer för Svenska kyrkans förskolor.

Under hösten lanserades Svenska kyrkans digitala utbildning i att motverka våld i nära relationer på Svenska kyrkans utbildningsportal. Utbildningen är ett resultat av ett kyrkomötesuppdrag för att öka kunskapen kring våld i nära relationer hos anställda i Svenska kyrkan. Fokus ligger på kyrkans roll och möjlighet att stödja våldsutsatta och arbeta våldsförebyggande inom ramen för kyrkans kärnuppgifter. Utbildningen bygger på material från aktörer med specialkompetens, som Nationellt Centrum för Kvinnofrid och Jämställdhetsmyndigheten, men innehåller även teologisk reflektion samt exempel från församlingsarbete och röster från sakkunniga.

Under året tilldelades Svenska kyrkan sex miljoner kronor från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor för stöd till människor som lever i särskilt utsatta situationer, vilket efter en ansökningsprocess fördelades till arbete i församlingar och pastorat.

Nya psalmer och barns musicerande

De 9 500 förslag på sånger som skickats till den digitala brevlådan och som eventuellt skulle kunna finnas i en framtida psalmbok har nu omhändertagits. Cirka 250 utvalda sånger kommer att provsjungas i församlingar i Svenska kyrkan med start i maj 2025 och ett år framåt. Utöver de församlingar som kommer att vara formella remissinstanser är det möjligt för alla församlingar att provsjunga materialet och ge sina synpunkter, då sångerna kommer att finnas tillgängliga på externwebben. Alla sånger har spelats in av körer runt om i landet för att det ska gå att lyssna på psalmförslagen på streamingtjänster under provsjuvningsperioden. De sånger som vuxit fram i ett särskilt projekt med barn och unga, *Ungas psalmskapande*, kommer också att provsjungas under 2025.

Musikdagar för ungdomar på Åh stiftsgård i Ljungkile. Foto: Kristin Lidell/Ikon

Svenska kyrkans projekt, *Organister i framkant*, i samarbete med Göteborgs Internationella Orgelakademi syftar till att öka intresset för orgeln som instrument och stimulera till orgelundervisning för barn och unga. I mars lanserades projektets nya hemsida. Svenska kyrkans pilotprojekt *Sång i gång* inom ramen för Kungliga Musikaliska Akademiens projekt *Sjungande barn* har som syfte att i samspel mellan skolor och församlingar ge rum för kyrkomusiker att besöka en skolklass åk F–3 för att sjunga psalmer och sånger ur den svenska visskatten.

Bokmässan och kulturpriser

Under Bokmässan i Göteborg i september ansvarade Svenska kyrkan för ett stort antal boksamtal och seminarier, framför allt på Svenska kyrkans scen *Se människan*. Inom årets teman Sápmi samt Rymden genomfördes också samtal och seminarier där Svenska kyrkan var representerade. Bland alla programpunkter kan seminariet om Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket och vad som händer nu i Svenska kyrkans åtaganden till det samiska folket nämnas. Samtliga programpunkter på *Se människan*-scenen finns att ta del av via YouTube.

Ärkebiskopen deltog på Bokmässan och medverkade i ett 15-tal programpunkter. Flera var på Svenska kyrkans egen scen, men ärkebiskopen deltog även på andra scener, exempelvis Dagens Nyheter och Yttrandefrihetsscenen. Ett uppskattat scen-samtal var med Tomas Anderson Wij, författare till 2025 års *Ärkebiskopens fastebok* och ett samtal i domkyrkan där Tomas Andersson Wij också medverkade med sång. Ärkebiskopen hade även flera lunchsammankomster, bland annat med kulturminister Parisa Liljestrand.

I oktober firades gudstjänst i Uppsala domkyrka som innehöll utdelning av Svenska kyrkans kulturstipendier, Samiska rådets kulturpris och Svenska kyrkans pris för lärande och undervisning. Efter gudstjänsten inbjöds till kulturprogram i form av samtal med pris- och stipendiemottagarna.

Vinnaren av Svenska kyrkans filmpris Angelos 2024 är filmen *Om alla bara drar* av Karin Wegsjö och Nazira Abzalova. Priset delades ut av biskop Susanne Rappmann under Göteborg Film Festival. I årets urval av filmer var många mörka och speglar den oroliga tid vi lever i. Svenska kyrkans val föll på en film som är både allvarlig och viktig. Den tar temperaturen på dagens tillstånd i Sverige och ställer frågor kring hur vi kan vända samhällsutvecklingen, bort från det hot och våld som sprider sig.

Stöd till lärande

För att stärka kompetensen inom lärande och undervisning inleddes i juni en insats med hjälp av webinarier. Vid första seminariet berättade biskop Sören Dalevi om sin forskning kring barnbiblar och skolans religionsundervisning. Satsningen riktar sig till anställda vid stiftskanslier som arbetar med lärande och undervisning och ett seminarium per månad har ägt rum efter start.

Ett urval av de texter om grunden i kristen tro som producerades medan programmet för lärande och undervisning ännu pågick har tidigare översatts till finska, meänkieli, lulesamiska och sydsamiska. Nu är den nordsamiska översättningen klar och finns publicerad på webben.

Den nationella Fokusveckan, arbetsdagar i samverkan, syftar till samverkan genom att stiftsmedarbetare och medarbetare från den nationella nivån som stödjer och främjar arbetet med församlingens grundläggande uppgift samlas två gånger per år. Under 2024 har temat varit *Mission – att dela tro och liv i vår tid*. På vårens digitala träff samlades 107 deltagare och vid tredagarsmötet i november samlades 110 medarbetare.

Åtaganden till det samiska folket

Som ett led i Svenska kyrkans arbete för försoning med det samiska folket besökte ärkebiskopen under en vecka i maj Sápmi för möten i Jokkmokk, Malå och Östersund. Där skedde samtal med samiska företrädare, biskopar och stiftsmedarbetare om bland annat samiskt kyrkoliv, språk, kultur, mark, möjligheter för samiska näringar och unga samers situation.

Den 18 augusti återbördades kvarlevor efter 146 år från 23 människor vid en historisk ceremoni på Akamella ödekyrkogård, utanför Pajala. Detta är första gången kvarlevor som berör den meänkielitalande befolkningen återbördas. Vid ceremonin medverkade förutom ärkebiskopen, biskop Åsa Nyström och landshövding Lotta Finntorps. Totalt närvarade cirka 250 personer vid återbördandet.

Söndagen den 25 augusti mottogs det Nya testamentet på sydsamiska vid en högtidlig gudstjänst i Stora kyrkan i Östersund. Det är första gången som hela Nya testamentet översatts till sydsamiska. Svenska bibelsällskapet har ansvarat för översättningen tillsammans med Norska bibelsällskapet.

Sannings- och försoningskommissionen för tornedalingar, kväner och lantalaiset lämnade i november 2023 sitt slutbetänkande *Som om vi aldrig funnits*, SOU 2023:68. Kommissionen konstaterar att Svenska kyrkan varit delaktig i de övergrepp som skett mot minoriteter under 1800- och 1900-talen. Ärkebiskopen inbjöd därför i mars, tillsammans med biskopen i Luleå stift, företrädare för Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset och ungdomsförbundet Met Nuoret till samtal om vägen framåt i försoningsfrågor. I samtalet lyftes frågor om hur upprättelse för historiska övergrepp och kränkningar kan ske, vad som är prioriterat och hur minoritetens delaktighet och inflytande säkerställs.

Här återbördas kvarlevor från den meänkielitalande befolkningen till Akamella ödekyrkogård, Muodoslompola, augusti 2024. Foto: Mikael Stjernberg

Svenska kyrkans utbildningsinstitut utbildar diakoner, församlingspedagoger, kyrkomusiker och präster. Under två dagar i oktober, i Uppsala respektive i Lund, firades utbildningsinstitutets tioårsjubileum. Perspektiv på verksamhetsutvecklingen under ett decennium lyftes fram genom tal och musik. Jubileumsskriften *Svenska kyrkans utbildningsinstitut 2014–2024* har publicerats och ger siffror och statistik samt bilder och berättelser om utbildningsinstitutets uppdrag.

En utredning av Svenska kyrkans prästutbildning, *Vi måste nötas mot varandra*, presenterades för kyrkostyrelsen i december 2022. Den innehöll frågor om utbildningsplan för prästprogrammet, grundläggande utbildningskrav i teologi och religionsvetenskap samt övriga behörighetsvillkor, målsättningar för utbildningen, omfattning, upplägg och innehåll samt övergångsregler. I ett första steg har en reviderad utbildningsplan för Svenska kyrkans pastoralteologiska utbildning till präst tagits fram och beslutats av kyrkostyrelsen i december 2023 efter hörande av biskopsmötet. Under 2024 har ärendet därefter beretts i två grupper med inriktning dels på präststudenternas kyrkliga utbildningsdelar under den akademiska utbildningen, dels på introduktionen av de nyprästvigde med belysning av pastorsadjunksåret i relation till förslag på fortbildningsmoduler. Ett förslag lämnades till kyrkostyrelsen efter hörande av biskopsmötet vid årsskiftet 2024/25 och även ekonomiska analyser av förslagen har färdigställts under 2024.

Svenska teologiska institutet i Jerusalem

Svenska utrikesdepartementet avråder fortsatt från alla resor till Palestina och Israel, och inga kurser med svenska eller internationella studenter har därför kunnat genomföras på Svenska teologiska institutet, STI. Under rådande omständigheter blir digitala utbildningstillfällen därför viktiga och institutet har under året arrangerat och medverkat med ett flertal föredrag. Under hösten arrangerade institutet en serie digitala lärandeluncher på temat Röster från Jerusalem. Den första, ett möte med Kyrkornas världsråds lokala representant Yusef Daher, genomfördes i mitten av oktober med cirka 35 deltagare. Det andra, i början på november, gästades av den palestinska forskaren och feministen Nadja Harhash.

Lokalt ekumeniskt och interreligiöst nätverkande tar en allt större plats i institutets kalender då inga kurser kan genomföras för tillfället. Under året har institutet bland annat välkomnat lokala dialoggrupper från bland annat Rossing Center och Interfaith Encounter Association, men också en storytelling-grupp med fokus på Jerusalem samt en gästforskare i behov av en tillfällig arbetsplats. Institutet har också tagit emot och arrangerat program för enstaka gäster och delegationer från främst Sverige. Behovet av besök är stort, inte minst bland kristna, och institutet står till förfogande för förberedelser och planering för den som vill besöka Jerusalem trots den rådande situationen.

För institutets del innebär den fortsatta oron i regionen rent praktiskt svårigheter med att få arbetskraft till institutet, något som försenar pågående renoveringsarbete. Mer långsiktigt påverkas institutet ekonomiskt då det finns så få kurser inplanerade. Institutet fortsätter dock att fungera som plattform för lokala grupper och samarbetspartner som behöver en plats att mötas.

Svenska kyrkan i utlandet

Svenska kyrkan i utlandet med sina 26 församlingar, flera verksamhetsplatser och mobila präster verkar bland svenskar som bor utomlands, turistar, arbetar eller av annan anledning vistas utomlands. Svenska kyrkan i utlandet fortsätter utvecklingen

mot allt fler lokalanställningar och en lång förändringsresa är snart i hamn. Kyrkostyrelsen har utarbetat långsiktiga mål och strategier samt en inriktning för Svenska kyrkan i utlandets församlingsverksamhet och för samverkan mellan utlandsförsamlingar och den nationella nivån. Det ekumeniska samarbetet har fördjupats från vardagsekumenik till att medarbetare i Svenska kyrkan i utlandet anställs av systerkyrkor. Utredningar som genomlyser frågeställningar rörande Svenska kyrkans fastigheter i utlandet har gjorts avseende flera församlingar under året.

Den 26 december 2024 var det 20 år sedan tsunamin i Sydostasien tog många liv och påverkade oss alla. På initiativ av kungaparet hölls en nationell minnesgudstjänst i Uppsala domkyrka på annandag jul och som direktsändes av Sveriges television. Vid minnesgudstjänsten hedrades alla som miste livet och anhöriga och andra fick minnas de döda och händelsen. Vid gudstjänsten medverkade bland andra ärkebiskopen och statsministern. Diplomater, riksdagens partiledare och ekumeniska gäster deltog, men gudstjänsten var öppen för alla. En kollekt samlades in till Svenska kyrkan i utlandet.

På initiativ av kungaparet hölls den 26 december en nationell minnesgudstjänst i Uppsala domkyrka då det var 20 år sedan tsunamikatastrofen i Sydostasien.

Foto: Magnus Aronson/Ikon

Färdplan för klimatet

Svenska kyrkans färdplan för klimatets andra etapp inleddes i januari 2024. Under första etappen, 2020–2023, har många goda insatser genomförts på församlings-, pastorats-, stifts- och nationell nivå. För att nå de långsiktiga målen till 2030 behöver dock klimatarbetet intensifieras, bland annat inom resor, energianvändning och skogsförvaltning, vilket ska göras under den andra etappen 2024–2027. Därefter vidtar etapp tre fram till år 2030. Tecken på både beteendeförändringar och värderingsförändringar i församlingar och pastorat finns, men det är för tidigt att säga att dessa förändringar är omfattande eller generella.

Som en del i arbetet med att förverkliga målen har nu samverkansnav börjat ta form i fem stift. Det är Luleå stift, Uppsala stift, Stockholms stift, Linköpings stift och Göteborgs stift som rekryterar nya medarbetare inom målområdena konsumtion, resor och transporter och energi. Stiftens har i uppdrag att samla och stärka kompetens inom

dessas områden för att bidra till främjande av klimatarbetet i församlingar och pastorat i sitt eget och i närliggande stift.

Genom Act Svenska kyrkan har stödet till de människor som drabbas mest av klimatförändringarnas effekter stärkts samt bidragit till att sätta press på beslutsfattare att säkerställa att klimatomställningen är rättvis.

För att uppnå målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet krävs bland annat en effektiv användning av energi i kyrkans byggnader och att genomföra större åtgärder för energieffektivisering är kostsamt. För att underlätta och snabba på omställningen har en modell för incitamentsbidrag beviljats, som församlingar och pastorat kan söka.

En fortsättning av utfasning av fossileldade oljepannor fortsätter. Målet är att återstående mängd fossil eldningsolja för uppvärmning ska vara borta vid utgången av andra etappen i färdplanen. Svenska kyrkan har nu fyra ramavtal för installation av solceller. Hållbarhet har utgjort en fundamental prioritet i upphandlingen och ramavtalen skrivs med leverantörer som kan erbjuda installation av solceller på Svenska kyrkans fastigheter, både byggnader och mindre mark, i effektspannet 20–80 kW. Avtalen ställer krav på att leverantören ska erbjuda församlingar hållbart producerade paneler med högsta möjliga försäkran om kontroll av leverantörskedjan gällande risken för koppling till allvarliga sociala hållbarhetsrelaterade problem.

Kyrkostyrelsen strävar efter komplett klimatrapporering för alla stift och församlingar inom Svenska kyrkan, som exempelvis även omfattar utsläpp från tjänsteresor och inköp.

Beredskapsplanering och säkerhetsfrågor

Ett utvecklingsarbete för att stärka Svenska kyrkans roll i den civila beredskapen har pågått under hela året och fortsätter under kommande år. Frågor som bearbetats är bland annat stiftens samverkan med sina respektive länsstyrelser, utbildning för beredskap, stödmaterial för beredskapssamordnare samt utveckling av stabsorganisation som förstärkt ledningsstöd för att kunna hantera kriser och höjd beredskap och ytterst krig. Även mallar för beredskapsplan för begravningsverksamheten har utarbetats av Linköpings stift.

Några stift har tecknat överenskommelser om samverkan mellan stift och församlingar som kan aktiveras vid kris och krig. Förutsättningarna för att den nationella nivån ska kunna bidra till ett samverkanssystem undersöks och arbetet pågår med att skapa en modell för att församlingar, stift och den nationella nivån ska kunna samverka på ett planerat sätt vid kriser och eventuella krig.

Den digitala utbildningen *Säkerhetskultur i Svenska kyrkan* finns nu tillgänglig för alla medarbetare i Utbildningsportalen på Koronet. Syftet med utbildningen är att höja lägstanivån av kunskap i säkerhetsfrågor. Den skapar en grund för att bygga på med riktade utbildningsinsatser som rör säkerhet utifrån de behov som finns i verksamheten. Till utbildningen knyts webbaserade seminarier och fördjupningsmaterial. Det finns specifika utbildningar inom exempelvis det internationella arbetet, Svenska kyrkan i utlandet och inom informationssäkerhetsområdet som bidrar till fördjupning av det som lyfts i denna utbildning.

I juni undertecknade dåvarande generalsekreterare ett memorandum tillsammans med sina motsvarigheter i Norge och Finland. Syftet är att verka för att stödja varandra i beredskapsplanering och erbjuda hjälp vid incidenter. Vid ett möte i Helsingfors i november deltog även beredskapsprästen i Köpenhamn som observatör med syfte att utverka godkännande från Den Danske Folkekirke att ansluta sig till samarbetet. De nordiska informationssäkerhetssamordnarna, eller respektive kyrkas motsvarighet,

träffas kontinuerligt för att utbyta erfarenheter och information inom området informationssäkerhet. I oktober var huvudpunkterna på agendan bland annat att inleda en dialog om samverkan avseende cyberangrepp.

Begravningsverksamheten

På de allra flesta platser i landet är det Svenska kyrkans församlingar och pastorat som sköter begravningsverksamheten och kyrkostyrelsen ger stöd för arbetet.

Arbetet med att etablera en gemensam syn på ansvarskedjan i omhändertagandet av avlidna fortgår. Samtal förs med Plikt- och prövningsverket om ansvarsförhållanden och uppgiftslämnning och mellan inblandade aktörer, exempelvis Skatteverket, Socialstyrelsen och Försvarsmakten. Fokus ligger på juridiska förutsättningar både utifrån Försvarsmaktens perspektiv och övriga samhällets förutsättningar. Företrädare för bland annat begravningsverksamheten, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, Sveriges begravningsbyråers förbund samt Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund har återkommande samrådsmöten.

Under året har kyrkostyrelsen avslutat ett projekt med målet att ta fram ett underlag för begravningshuvudmännens framtida planering av krematorier. Projektet har samlat och analyserat data av betydelse för det framtida behovet av och tillgången till krematorier i olika delar av landet. I den skriftliga rapporten redovisas bland annat hur behovet av kremationer stämmer överens med kremationskapaciteten nu och fram till 2050. Vidare presenteras ett antal kriterier inom områden som miljö, teknik, ekonomi och personal som föreslås vara vägledande vid begravningshuvudmännens strategiska planering av krematorieverksamheten. Kriterierna ska bidra till att nå en effektiv och hållbar förvaltning som säkerställer att begravningslagen och myndighetsutövningen uppfylls på ett tillfredsställande sätt. Slutligen har projektet bearbetat frågan om hur ett utökat nationellt stöd i begravningsfrågor skulle kunna se ut.

2.1.2 Målbild 2

År 2030 har vi stärkt relevansen och engagemanget för Svenska kyrkans arbete, grundat i kristen tro, för ett hållbart samhälle i Sverige och i världen.

Denna målbild relaterar i första hand till den nationella nivåns uppdrag *Stöd till stiftet för utveckling av församlingslivet* och *Företrädarskap*.

På samma sätt som under målbild 1 redovisas endast några exempel ur verksamheten.

Det sker täta möten med beslutsfattare och myndigheter i Sverige i olika samhällsfrågor. Ärkebiskopen och övriga biskopars insatser som samhällsaktörer har spelat en viktig roll, inte bara lokalt i stift och församlingar, utan även i det gemensamma nationella påverkansarbetet.

Svenska kyrkan finns bland annat representerad i Migrationsverkets etiska råd och i Regeringens råd för kontakt med trossamfunden. Generalsekreteraren möter regelbundet Riksidrottsförbundet, Rädda Barnen, Svenska Röda Korset och Riksföreningen Sveriges stadsmissioner för strategiska samtal om centrala frågor och gemensamt arbete i olika frågor, exempelvis om samverkan inom krisberedskap och totalförsvar. Svenska kyrkan var värd vid ett möte under året då organisationernas erfarenheter i den aktuella samhällssituationen diskuterades, liksom behovet av fortsatta gemensamma kontakter med regering och myndigheter avseende civilsamhällets förutsättningsfrågor.

På Förintelsens minnesdag i januari deltog ärkebiskopen i flera arrangemang i regi av Forum för levande historia och Judiska församlingen i Stockholm. I april besökte

Act Svenska kyrkans israeliska partnerorganisationer B'Tselem och Breaking the Silence Sverige. De träffade riksdagsledamöter i utrikesutskottet, utrikesdepartementet samt representanter för svenska civilsamhällesorganisationer. En kväll arrangerades ett öppet seminarium i Stockholm som Act Svenska kyrkan, Diakonia, Amnesty och ABF stod värdar för, där omkring 300 personer närvarade. Ärkebiskopen mötte i mitten av maj en palestinsk delegation i Stockholm under ledning av en representant för den palestinska myndigheten. Med i delegationen fanns även den palestinska Sverigeambassadören.

Kyrkostyrelsen har svarat på flera remisser under året. På denna webbsida finns Svenska kyrkans aktuella remissvar och yttranden:

<https://www.svenskakyrkan.se/press/remissvar-och-yttranden>

Ekumenik

De nordiska evangelisk-lutherska kyrkorna har sedan några år fört samtal om hur man skulle kunna ge bättre råd och stöd till de världsvida ekumeniska plattformarna i deras arbete med att forma långsiktigt hållbara arbetssätt och strukturer. Detta också mot bakgrund av att de kyrkor som hittills bidragit substantiellt till dessa plattformars arbete framöver inte kommer att ha samma ekonomiska möjligheter samt att klimatkrisen förutsätter en förändring av mötesformer ur hållbarhetssynpunkt. I ett första skede fokuseras på dialogen med Kyrkornas världsråd. Till arbetet har under hand knutits den protestantiska kyrkan i Tyskland och den engelska anglikanska kyrkan. Det har tagits fram ett samtalsunderlag för kommunikation med aktuella ekumeniska plattformar och företrädare för de ovan nämnda kyrkorna för en inledande dialog med ledningen för Kyrkornas världsråd i Genève, som har tagit emot initiativet väl och ser positivt på att få stöd för olika processer från medlemskyrkor på detta sätt. Inledande kontakter har också tagits med Lutherska världsförbundet för dialog i frågan och till denna del av arbetet kommer även den tyska nationalkommittén till Lutherska världsförbundet liksom den evangelisk-lutherska kyrkan i Amerika att knytas.

Svenska kyrkan ger idag ett ekonomiskt bidrag till fyra lutherska kyrkor som verkar i Sverige, Lettlands evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige, Ungerska Protestantiska Samfundet i Sverige, Estlands evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige samt Norska kyrkan i Stockholm. En dialog med dessa förs regelbundet för att upprätthålla goda relationer och få bättre kunskap om verksamheten i dessa samfund och deras förutsättningar. En fråga som diskuterats är det indragna stödet från Myndigheten för stöd till trossamfund, som alla dessa samfund drabbats av. En fråga som alltid lyfts i dessa samtal är om relationen till Svenska kyrkan kan stärkas ytterligare och närmare band knyts på olika nivåer, i synnerhet vad gäller de samfund vars medlemmar i stor utsträckning också är medlemmar i Svenska kyrkan.

I maj besökte ärkebiskopen Vatikanen vid en privat audiens hos påve Franciskus. Ärkebiskopen själv beskrev mötet både som ett formellt och ett varmt personligt möte som fokuserade på vikten av att be, verka i världen och samtala om teologi. Under besöket i Rom mötte ärkebiskopen även kardinal Kurt Koch, ordförande för Påvliga rådet för främjande av kristen enhet, syster Alessandra Smerilli på Dikasteriet för hållbar mänsklig utveckling samt kardinal Mario Grech, generalsekreterare för biskopssynoden. Ärkebiskopen mötte dagen efter även Sveriges ambassadör i Italien.

Etiopiska Evangeliska Mekane Yesus-kyrkan (EECMY) är till medlemsantalet världens största lutherska kyrka och genom hela sin historia har kyrkan haft starka kopplingar till Svenska kyrkan, inte minst genom EFS (ursprungligen uttytt Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen). I juni fattade kyrkostyrelsen beslut om att ingå överenskommelse om fördjupad samverkan med EECMY enligt ett förslag som utarbetats

gemensamt av företrädare från de båda kyrkorna. Efter EECMY:s styrelsemöte i slutet av oktober informerades dock Svenska kyrkan muntligen om att EECMY för sin del inte kommer att ingå överenskommelsen och att samarbetet mellan de båda kyrkorna därför inte kommer att kunna utvecklas som planerat. EECMY går inte heller vidare med den överenskommelse som på ett liknande sätt planerats tillsammans med Evangelical Lutheran Church in America.

Ärkebiskopen besökte Etiopien i juli. Foto: Mikael Stjernberg

Act Svenska kyrkan

I februari fattade regeringen beslut om att strategin för civilsamhällesorganisationer, genom vilken Act Svenska kyrkan och 17 andra partnerorganisationer till Sida kan vidareförmedla stöd till partnerorganisationer i utvecklingsländer, ska genomlysas i syfte att möjliggöra direktstöd från Sida till dessa organisationers partner.

Senare i februari uppdrog regeringen till Sida att ta fram förslag till, och redovisa konsekvenserna av, att Sida tar över ansvaret för den vidareförmedling av stöd till civilsamhällesorganisationer som partnerorganisationerna idag utför.

Den 15 mars meddelade Sida att man kommer att säga upp samtliga avtal med partnerorganisationer under våren. Sida meddelade att detta görs på grund av det uppdrag som utrikesdepartementet givit. Avtalet sägs upp per den sista december 2024, vilket innebär att 2024 inte påverkades av detta beslut.

För Act Svenska kyrkan har detta betytt att man under året har behövt prioritera arbetet med de olika stegen i den ansökningsprocess Sida initierat och där även utländska organisationer var välkomna att konkurrera. Ett första förslag på ansökan lämnades redan i maj. Den 1 november meddelade Sida vilka organisationer som inbjöds att skicka en fullständig ansökan till det nya civilsamhällesanslaget. Sida gav i samband med detta också besked om vilka organisationer som kunde ansöka om ett större bidrag, upp till 70 miljoner kronor per år, och vilka som bara kunde söka ett mindre bidrag, upp till 5 miljoner kronor per år. Act Svenska kyrkan hamnade i gruppen som kunde söka upp till 70 miljoner kronor, tillsammans med de flesta

nuvarande samarbetspartner, inklusive Diakonia och Svenska Missionsrådet, men även Erikshjälpen, som inte varit en partner fram tills nu. När Sida fick frågor om beslutet svarade de att de har satt en gräns för hur mycket medel som kan gå till organisationer med kristen grund, vilket Act Svenska kyrkan och flera andra trosbaserade organisationer gick ut och ifrågasatte i media. En liknande gräns hade också satts för barnrättsorganisationer, vilket också ifrågasattes.

Kritiken ledde till att Sida den 18 november ändrade sitt beslut och tog bort de olika grupperna, vilket innebär att samtliga utvalda organisationer får möjlighet att ansöka om valfritt belopp i stället. För Act Svenska kyrkans del innebär detta att man fortfarande befinner sig i stor osäkerhet vad gäller hur mycket medel Svenska kyrkan kan räkna med att få från civilsamhällesanslaget framöver.

Alla ansökningar skulle vara Sida tillhanda senast den 28 februari 2025 och slutgiltiga besked beräknas ges under sommaren 2025.

Stöd till människor i utsatta situationer i världen

Efter tre år av Rysslands anfallskrig är situationen för Ukrainas befolkning fortsatt mycket svår och behoven är enorma. Act Svenska kyrkans partner på plats fortsätter att stödja de drabbade med basala nödvändigheter samt psykosocialt stöd och aktiviteter för att skapa en meningsfull vardag för barn och vuxna på flykt. Under senare delen av hösten arbetade en psykosocial expert på uppdrag av Act Svenska kyrkan i Ukraina för att stödja psykosociala komponenter av partnerprojekt i framför allt Kharkiv. Det huvudsakliga målet för uppdraget var att utbilda partnerorganisationers personal, lokala hjälparbetare samt lärare inom psykosocialt stöd. Målet var också etablering av särskilt skyddade skollokaler där fokus ligger på att skapa en trygg miljö för barn, ungdomar och personal. Uppdraget blev det fjärde av sitt slag i Ukraina under 2024.

I Ivano-Frankivsk, Ukraina, finns ett boende för kvinnor och deras barn. Där bor Davyd och Denys tillsammans med sin mamma och lillasyster.

Foto: Josefin Casteryd/Ikon

Representanter från Kyrkornas världsråd, ACT-alliansen och Caritas International genomförde en digital solidaritetsresa till Israel och Palestina i augusti. Syftet med resan var att ge stöd till svårt utsatta medlemskyrkor och andra samarbetspartner och bidra till ett globalt påverkansarbete för en rättvis och fredlig lösning av konflikten.

Delegationen träffade kyrkoledare och partnerorganisationer inne i Gaza som befinner sig i en extremt utsatt situation, däribland Act Svenska kyrkans samarbetspartner Middle East Council of Churches, Department of Services to Palestinian refugees.

För att lindra patienternas lidande har Augusta Victoria-sjukhuset i Jerusalem, som stöds av Svenska kyrkan, öppnat en klinik i Ramallah för att underlätta tillgång till behandling av människor med cancer- och njursjukdomar på Västbanken. Vägspärrar och reserestriktioner har gjort det allt svårare för patienter utanför Jerusalem att få tillgång till livräddande behandling.

Haiti står inför en av de värsta humanitära kriserna någonsin. Vardagen har länge präglats av utbredd fattigdom och upprepade naturkatastrofer. Över 300 000 människor är på flykt, samtidigt som nästan halva landets befolkning lider av livsmedelsbrist. Den våldsamma utvecklingen i huvudstaden Port-au-Prince har försvårat läget ytterligare. Landet står nu på randen till inbördeskrig. Tillgång till mat, sjukvård och rent vatten är några av de mest akuta behoven bland utsatta människor i huvudstaden. De kriminella gängen har tagit kontroll över flera områden i huvudstaden och cirka 50 000 människor har fördrivits utöver de 314 000 internflyktingar som redan finns. Det råder brist på dricksvatten och priser på varor går upp eftersom de flesta vägarna är blockerade och hamnen har plundrats. Skolor är stängda i huvudstaden, men vissa skolor har digital undervisning. De flesta sjukhusen är stängda och gängen har plundrat tre sjukhus. Act Svenska kyrkans partner kan fortfarande arbeta i provinser med lokala organisationer. Personal har möjlighet till psykologsamtal vid behov och en del har lämnat sina hem för att bo med vänner eller familj i säkrare områden. Act Svenska kyrkan kan tack vare det pågående arbetet, med stöd till många små lokala grupper, fortsätta att få ut kontantstöd och mat till dem som flytt våldet och för att skydda människor från kolerautbrott.

Ärkebiskopen besökte Guatemala i februari för att få ytterligare kunskap om hur Act Svenska kyrkan arbetar i praktiken. I Guatemala sker samverkan med Lutherska världsförbundet, Norska kyrkans nödhjälp och tyska Brot für die Welt genom lokalt anställda medarbetare. Projekt bedrivs också tillsammans med katolska Caritas. Besöket gav exempel på hur ett arbete kan vara effektivt och transparent i ett samhälle som präglas av närmast institutionaliserad korruption samt värdet av kyrkans arbete för att visa på möjligheter i svåra situationer.

Flera av Act Svenska kyrkans partnerorganisationer i södra Afrika har deltagit i kampanjen 16 Days of Activism, som är en kampanj mot könsrelaterat våld och diskriminering mot kvinnor. Tillsammans med lokala religiösa och politiska ledare har ett tydligt budskap förmedlats – våldet måste få ett slut.

Act Svenska kyrkan har under tio år arbetat med masterprogram i teologi, genus och hälsa på fyra lärosäten i Afrika, ett i Tanzania, ett i Etiopien samt två i Sydafrika. I månadsskiftet september-oktober samlade Act Svenska kyrkan tidigare studenter och lärare tillsammans med aktörer inom civilsamhället som alla varit involverade i utformning och genomförande av masterprogrammet. Konferensen var en utvärdering av tio års arbete med framåtblickande reflektioner där Svenska kyrkan fanns representerad. Lärdomar från konferensen analyseras nu och kommer att påverka kommande arbete med Svenska kyrkans strategi för teologisk utbildning i global kontext. Konferensen bidrog också med fördjupad förståelse av hur långsiktigt arbete och teologisk utbildning kan skapa förändringsledare inom kyrka och samhälle och

vikten av teologisk utbildning för att förändra normer och värderingar i relation till genus, hälsa och teologi.

I månadsskiftet oktober-november genomfördes ACT-alliansens generalförsamling i Yogyakarta, Indonesien. Generalförsamlingen samlade drygt 320 deltagare från 76 länder under ACT-alliansens lokala medlem YAKKUM:s värdskap. Act Svenska kyrkan representerades av två medarbetare och en ungdomsrepresentant. Generalförsamlingen valde en ny styrelse och den strategiska inriktningen för perioden 2019–2026 bekräftades att med några justeringar fortsätta fram till 2027. Med på generalförsamlingen var 33 ungdomsrepresentanter.

*Gaza är i spillror. Nuseirat flyktingläger i Deir al-Balah, Gaza, februari.
Foto: Doaa Albaz/Anadolu*

Ett långt internationellt engagemang i Svenska kyrkan

Under ett veckoslut i oktober möttes cirka 850 engagerade personer från Svenska kyrkan i Uppsala till *Göra skillnad-dagar*. Tillsammans med internationella gäster fick deltagarna dela erfarenheter, delta i seminarier med aktuella teman, ta del av föredrag och inspireras. Under lördagens festkväll korades Årets Changemaker i Sverige, som blev Thomas Andersson i Helsingborgs pastorat.

I samband med firandet av 150 år av internationellt engagemang i Svenska kyrkan har Act Svenska kyrkan utarbetat en skrift. Jubileumsboken heter *Vår mission: hopp! – 150 år av internationellt engagemang*. Det är en mosaik av röster och bilder som berättar både om Svenska kyrkans missionshistoria och om Act Svenska kyrkan i dag. Jubileumsboken har skickats till alla församlingar, pastorat och stift som en gåva i slutet av september.

Under adventstiden provade Act Svenska kyrkan för första gången Adoveo, en plattform för digital insamling och engagemang. I samband med julinsamlingen lanserades kampanjen *Tänd ett ljus*, där deltagare kunde tända digitala ljus för 50 kronor styck via Swish. Kampanjen resulterade i att över 6 000 ljus tändes, där varje ljus representerade ett bidrag till arbetet för fred. Julinsamlingen 2024 hade fred som tema, ett tema som kommer återkomma under minst två år till. Under rubriken *Sprid ljus i mörkret* kommuniceras det faktum att var fjärde människa på jorden lever i ett konfliktdrabbat område och att Act Svenska kyrkan arbetar för fred tillsammans med partner i flera av världens mest konfliktdrabbade områden.

Engagemanget i församlingarna har som vanligt varit gott, med insamlingsaktiviteter i form av konserter, lotterier och försäljningar av olika slag. På flera platser hölls ljusmanifestationer, exempelvis på Medborgarplatsen i Stockholm och Domkyrko-plan i Uppsala. I Haninge genomfördes en magnifik ljusinstallation, där varje Swish-gåva startade ett ljusspel på kyrkobyggnaden.

En helg i oktober samlades cirka 850 engagerade från hela landet för att ta del av inspirerande föredrag, musik och seminarier. På bilden syns internationella gäster från Zimbabwe. Foto: Josefin Casteryd/Ikon

Temat för Musikhjälpen 2024 var *Alla har rätt att överleva sin graviditet*. Medarbetare från Act Svenska kyrkan deltog vid två tillfällen, dels för att berätta om partnerorganisationen Siphililes arbete i Eswatini där man arbetar med mentor-mammor, dels för att berätta om situationen för gravida i Gaza och om arbetet som Act Svenska kyrkans partnerorganisation Department of Service to Palestinian Refugees gör med mödravård i mobila kliniker. Act Svenska kyrkan ansöker till Radiohjälpen om medel för flera projekt under årets tema. Ett exempel är till lokal partner i Honduras, Ecuménicas por el Derecho a Decidir, ett projekt som syftar till att underlätta tillgången till mödravård för 1 200 flickor och unga gravida kvinnor.

Cyberangreppet som skedde i slutet av 2023 försvårade för både församlingar och för den nationella nivån och påverkade troligtvis insamlingsarbetet negativt en bit in i 2024. Trots detta uppnåddes det ambitiösa insamlingsmålet på 223 miljoner kronor tack vare ett starkt testamentesår. Att människor väljer att testamentera stora delar av sin kvarlåtenskap till Act Svenska kyrkan visar på ett stort förtroende. Testamentes-intäkterna uppgick till nära 56 miljoner kronor under 2024.

För att kunna behålla och öka dessa insamlingsnivåer behövs ett ökat stöd från församlingarna. Under våren 2025 kommer en undersökning av församlingarnas engagemang för internationell mission och diakoni därför att genomföras.

År 2030 har vi bidragit till utveckling av en effektiv styrning, administration och förvaltning i Svenska kyrkan, så att församlingarna kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag.

Denna målbild relaterar i första hand till den nationella nivåns uppdrag *Stöd till stiftet för utveckling av församllingslivet, Stöd till god förvaltning samt Inomkyrklig reglering.*

På samma sätt som för de två övriga målbilderna redovisas endast några exempel ur verksamheten.

Digitalisering och administrativa tjänster

Anslutningstakten till nya kyrknätet har under året varit god. I november passerades 50 procent anslutna kyrkliga enheter och målet var 50 procent till årsskiftet. I nuläget finns färre intresseanmälningar för anslutning än önskat och ansträngningar görs för att kontinuerligt genom stiftet uppmuntra församlingar och pastorat. Särskild kommunikationsinsats riktas nu till de stift som har en lägre grad av intresseanmälningar. Målet är att alla församlingar och pastorat ska vara anslutna under 2026.

I början på året hade alla församlingar, pastorat och stift anslutit sig till Microsoft 365 som en del av den gemensamma it-plattformen och har därmed tillgång till intranätet Kornet.

Svenska kyrkans nya grafiska profil och uppdaterade logotyp började implementeras i april, i samband med Svenska kyrkans digitala kommunikationsdagar. Då började ett mjukt införande av profilen i församlingar, pastorat och stift. Material med den gamla profilen lever kvar tills det tar slut eller av andra skäl behöver bytas ut. Den tidigare profilen och den uppdaterade fungerar tillsammans. Profilen är bindande för den nationella nivån och för alla som använder Svenska kyrkans logotyp. Under våren erbjöds utbildningar, föredrag och praktisk handledning. Stiftens kommunikatörer fick en särskild utbildning för att kunna ge ett bra stöd till församlingar och pastorat. I september gick Svenska kyrkan över till den nya grafiska profilen på externwebben. Inom svenskakyrkan.se-domänen finns över 900 webbplatser som tillhör församlingar, pastorat och stift. Alla dessa gick över till den nya profilen samtidigt och övergången sköttes centralt. Alla delar på webbplatsen har setts över och anpassats till den grafiska profilen, exempelvis layout, färger, ikoner, illustrationer och marginaler. Samma sak gäller tekniken bakom webbplatsen, men där med målet att effektivisera framtida arbete, förbättra användbarheten och minska laddningstiderna.

I december 2024 levererade löneservice 20 246 löner till 227 församlingar, pastorat och stift. Under 2024 levererades 24 procent fler lönespecifikationer jämfört med 2023. Totalt har löneservice välkomnat 60 kyrkliga enheter under 2024. Systembytet för Svenska kyrkans löneservice går enligt tidplan och planeras ske under hösten 2025. Under året har kvalitetshöjande arbete pågått internt på löneservice. Detta i syfte att förbättra och utveckla löneservice leverans och arbetssätt. Arbetet har fokus inom områdena arbetssätt och gränsdragningsfrågor, supporthantering, struktur på uppföljning samt kommunikation.

Projektet Etablera Svenska kyrkans ekonomiservice har startat och utgår från den förstudie som gjordes under 2023. Under våren 2024 låg fokus på att ta fram ett upphandlingsunderlag för ekonomi- och beslutsstödsystem och en finansieringsmodell. Den 1 januari 2025 genomfördes den första verksamhetsövergången i etableringen av Svenska kyrkans ekonomiservice. De 18 medarbetarna i Luleå stifts servicebyrå skiftade då arbetsgivare och är nu en del av kyrkokansliets organisation.

Därmed har leveransorganisationen i ekonomiservice etablerats och sektionen för ekonomiservice har nu 29 medarbetare, Ekonomiservice Norr.

Kyrkostyrelsen beslutade i juni om en policy med principer för användning av artificiell intelligens (AI) och generalsekreteraren beslutade om riktlinjer för nyttjande på den nationella nivån. Kyrkokansliets arbete med AI ska vara effektivt, rättssäkert och enhetligt. Nyttjandet av AI ska vara transparent så att det är tydligt om och på vilket sätt AI har använts och det ska alltid finnas en ansvarig person som har fattat beslut om användandet av AI och som tar ansvar för konsekvenserna av att AI använts i verksamheten. Användningen av känslig information i AI-lösningar ska föregås av medvetna överväganden och användningen av AI ska kännetecknas av ett riskbaserat förhållningssätt.

Personuppgiftsansvarets fördelning inom Svenska kyrkan har alltsedan data-skyddsförordningen trädde i kraft varit föremål för utredning och olika former av reglering. Den rättsliga bedömning som nu görs innebär att den dominerande formen av personuppgiftsansvar inom Svenska kyrkan är ett gemensamt ansvar mellan den nationella nivån och de övriga delarna av trossamfundet. Den personuppgiftsincident som följde av cyberangreppet bekräftade att den nationella nivån tillsammans med stift, församlingar och pastorat behöver upprätta ett så kallat inbördes arrangemang som reglerar personuppgiftsansvaret inom trossamfundet. I december fastställdes ett datadelningsavtal som distribueras till övriga delar av kyrkan för ingående under det första kvartalet 2025.

Höjd kyrkoantikvarisk ersättning

Den kyrkoantikvariska ersättningen kommer från och med 2025 att höjas från tidigare 460 miljoner till 490 miljoner per år. Höjningen är således ett litet steg i rätt riktning, men långt ifrån tillräcklig för att möta behoven och täcka inflationstappet som urholkat bidraget, som legat på samma nivå sedan millennieskiftet. Frågorna kring ersättningens storlek och hur förvaltningen av det kyrkliga kulturarvet ska vara långsiktigt hållbar kommer att vara centrala i fortsatta samtal med statens företrädare och med politiker. Svenska kyrkan föreslog en gradvis höjning till 700 miljoner till 2027 för att täcka de ökande underhållsbehoven och säkerställa långsiktig vård av det gemensamma kulturarvet samt för att den kyrkoantikvariska ersättningen successivt skulle kunna återfå sitt ursprungliga värde. Regeringen bekräftar att det nominella värdet av den kyrkoantikvariska ersättningen urholkats väsentligt och att det får konsekvenser för vården och underhållet av de kyrkliga kulturminnena.

Kyrkobyggnadsprojektet i Svenska kyrkan ska bidra till goda förutsättningar för församlingar och pastorat att utföra sin grundläggande uppgift samtidigt som Svenska kyrkan som organisation stärker det gemensamma ansvarstagandet för förvaltning av alla tillståndspliktiga kyrkobyggnader. Projektet är uppdelat i tre faser där den första har innehållit en bred ansats av olika förslag till hur uppdragets utmaningar kan mötas. I början av 2024 inleddes arbetet med fas två där projektet på ett djupare plan undersökt olika handlingsalternativ som möjliga vägar framåt. Dessa olika vägar har projektet resonerat kring med hjälp av deltagare från samtliga stift och sakkunniga inom bland annat fastighetsförvaltning, kulturarv och teologi för att säkerställa en bred validering och förankring. I början av 2025 inleds fas tre där fortsatt fördjupning sker inom ramen för valda handlingsalternativ.

Vid årsskiftet hade församlingar och pastorat lämnat 456 fastställda lokalför-sörjningsplaner till stiftet, vilket utgör 77 procent av antalet församlingar och pastorat

i landet. I Stockholms stift har samtliga församlingar och pastorat fastställt lokal-försörjningsplaner, vilket var fallet redan för ett år sedan. Redovisning och sammanställning görs varje halvår.

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

Det nominella värdet av den kyrkoantikvariska ersättningen har urholkats väsentligt och får konsekvenser för vården och underhållet av de kyrkliga kulturminnena.

Foto: Nadine Minner/Ikon

Två utredningar presenterade

I april överlämnades den parlamentariska utredningen *Att kroka arm – Om ökad stiftssamverkan* till kyrkostyrelsen. Syftet med utredningen är att stimulera stiftssamverkan och undanröja alla tveksamheter om möjligheter till samverkan i utförandet av stiftets uppdrag. Utredningen betonar skillnaden mellan *ansvar* och *utförande*, att det är skillnad mellan stiftets kyrkoordningsreglerade ansvar och hur stiftet i praktiken väljer att utföra och samverka i sitt uppdrag. Utredningen utgår ifrån nuvarande organisation i Svenska kyrkan och föreslår inga förändringar av den, vilket ingick som en förutsättning i utredningens direktiv. En viktig utgångspunkt i utredningen har varit att det kyrkoordningsreglerade ansvaret bör renodlas och finansieras av respektive nivå. Utredningen har förslag till justeringar i kyrkoordningens bestämmelser som föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 efter beslut i kyrkomötet 2025. En remittering till samtliga stift och till ett urval av församlingar och pastorat ägde rum under hösten 2024. Remissvaren visade på stor samstämmighet och en positiv respons till utredningens innehåll och förslag.

I september offentliggjordes utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp*. Utredningen framhåller att klimatnödläget ställer särskilda krav på förvaltningen av naturresurser och föreslår ett antal ändringar i kyrkoordningen. Utredningen lämnar också förslag på hur Svenska kyrkan kan stärka skyddet för biologisk mångfald och skogens kulturvärden, förbättra uppföljning och tillsyn samt öka lokal delaktighet och samiskt inflytande. Under fyra månader, fram till den 25 februari 2025, fanns det möjlighet att lämna synpunkter på de förslag som har presenterats i utredningen. Förslagen har föranlett en stor diskussion internt i Svenska kyrkan men också i samhället i stort.

Tematiskt kyrkomöte

Kyrkomötets första session genomfördes som planerat den 1–4 oktober i universitetshuset i Uppsala. Ledamöterna och biskoparna fick under dessa dagar möjlighet att fördjupa sig i temat *Kyrkan i det offentliga rummet*. Det tematiska programmet bjöd på diverse inslag, allt från föredrag om hur det står till med demokratin runt om i världen till bibelsmedjor. Intervjuer och annat material från de tematiska delarna finns publicerat på kyrkomötets webbplats. Under veckan pågick som vanligt utskottsarbete som resulterade i 60 betänkanden.

Kyrkomötets andra session genomfördes som planerat den 18–20 november på Uppsala Konsert och Kongress. Ledamöter och biskopar debatterade och beslut i samtliga ärenden som beretts under första sessionen fattades av ledamöterna. Liksom under första sessionen präglades dagarna under andra sessionen av temat *Kyrkan i det offentliga rummet*, både i ärendebehandlingen och i övrigt program.

Kyrkomötet präglades av temat Kyrkan i det offentliga rummet.

Foto: Magnus Aronson/Ikon.

3 Ekonomi

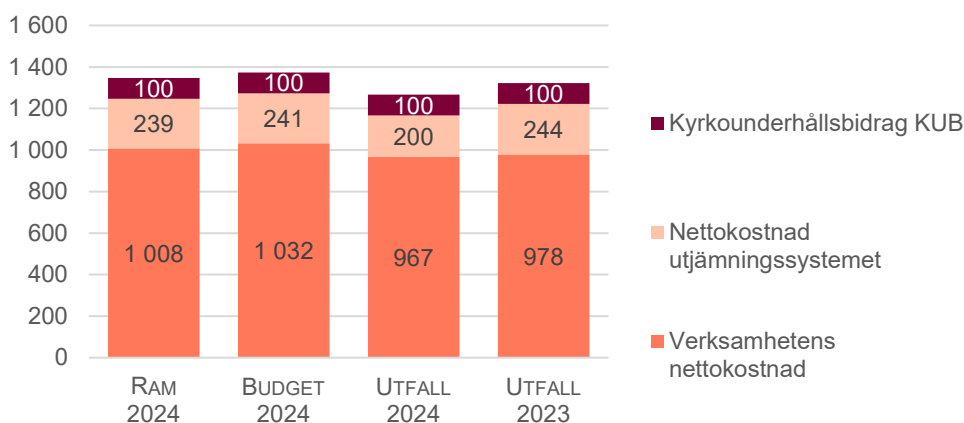
KsSkr 2025:2
Bilaga 1

3.1 Sammanfattning ekonomi

Årets resultat uppgår till 943 miljoner kronor, vilket är 719 miljoner kronor högre än budget. Skillnaden mot budget beror på att avkastningen från kapitalförvaltningen var 1 114 miljoner kronor, eller 10 procent som ska jämföras med budgeterade 5 procent.

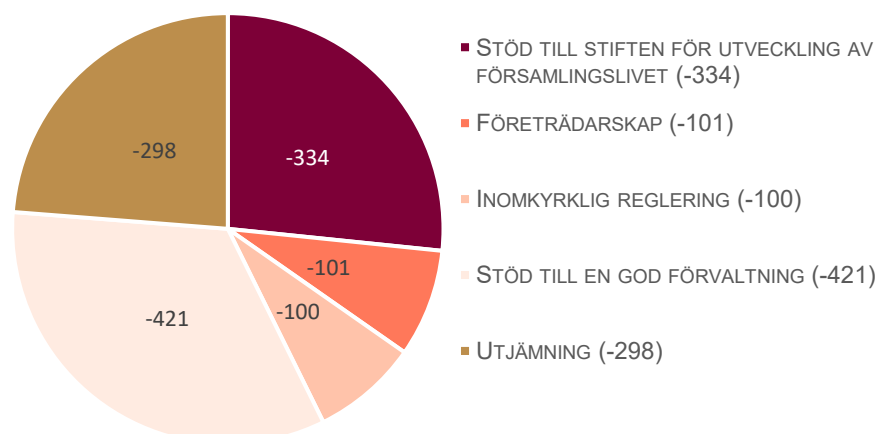
Totala kostnader 2024 uppgår till 3 371 miljoner kronor, vilket är 58 miljoner kronor lägre än den av kyrkomötet beslutade rambudgeten. Verksamhetens nettokostnad (kostnader minus intäkter utom avgift gemensam verksamhet) uppgick till 1 267 miljoner kronor vilket är 80 miljoner kronor lägre än nettokostnadsramen.

DIAGRAM 1. VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD 2024 I JÄMFÖRELSE MED PLANERADE NETTOKOSTNADSRAMAR, BELOPP I MILJONER KRONOR

Skillnaden mellan budgeterad nettokostnad och utfall 2024 förklaras av högre intäkt från prästlönetillgångarna än förväntat och lägre kostnad för strategiska insatser, främst klimatetapp 2 samt outnyttjade reserver. Lutherska världsförbundets husbyggnadsprojekt i Jerusalem genomfördes inte 2024.

DIAGRAM 2. NETTOKOSTNAD ÅR 2024 FÖRDELAD PER UPPDRAG, BELOPP I MILJONER KRONOR

3.2 Resultaträkning

Verksamhetens resultat för 2024 uppgår till -163 miljoner kronor exklusive finansnetto och kyrkounderhållsbidrag. I budget planerades för ett underskott med -303 miljoner kronor och resultatet är 140 miljoner kronor högre än planerat. Avvikelsen mot budget beror främst på högre intäkter från prästlönstillgångarna än förväntat och att kyrkostyrelsens reserver inte har behövt nyttjas fullt ut. Lämnade bidrag inom den internationella verksamheten, Svenska kyrkan i utlandet och klimatetapp 2 är lägre och Lutherska världsförbundets husbyggnadsprojekt i Jerusalem, som Svenska kyrkan stödjer, kunde inte genomföras 2024.

I tabellen nedan redovisas samtliga intäkter och kostnader för den nationella nivån med en summeringsrad för verksamhetens resultat.

TABELL 1. RESULTATRÄKNING

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023
Avgift gemensam verksamhet	1 038	1 038	1 009
Insamlade medel	243	248	220
Erhållna bidrag	170	157	151
Inomkyrkliga tjänster*	174	179	137
Övriga intäkter	3	9	10
Summa intäkter	1 628	1 631	1 525
Utvecklingssamarbete/bistånd	-279	-223	-236
Övriga lämnade bidrag	-138	-118	-104
Externa kostnader	-761	-732	-669
Personalkostnader	-497	-509	-483
Avskrivningar	-14	-13	-14
Summa kostnader	-1 690	-1 595	-1 507
Utgjämning och KAE**	-241	-200	-244
VERKSAMHETENS RESULTAT	-303	-163	-225
Finansnetto	560	1 172	1 175
Kyrkounderhållsbidrag	-100	-100	-100
Förändring ändamålsbestämda medel	68	34	12
Årets resultat	224	943	862

* I inomkyrkliga tjänster ingår löneservice, ekonomiservice och digital infrastruktur

** Se förklaring i tabell 2

3.2.1 Intäkter

Sammanlagda intäkter är 3 miljoner kronor högre än budget. Insamlade medel är 5 miljoner kronor högre än budget och 29 miljoner kronor högre än föregående år. Det beror framför allt på högre testamentsintäkter till Act Svenska kyrkan. Gåvor och kollekter till den internationella verksamheten är däremot lägre än budget.

Erhållna bidrag är 12 miljoner kronor lägre än budget men högre än föregående år. Det beror på lägre bidrag än förväntat från externa givare inom den internationella verksamheten. Under 2024 har Svenska kyrkan fått statliga medel från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor till insatser för människor i socialt särskilt utsatta situationer. Dessa medel har fördelats vidare till församlingar och pastorat.

Inomkyrkliga tjänster är 6 miljoner kronor högre än budget och 43 miljoner kronor högre än 2023. I jämförelse med föregående år har anslutningsgraden till löneservice,

ekonomitjänsten och till gemensam it-plattform ökat. År 2023 kompenserades församlingar/stift för extraordinär situation med anledning av cyberangreppet, vilket minskade intäkterna det året.

I övriga intäkter ingår valutakursvinster och hyresintäkter.

3.2.2 Kostnader

Sammanlagda kostnader är 95 miljoner kronor lägre än budget och 88 miljoner kronor högre än föregående år.

Utvecklingssamarbete och bistånd är 56 miljoner kronor lägre än budget inom den internationella verksamheten. De minskade erhållna bidragen återspeglas i en lägre nivå av lämnade bidrag. Lutherska världsförbundets husbyggnadsprojekt i Jerusalem, som Svenska kyrkan stödjer, genomfördes av olika skäl inte under 2024 och var budgeterat med 22,5 miljoner kronor.

Övriga lämnade bidrag är 20 miljoner kronor lägre än planerat. Anslag inom klimatetapp 2 kommer att fördelas i större utsträckning från och med 2025 efter inledande planering och utveckling av samarbetsformer. Anslagen inom Svenska kyrkan i utlandet är lägre och personalkostnaderna är högre eftersom omställningen till lokalanställd personal hade en lägre takt än budgeterat 2024.

Externa kostnader är 30 miljoner kronor lägre än budget. År 2024 reserverades medel bland annat för kyrklig beredskap som inte har nyttjats fullt ut. Kostnader till följd av cyberangreppet var 15 miljoner kronor 2024. Kostnaderna är lägre för löneservice- och ekonomiserviceprojekten.

Externa kostnader är 63 miljoner kronor högre än föregående år, framför allt på grund av ökade säkerhetskostnader och ökade kostnader för motståndskraft. Kostnaderna för kyrkovalsarbetet är högre än föregående år och varierar i en fyraårscykel.

Personalkostnaderna är 13 miljoner kronor högre än budget. Kostnader för pensioner och lunchsubventioner är högre än planerat. I personalkostnader ingår 17 miljoner kronor för inhyrd personal som har täckt upp tillfälliga vakanser och annan frånvaro. Kostnader för utsänd personal är högre än planerat inom Svenska kyrkan i utlandet, men lägre inom den internationella verksamheten.

Personalkostnaderna ökar på grund av den årliga lönerevisionen och eftersom verksamheten utökas inom administrativ samverkan.

3.2.3 Utjämning och kyrkoantikvarisk ersättning

Utjämningssystemet är underfinansierat genom att intäkterna är lägre än kostnaderna och den nationella nivån finansierar mellanskillnaden mellan utjämningsavgifter och utjämningsbidrag samt kyrkounderhållsbidraget (se egen rad i resultaträkningen).

Det statliga bidraget kyrkoantikvarisk ersättning används främst till församlingarnas renovering av kyrkobyggnader.

TABELL 2. FÖRKLARING AV UTJÄMNING OCH KYRKOANTIKVARISK ERSÄTTNING (KAE)

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023
Utjämningsavgifter församlingsnivå	778	779	757
Utjämningsbidrag församlingsnivå	-873	-874	-853
Nettoresultat församlingsnivå	-96	-96	-96
Utjämningsavgift stiftsnivå	220	261	217
Utjämningsbidrag stiftsnivå	-365	-365	-365
Nettoresultat stiftsnivå	-146	-104	-148
Intäkter kyrkoantikvarisk ersättning	460	436	492
Kostnader kyrkoantikvarisk ersättning	-460	-436	-492
Nettoresultat KAE	0	0	0
Resultat utjämning och KAE	-241	-200	-244

Nettoresultatet på stiftsnivå är högre än budget och föregående år. Prästlönетillgångarna uppvisade ett högre årsresultat 2023 än året innan, vilket gav en högre utdelning 2024 än förväntat.

Den kyrkoantikvariska ersättningen används främst till församlingarnas renovering av kyrkobyggnader. Utbetalningarnas storlek varierar mellan åren och 2024 var utbetalningarna lägre än budget och uppgick till 436 miljoner kronor.

3.2.4 Finansnetto

Intäkter från finansnettot var 612 miljoner kronor högre än budget 2024. Avkastningen från kapitalförvaltningen var 1 114 miljoner kronor, eller 10,0 procent, vilket ska jämföras med budgeterade 5 procent.

2024 blev ett starkt år för aktiemarknaden, men med stora skillnader mellan regioner och sektorer. Svenska kronan försvagades under året, vilket bidrog till en positiv resultateffekt från globala aktier. Resultatet från tillgångsslaget aktier blev sammantaget 952 miljoner kronor. Tillgångsslagen räntor, fastigheter och alternativa placeringar gav också en positiv avkastning 2024. Svenska räntor gav 3,5 procent och företagsobligationer 6,8 procent med ett sammantaget resultat på 114 miljoner kronor.

Marknadsvärdet på placeringstillgångarna i kapitalförvaltningen uppgick den 31 december 2024 till 11 857 miljoner kronor.

Likviditetsförvaltningen genererade en bruttovinst på 345 miljoner kronor 2024. Efter räntenetto (den ränta vi betalar ut till alla underkontohavare) och kostnader landade resultatet för likviditetsförvaltningen på 98 miljoner kronor. Efter det negativa resultatet som uppstod 2022 har förvaltningen nu hämtat i kapp det resultatet och genererat ett överskott som delas ut som extra ränta till underkontohavarna på 59 miljoner kronor.

TABELL 3. FINANSFÖRVALTNING

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023
Övriga intäkter	0	2	2
Finansnetto	560	1 172	1 175
Kostnader	-2	-3	-3
Resultat	558	1 171	1 174

3.3 Eget kapital

Den nationella nivåns egna kapital utgör det enda gemensamma kapitalet i Svenska kyrkan. Kapitalet möjliggör strategiska insatser för hela Svenska kyrkan och finansierar delar av utjämningsystemet samt årliga utbetalningar av kyrkounderhållsbidrag på 100 miljoner kronor.

Målvärdet för eget kapital var vid utgången av 2021 10 miljarder kronor. Det räknas upp årligen med hänsyn till konsumentprisindex, och målkapitalet är 11 899 miljoner kronor vid utgången av 2024. Sedan 2024 beräknas detta enligt KPIF. Det fria egna kapitalet uppgår till 11 960 miljoner kronor per 31 december 2024, efter ett uttag om 400 miljoner kronor. Det är 61 miljoner kronor högre än målvärdet.

3.4 Ekonomiskt utfall per uppdrag med undernivåer

I tabellen visas nettokostnad (kostnader minus externa intäkter) per uppdrag, vilket visar hur mycket avgiften för gemensam verksamhet, den så kallade 7-öringen, ska finansiera. Viss verksamhet, såsom Act Svenska kyrkan, finansieras till stor del av externa intäkter och därför är nettokostnaden låg.

Resultaträkningar för kyrkostyrelsens internationella råd och kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet visas i tabell 7 och 8. Resultaträkningar för utjämnings och finansförvaltning visas i tabell 2 och 3.

TABELL 4. NETTOKOSTNAD PER UPPDRAG

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023
Stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet			
Utbildningsinstitutet	-59	-61	-55
Svenska kyrkan i utlandet	-77	-72	-76
Diakonal utveckling, forskning, kulturarv (KAE), hållbarhet m.m.	-250	-201	-230
	-386	-334	-360
Företräderskap			
Internationell mission och diakoni	-57	-35	-105
Ekumenisk samverkan, påverkansarbete	-64	-67	-66
	-121	-101	-171
Stöd till en god förvaltning			
Löneservice	-64	-48	-58
Ekonomiservice	-31	-22	-26
It-infrastruktur, support och förvaltning	-221	-249	-194
Övrig förvaltning av gemensamma funktioner	-9	-11	-8
Juridiskt stöd, fastighetsstöd, arkiv m.m.	-99	-92	-78
	-423	-421	-364
Inomkyrklig reglering			
Kyrkoval	-35	-33	-17
Kyrkans böcker, kyrkomöte, kyrkostyrelse, råd	-66	-68	-59
	-100	-100	-77
Utjämnings och Finans			
Utjämnings	-341	-298	-339
Finansförvaltning	558	1 160	1 166
	217	862	826

3.4.1 Stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet

Uppdraget avser stöd till verksamhetsutveckling inom församlingarnas grundläggande uppgift i Sverige och i utlandet. Stödet utgör exempelvis forskning och analys, stöd till diakonal utveckling, hållbarhetsfrågor och till utbildning för tjänst i Svenska kyrkan. I uppdraget ingår även kyrkoantikvarisk ersättning med både intäkter och kostnader.

Kostnaderna för Svenska kyrkans utbildningsinstitut är i nivå med budget men högre än föregående år. Externa kostnader och lämnade bidrag är högre än föregående år. Flera utbildningsalternativ och klasser har krävt tillskott av lärarresurser och det femte utbildningsalternativet för kyrkomusikerutbildning på C-nivå startade under hösten.

Nettokostnaden för Svenska kyrkan i utlandet är lägre än planerat för underhåll av fastigheter i utlandet. En utförligare beskrivning av utfallet för kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet finns under egen rubrik.

Nettokostnaden för resterande delar inom stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet är sammantaget lägre än budget. Det beror främst på att kyrkostyrelsens medel för beredskap inte nyttjats fullt ut. Nettokostnader kopplade till cyberangreppet är lägre än föregående år.

I uppdraget ingår projekten klimatetapp 2, närvarande och synlig kyrka, medlemsutveckling samt åtaganden till det samiska folket. Kostnaderna för färdplan för klimatet är lägre än planerat 2024. Anslag inom klimatetapp 2 kommer att fördelas i större utsträckning från och med 2025 efter inledande planering och utveckling av samarbetsformer.

TABELL 5. STRATEGISKA INSATSER

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023
Färdplan klimat	-30	-9	-9
Försoningsprocess samiska folket	-4	-6	-3
Medlemsutveckling	-12	-16	-12
Närvarande och synlig kyrka	-15	-15	-20
	-61	-46	-44

3.4.2 Företrädarskap

Uppdraget innefattar ekumenisk samverkan, påverkansarbete samt internationell mission och diakoni som samordnas genom Act Svenska kyrkan.

Nettokostnaden för internationell mission och diakoni är lägre då det budgeterade stödet till Lutherska världsförbundets husbyggnadsprojekt i Jerusalem inte betalades ut 2024. Nettokostnaden är också lägre än föregående år, vilket beror på att nationell finansiering av Act Svenska kyrkan minskade 2024. Dessutom fick Act Svenska kyrkan ett bidrag om 30 miljoner kronor från kyrkostyrelsens förfogande-medel 2023, som betalades ut till humanitära insatser. En utförligare beskrivning av utfallet för kyrkostyrelsens internationella råd finns under egen rubrik.

Inom ekumenisk samverkan och påverkansarbete ingår bland annat stöd till ekumeniska internationella samarbetsorganisationer och samarbetskyrkor. Under 2024 har det utöver tidigare planerade anslag lämnats ett bidrag till Sveriges interreligiösa råd och till Mekane Yesus-kyrkan (EECMY).

Även kostnader för närvaron i sociala medier och kommunikationsinsatser inför kyrkovalet ingår i uppdraget företrädarskap.

3.4.3 Stöd till en god förvaltning

Uppdraget omfattar verksamhet som genom samverkan och digitalisering i gemensamma administrativa arbetssätt möjliggör kostnadseffektiva lösningar. Gemensam it-plattform, gemensamma administrativa system, kyrknätets infrastruktur och Svenska kyrkans löneservice och ekonomiservice ingår i gemensamma funktioner. I stöd till en god förvaltning ingår också bland annat fastighetsförvaltning, administration, arkiv och juridiskt stöd.

Nettokostnaden för löneservice är 16 miljoner kronor lägre än budget och 20 miljoner kronor lägre än föregående år på grund av försening i införande av nytt lönesystem. Anslutningen har ökat med 24 procent under året.

Nettokostnaden för ekonomiservice är 8 miljoner kronor lägre än budget, vilket framför allt beror på att egen personal har nyttjats i projektet i stället för köpta tjänster.

Nettokostnaden för it-infrastruktur, support och förvaltning är 28 miljoner kronor högre än budget, vilket framför allt beror på säkerhetshöjande åtgärder efter cyberangreppet. Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 55 miljoner kronor där den största avvikelsen avser kostnader för införande av nytt kyrknät, samt kostnader för utökad säkerhet.

Juridiskt stöd, fastighetsstöd och arkiv har en lägre nettokostnad än budgeterat då reserver inte har nyttjats fullt ut. Nettokostnaden är dock 11 miljoner kronor högre än föregående år främst på grund av högre konsultkostnader.

TABELL 6. STRATEGISKA INSATSER

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023
Samverkan och digitalisering exkl drift	-49	-41	-64
Digitalisering av valet	-5	-3	-2
	-54	-44	-66

3.4.4 Inomkyrklig reglering

Uppdraget inkluderar verksamhet för Svenska kyrkans styrorgan och genomförande av kyrkoval. Även kvalitetssäkring av Svenska kyrkans böcker, utveckling av kyrkoordningen samt Svenska kyrkans bestämmelser ingår i uppdraget.

Kostnaderna för kyrkovalsarbetet varierar i en fyraårscykel. För 2024 är kostnaderna 2 miljoner kronor lägre än budget eftersom delar av den digitala satsningen har flyttats fram.

Kostnaderna för övrig inomkyrklig reglering är 2 miljoner kronor högre än budget, vilket främst beror på högre kostnader i kyrkostyrelsens utredningar och ökade kostnader för informationssäkerhet. Nettokostnaden är 8 miljoner kronor högre än föregående år eftersom kostnaderna för kyrkomötet är högre vilket främst beror på att mandatstödet varierar mellan åren. Även i projektet för revidering och utökning av den svenska psalmboken är kostnaderna högre än föregående år.

3.5 Sammanfattning ekonomi för råden

3.5.1 Kyrkostyrelsens internationella råd

TABELL 7. RESULTATRÄKNING FÖR KYRKOSTYRELSENS INTERNATIONELLA RÅD

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023
Insamlade medel	223	223	199
Erhållna bidrag	160	139	135
Övriga intäkter	0	2	4
Förändring ändamålsbestämda medel	65	47	14
Summa intäkter	448	411	352
Utvecklingssamarbete/bistånd	-279	-223	-236
Övriga lämnade bidrag	-4	-10	-7
Externa kostnader	-112	-111	-113
Personalkostnader	-110	-109	-103
Avskrivningar	0	0	0
Summa kostnader	-505	-452	-459
Finansnetto	0	6	3
Resultat	-58	-35	-105

Insamlade medel är i nivå med budget men högre än föregående år, främst på grund av ett stort testamente 2024. De erhållna bidragen är lägre än budget, på grund av lägre intäkter från institutionella givare.

De lägre erhållna bidragen återspeglas i en lägre nivå av lämnade bidrag. Ett antal insatser har försenats eller ställts in och bidrar till att budget underskrids. Dessutom genomfördes inte Lutherska världsförbundets husbyggnadsprojekt i Jerusalem under året.

De externa kostnaderna, som till största del är kopplade till att sprida kännedom om Act Svenska kyrkan och öka insamling är i nivå med budget och föregående år. Personalkostnaderna är också i nivå med budget. Kostnaderna för kanslianställda är högre än budgeterat men kostnader för utsänd personal är lägre, på grund av att de inte kunnat sändas ut i den takt som planerats.

De totalt sett lägre kostnaderna bidrar till att ändamålsbestämda medel inte behöver användas i den utsträckning som budgeterats.

1.1.1 Kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet

TABELL 8. RESULTATRÄKNING FÖR KYRKOSTYRELSENS RÅD FÖR SVENSKA KYRKAN I UTLANDET

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Utfall 2024	Utfall 2023
Insamlade medel	9	11	10
Erhållna bidrag	6	8	3
Övriga intäkter	2	2	0
Förändring ändamålsbestämda medel	3	-13	-2
Summa intäkter	20	8	10
Övriga lämnade bidrag	-49	-32	-27
Externa kostnader	-21	-16	-18
Personalkostnader	-25	-31	-40
Avskrivningar	-3	-3	-3
Summa kostnader	-98	-83	-88
Finansnetto	0	1	-1

Resultat***-78****-74****-78**KsSkr 2025:2
Bilaga 1

Svenska kyrkan i utlandets insamlade medel och erhållna bidrag är högre än budget och sparas delvis som ändamålsdestinerade medel till kommande år.

Lämnade bidrag är lägre än budget men högre än föregående år. Övergången till lokalanställd personal pågår men var inte fullt genomförd under 2024, vilket påverkar både lämnade bidrag och personalkostnader.

Externa kostnader är lägre för Svenska kyrkan i utlandets fastighetsprojekt. Sammanlagda utgifter för fastighetsprojekt är 8 miljoner kronor mot budgeterade 12 miljoner kronor. Till kostnaderna läggs avskrivningar för tidigare projekt. Eftersom fastighetsbudgeten sträcker sig över fem år så är det väntat med avvikelser mellan åren.

4 Förvaltningsberättelse

4.1 Allmänt om verksamheten

Fördelningen av uppgifter och uppdrag inom Svenska kyrkan regleras i kyrkoordningen. Församlingen är den lokala pastorala nivån inom Svenska kyrkan med grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Stiften, som är den regionala pastorala nivån, främjar och har tillsyn över församlingslivet medan den nationella nivån ger stöd till församlingslivets utveckling i huvudsak via stiften, och på olika sätt beroende på skiftande behov hos församlingarna i respektive stift.

Den nationella nivån är en sammanhållande kraft för Svenska kyrkan och bidrar till att uppdraget fullgörs rikstäckande och i internationellt samarbete. Det sker genom att den nationella nivån ansvarar för kyrkans gemensamma angelägenheter bland annat i fråga om inomkyrklig normgivning, förvaltning av gemensamma system och administration, överprövning av beslut, gemensam information, utbildning, ekumeniska relationer samt internationell diakoni och mission. Till uppdraget hör också att vara Svenska kyrkans röst såväl i det svenska samhället som internationellt samt bidra till att Svenska kyrkan är en positiv kraft för att samhället ska hålla ihop och inte dras isär.

4.2 Styrning och ledning

Verksamheten på den nationella nivån bedrivs i Trossamfundet Svenska kyrkan, organisationsnummer 252002-6135, med säte i Uppsala. Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ på den nationella nivån och dess 251 ledamöter väljs av medlemmarna, varav 249 väljs i direkta val och de återstående två väljs av de 24 kyrkoråden inom Svenska kyrkan i utlandet. Kyrkostyrelsen är Svenska kyrkans högsta ansvariga organ när kyrkomötet inte är samlat. Ärkebiskopen är ordförande och kyrkomötet utser övriga ledamöter för en period om fyra år. Kyrkostyrelsen leder och samordnar förvaltningen av den nationella nivåns uppgifter. Den handlägger ärenden enligt bestämmelserna i kyrkoordningen, beslutar i alla övergripande och löpande frågor på den nationella nivån och företräder Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen är kyrkomötets beredande och verkställande organ. Det betyder att kyrkostyrelsen kan lägga fram förslag i olika frågor genom skrivelser till kyrkomötet. Den ska också utföra de uppdrag som kyrkomötet ger.

Direkt utsedda av kyrkomötet är även läronämnden, kyrkorättsnämnden, Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar, Svenska kyrkans valprovsnämnd och Svenska kyrkans överklagandenämnd samt Svenska kyrkans arvodesnämnd. Kyrkostyrelsen utser kyrkostyrelsens dispens- och överprövningskommitté, kyrkostyrelsens internationella råd, kyrkostyrelsens kapitalförvaltningsråd, kyrkostyrelsens musikråd, kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska kyrkan, Samiska rådet i Svenska kyrkan, kyrkostyrelsens råd för samverkan och digitalisering, kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet samt Svenska kyrkans teologiska kommitté. Kyrkostyrelsen ansvarar för all övergripande verksamhet.

Kyrkostyrelsens kansli, kyrkokansliet, i Uppsala är organiserat i elva avdelningar som genomför verksamheten på den nationella nivån. Kyrkokansliets arbete leds av en generalsekreterare. Den årliga styrningen, i relation mellan kyrkomöte, kyrkostyrelse, generalsekreterare och avdelningschefer, består i huvudsak av processer för planering och processer för uppföljning av verksamhet och ekonomi. Årligen upprättas en budget

för en period av tre år och en detaljerad budget för nästkommande år. Uppföljningsprocesserna sker löpande under året, med dialoger och avrapportering till kyrkostyrelsen var fjärde månad. Därtill finns en process för uppföljning i form av generalsekreterarens löpande rapportering till kyrkostyrelsen under året.

4.3 Legal struktur

Svenska kyrkans nationella nivå äger dotterföretaget Svenska kyrkans förvaltningsaktiebolag och det vilande dotterföretaget Svenska kyrkans utbildningsaktiebolag. Förvaltningsaktiebolaget äger och förvaltar fastigheten Fjärdingen i Uppsala, som tillgodoser kyrkokansliets huvudsakliga behov av kontorslokaler. Svenska kyrkans nationella nivå äger också andelar i intresseföretagen Fairtrade Sverige AB och Berling Media AB. Med hänvisning till 7 kap. 3 a § årsredovisningslagen (1995:1554) upprättas ingen koncernredovisning på grund av ovanstående verksamheters ringa omfattning, i förhållande till den totala verksamheten på den nationella nivån.

Inom Svenska kyrkan i utlandet finns ett trettiotal utlandsförsamlingar där de flesta utgörs av självständiga juridiska personer. Men det finns sex filialer som inte betraktas som självständiga juridiska personer och som därmed finns inom ramen för verksamheten på den nationella nivån. Filialerna utgörs av två enheter inom Svenska kyrkan i utlandet vilka är placerade i Thailand och Hongkong, tre enheter inom den internationella verksamheten i Colombia, Jordanien och Uganda samt det Svenska teologiska institutet i Jerusalem (STI) i Israel. Verksamheten i Colombia har inte påbörjat sin verksamhet och filialerna i Hongkong och i Thailand har varit vilande under året.

4.4 Stiftelser

Svenska kyrkan på den nationella nivån förvaltar 45 (2023 var det 48) stiftelser med anknuten förvaltning. Stiftelserna är egna juridiska personer. Separata årsredovisningar eller sammanställningar upprättas för dessa i enlighet med gällande lagstiftning. De ingår därför inte i balans- och resultaträkningen för Svenska kyrkan på den nationella nivån. Tillgångarna i stiftelserna har vid årsskiftet ett redovisat värde på 302 (301) miljoner kronor. Avkastningen från stiftelserna tillförs till stor del den verksamhet som bedrivs inom Svenska kyrkan på den nationella nivån. Vissa stiftelser lämnar bidrag även till mottagare utanför Svenska kyrkan beroende på vilket ändamål som ska främjas. Stiftelserna kan delas upp i följande kategorier: internationell mission och diakoni, utbildning, forskning och kultur och Svenska kyrkan i utlandet.

4.5 Väsentliga händelser under 2024

Årets aktiviteter har på olika sätt främjat trossamfundets ändamål – att levandegöra evangeliet och verka för Guds rike. Här nedan följer några av de mer betydelsefulla händelserna under 2024 och några beskrivs mer detaljerat i verksamhetsuppföljningen i avsnittet Året som gått.

Den 23 november 2023 drabbades Svenska kyrkan av ett cyberangrepp som var en bekräftad ransomware-attack. Angreppet var omfattande och berörde stora delar av Svenska kyrkans it-miljö och verksamhet. Cyberangreppet påverkade verksamheten på kyrkokansliet under början av 2024, men vartefter systemen kunde återställas har verksamheten återgått till det normala.

I juni 2024 gick den nationella nivåns generalsekreterare Helén Ottosson Lovén i pension och i augusti 2024 tillträdde Camilla Asp som ny generalsekreterare.

Svenska kyrkan har under året beviljats 6 miljoner kronor i statliga bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor till socialt utsatta.

4.5.1 Utfall och effekter kopplat till verksamhet som finansierats av 90-konton

Svenska kyrkans internationella arbete och Svenska kyrkan i utlandets verksamhet finansieras delvis av gåvor. Gåvorna samlas in via 90-konton som beviljas och kontrolleras av Svensk insamlingskontroll. Svensk insamlingskontroll är en ideell förening som ställer krav på 90-kontohavaren, gör årliga kontroller och säkrar att insamlingen håller hög kvalitet. Ett av kraven från Svensk insamlingskontroll är att i kontoinnehavarens förvaltningsberättelse ange hur ändamålet främjats under året, beskriva måluppfyllelsen samt redovisa vilka resultat och effekter man uppnått med ändamålsarbetet. Se ytterligare beskrivning av Act Svenska kyrkans verksamhet på sidorna 28–32 och Svenska kyrkan i utlandets verksamhet på sidorna 23–24.

Svenska kyrkans internationella arbete genom Act Svenska kyrkan har som utfallsmål att människor lever i rättvisa, hållbara och demokratiska lokalsamhällen förstärkta av global solidaritet, med utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna.

Act Svenska kyrkan har en gåvoshop. Samtliga gåvor som givaren uppmanas köpa är prisexempel från verksamhet som Act Svenska kyrkan bedriver och det framgår tydligt att det är prisexempel och inte öronmärkt för den specifika insatsen. Huvudparten av de insamlade medel som Act Svenska kyrkan erhåller är icke öronmärkta och de löften som gavs vad gäller öronmärkning under 2024 var till katastrofinsatser.

Act Svenska kyrkan har under 2024 genomfört omkring 250 insatser i 38 länder. Insatserna omfattar humanitärt stöd såväl som långsiktigt utvecklingsarbete. Act Svenska kyrkan arbetar främst inom de ekumeniska nätverken ACT-alliansen och Lutherska världsförbundet. ACT-alliansen är en koalition av 137 kyrkor och trosbaserade aktörer som arbetar tillsammans i över 100 länder. Act Svenska kyrkan stödjer lokala civilsamhällesorganisationer i Asien, Latinamerika, Mellanöstern och Afrika som arbetar för rättvisa, hållbara och demokratiska samhällen. Vidare stödjer Act Svenska kyrkan såväl lokala organisationer som Lutherska världsförbundets World Service för att kunna agera snabbt och effektivt vid humanitära katastrofer.

Stödet från Act Svenska kyrkan är både monetära insatser och kapacitetsstärkande insatser. Act Svenska kyrkans prestationer har huvudsakligt fokus på att stärka samarbetsorganisationers kapacitet att verka i egen rätt, att arbeta rättighetsbaserat samt att stärka globala och lokala kontaktytor och möjlighet till ansvarsutkrävande. Prestationerna utförs främst i form av utbildningsinsatser, uppföljning och nära dialog. I relation till andra internationella aktörer såväl inom utvecklingsarbetet som inom det humanitära arbetet syftar Act Svenska kyrkans kapacitetsstärkande insatser till att stärka arbetet med lokalsamhällen och lokala organisationer.

Under 2024 har Act Svenska kyrkan fortsatt stött insatser i Ukraina och Gaza för att nå utsatta grupper med matpaket, kontantstöd och mediciner samt traumabearbetning genom, lek, kreativa aktiviteter och samtal för barn

Efter jordbävningen i Filippinerna bidrog gåvorna till utdelandet av kontantstöd och matpaket och särskilt fokus låg på låginkomsttagare, äldre, gravida och personer som lever med funktionsnedsättning. Under 2024 besökte mentormammorna i Eswatini 3 000 kvinnor och gav stöd i form av rådgivning. 800 barn i Sydafrika fick undervisning och två mål mat om dagen. I Libanon har Act Svenska kyrkans samarbetspartner

delat ut 1 324 hygienkit, erbjudit dagliga skolluncher i 16 olika skolor och delat ut 1 100 sänglinnen till människor i mottagningsanläggningar för internflyktingar.

Act Svenska kyrkan bedriver även ett globalt påverkansarbete inom en rad frågor. Bland annat deltog Act Svenska kyrkan i klimatförhandlingarna COP29 som en del av den globala ekumeniska rörelsen för att särskilt lyfta klimaträttvisa.

Sammanställning av 2024 års utfall föreligger inte vid upprättandet av årsredovisningen för 2024. Därför redogörs nedan för några exempel från 2023 års sammanställning. Under 2023 lyckades Act Svenska kyrkans samarbetspartner i Gaza distribuera det allra nödvändigaste, som vatten och dadlar till människor på flykt. Omkring 400 personer per dygn fick hjälp av omkring 30 anställda. Cirka 5 000 barn kunde nås i olika flyktingläger. I Kakuma, Kenya, bidrog Act Svenska kyrkans arbete till att 40 000 barn i lägret fick förutsättningar för lärande och traumabearbetning genom kreativt skapande. Gåvor till Act Svenska kyrkan bidrog till att cirka 25 000 måltider och 1 000 större matpaket samt 200 särskilda sanitetskit för kvinnor och 2 000 anpassade för spädbarn delades ut efter jordbävningen i Syrien. Stödet gick även till sjukvård, mediciner och psykosocialt stöd.

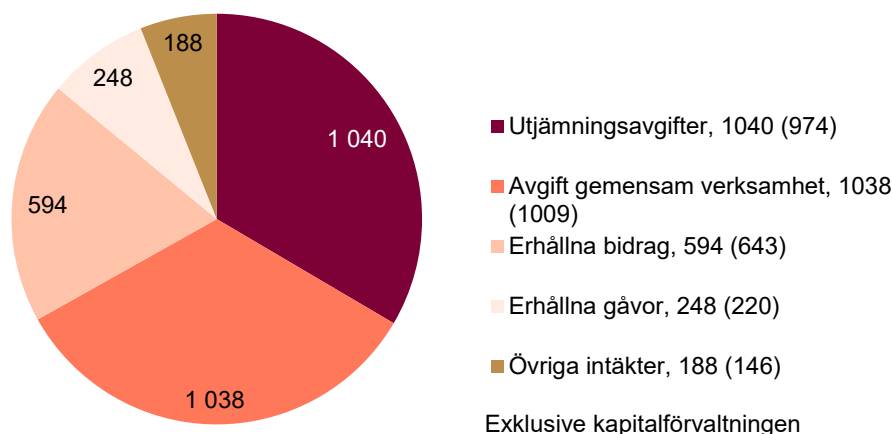
Utan kapacitetstärkande insatser och monetärt stöd hade mottagande organisationers möjlighet att verka begränsats och utfallet reducerats både i kvalitet och omfattning.

4.6 Totala intäkter och kostnader

Resultatet för 2024 blev 943 (862) miljoner kronor.

De totala intäkterna uppgick till 4 221 (4 010) miljoner kronor. Skillnaden i intäkter mot föregående år beror främst på högre avkastning från kapitalförvaltningen, högre utdelning från prästlönstillgångarna och att fler inomkyrkliga tjänster tillhandahölls. 2024 gav kapitalförvaltningen en avkastning på 1 114 (1 018) miljoner kronor vilket motsvarar närmare 10 procent.

DIAGRAM 3. INTÄKTER 2024 EXKLUSIVE KAPITALFÖRVALTNINGEN, BELOPP I MILJONER KRONOR

Den största intäktsposten för den nationella nivån är utjämningsavgifter och avgiften för gemensam verksamhet. Inom ramen för utjämningsystemet omfördelas en del av kyrkoavgiften mellan församlingar, pastorat, stift och den nationella nivån. Detta sker genom att den nationella nivån tar ut utjämningsavgifter av församlingar och pastorat och lämnar utjämningsbidrag till församlingar, pastorat och stift. Syftet med denna omfördelning är att Svenska kyrkan ska kunna bedriva en rikstäckande verksamhet.

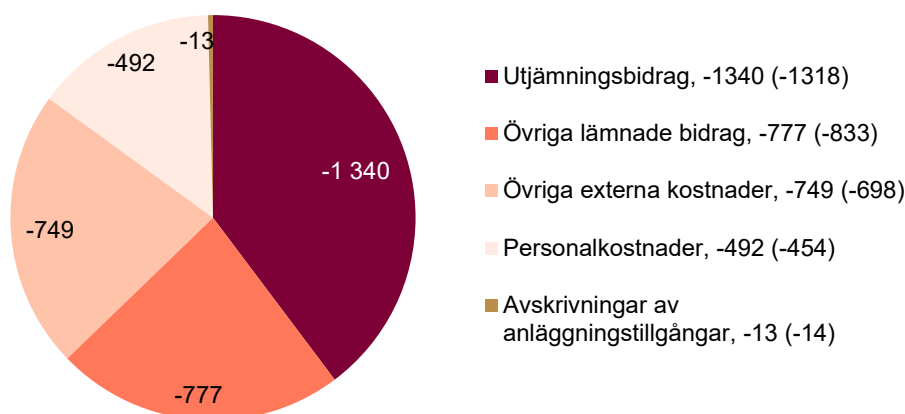
Intäkterna för den nationella nivån avseende avgift för gemensam verksamhet (se not 4) finansierar tillsammans med utdelning från prästlönetillgångar (stiftens förvaltning av skog, jord och fonder) verksamheten på den nationella nivån samt vissa utjämningsbidrag som betalas ut till stiftet.

Den näst största intäktsposten är erhållna bidrag, främst den kyrkoantikvariska ersättningen. Övriga bidrag kommer bland annat från Sida, Världens barn, Radiohjälp och olika stiftelser, och används främst i den internationella verksamheten. År 2024 fick Svenska kyrkan statliga medel till församlingars insatser för socialt särskilt utsatta människor.

Kollekter och gåvor är en annan betydelsefull intäkt, inte minst för den internationella verksamheten. År 2024 var summan av gåvor högre än föregående år, på grund av generösa gåvor och testamenterade medel till Act Svenska kyrkan.

Övriga intäkter är framför allt inomkyrkliga tjänster som den gemensamma digitala infrastrukturen, ekonomitjänsten och löneservice. Löneservice omsättning har ökat i jämförelse med föregående år. Utfallet för inomkyrkliga tjänster var dessutom lägre 2023 eftersom församlingarna fick kompensation på grund av det cyberangrepp som skedde i slutet av året.

DIAGRAM 4. KOSTNADER 2024, BELOPP I MILJONER KRONOR

Verksamheten utgår från kyrkoordningen och från de beslut som kyrkomötet och kyrkostyrelsen fattar. De totala kostnaderna uppgår till 3 371 (3 317) miljoner kronor.

Inom ramen för utjämningsystemet tar den nationella nivån ut utjämningsavgifter av församlingar och pastorat och lämnar utjämningsbidrag till församlingar, pastorat och stift. Till stiftet betalas stiftsbidrag och kyrkounderhållsbidrag. Till församlingar och pastorat betalas inkomst- och kostnadsutjämningsbidrag. Inkomstutjämningsbidraget följer nivån på medlemmarnas inkomster och har ökat från föregående år. Kostnadsutjämnningen omfattar kyrkobyggnadsbidrag, bidrag avseende andel kyrkotillhöriga och andel barn, diakonibidrag samt glesbygdsbidrag. Kostnadsutjämnningen är på samma nivå som föregående år.

Övriga lämnade bidrag avser främst lämnade bidrag för kyrkoantikvarisk ersättning, 436 (492) miljoner kronor, samt lämnade bidrag från den internationella verksamheten, 233 (243) miljoner kronor. De internationella bidragen avser bidrag för utvecklings-samarbete, katastrofbistånd och internationell samverkan. I lämnade bidrag ingår också anslag till utlandsförsamlingar och ekumeniska partners, samt en klimatsatsning inom Svenska kyrkan. Statliga bidrag har vidareförmedlats till stift och församlingar.

Övriga externa kostnader är högre än föregående år inför kyrkovalet 2025 och på grund av en ökad säkerhetsnivå inom gemensam it-infrastruktur. Externa kostnader

ökar också med ökad anslutning till gemensamt kyrknät. Personalkostnader ökar då verksamheten utökas inom administrativ samverkan.

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

4.7 Finansiella instrument

Marknadsvärdet på tillgångarna i kapitalförvaltningen uppgick 31 december 2024 till 11 857 (11 143) miljoner kronor. Resultatet för 2024 inklusive bank- och förvaltningsarvoden uppgick till 1 114 (1 018) miljoner kronor, vilket motsvarar en avkastning på 10,0 (9,9) procent. Det sammanvägda jämförelseindexet för perioden var 11,4 (11,6) procent. Avkastningen på 10,0 procent är 6,2 procentenheter högre än det långsiktiga avkastningsmålet på 3 procent plus inflationen (Konsumentprisindex, KPI), som detta år summerades till 3,8 procent.

I sex av de senaste tio åren har avkastningen överträffat den sammanvägda normalportföljens jämförelseindex men där avkastningen för 2024 blev 1,4 procentenheter lägre än detta index som slutade på 11,4 procent. Den främsta anledningen till detta är att flera aktiemandat underpresterat jämfört med sina respektive index. En taktisk övervikt av tillgångsslaget globala aktier jämfört med normalportföljen var positivt för årets resultat men räckte alltså inte för att överträffa jämförelseindex.

Ur ett tioårsperspektiv står förvaltningen stark. Avkastningen har varit 109,9 procent, motsvarande en genomsnittlig avkastning på 7,7 procent per år, vilket är 1,8 procentenheter högre än det genomsnittliga årliga avkastningsmålet under samma period.

De senaste årens starka utveckling ledde till att avkastningen under 2021 kom i kapp och förbi det ackumulerade avkastningsmålet om man drar ut det sedan starten år 2000. 2022 års negativa utveckling i relation till det årets höga målavkastning (till följd av den kraftiga inflationen) ledde till att det ackumulerade avkastningsmålet återigen gick förbi den faktiska avkastningen sedan start. Den ackumulerade avkastningen uppgick vid årsskiftet till 245,8 procent motsvarande en årlig avkastning på 5,1 procent sedan millennieskiftet, medan det ackumulerade avkastningsmålet under samma period uppgick till 264,7 procent, motsvarande 5,3 procent årligen. De mycket svaga börsåren 2001, 2002 och 2008 är den främsta orsaken till den svaga avkastningen under det första decenniet på 2000-talet.

4.7.1 Aktieförvaltning

Aktieförvaltningen bidrog med 952,3 miljoner kronor. Högst procentuell avkastning stod globala aktier för med 21,5 procent, vilket var 9,4 procentenheter lägre än index.

4.7.2 Ränteförvaltning

Den svenska ränteförvaltningen gav 3,5 procent i avkastning vilket var 1,0 procentenhet bättre än index som slutade på 2,5 procent. Företagsobligationer gav en avkastning på 6,8 procent vilket även det var bättre än index som slutade på 4,5 procent.

4.7.3 Fastighetsfonder

Tillgångsslaget fastighetsfonder genererade en positiv avkastning på 2,1 procent. Avkastningen grundar sig till stor del på årliga externa värderingar av bestånden i de olika fastighetsfonderna som Svenska kyrkan har investerat i.

4.7.4 Alternativa placeringar

Alternativa placeringar gav en positiv avkastning på 1,5 procent, jämförelseindex 3,8 procent (inflationen plus 3 procent). För mer detaljerad information om kapitalförvaltningens resultat, även i ett längre perspektiv, hänvisas till Årsrapport hållbara

investeringar 2024. Där redogörs också i mer detalj för den nationella nivåns arbete med hållbarhet inom kapitalförvaltningen.

Läs hela rapporten Hållbara investeringar: svenskakyrkan.se/hallbarainvesteringar

4.8 Hållbarhetsupplysningar

Den här årsredovisningen beskriver verksamheten för Svenska kyrkans nationella nivå. Den omfattar inte verksamheten i församlingar, pastorat eller stift och därigenom inte förvaltningen av stiftens skog- och markförvaltning. Verksamheten inkluderar Svenska kyrkans internationella utvecklingsarbete genom Act Svenska kyrkan och Svenska kyrkans utbildningsinstitut. Genom den nationella nivåns uppdrag att stödja Svenska kyrkans stift, pastorat och församlingar, utförs ett arbete inom hela Svenska kyrkan för ökad samverkan som är till gagn för Svenska kyrkans strävan att bidra till en hållbar kyrka och en hållbar utveckling.

Svenska kyrkan arbetar för att integrera andliga och existentiella, sociala, ekologiska och ekonomiska hållbarhetsperspektiv i all verksamhet. Arbetet utgår från uppdraget att värna människovärdet och förvalta såväl ekologiska som ekonomiska resurser på ett ansvarsfullt sätt.

4.8.1 Om hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagens krav

Svenska kyrkans nationella nivåns årsredovisning omfattas av kravet om hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen (ÅRL 6:12–14), men kommer inte omfattas av EU:s direktiv om hållbarhetsredovisning och behöver således inte rapportera i enlighet med nya redovisningsstandarden för hållbarhetsredovisning, ESRS. Lagkravet (ÅRL) fastslår att hållbarhetsrapporteringen ska innehålla de hållbarhetsupplysningar som behövs för förståelsen av organisationens utveckling, ställning och resultat och konsekvenserna av verksamheten, däribland upplysningar i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.

Hållbarhetsarbetet utgår från en bedömning av de områden där verksamheten har störst risk för negativ påverkan på människa och miljö. Bedömningen identifierar även de områden med störst möjlighet att bidra till förändring i hållbar riktning utifrån uppdraget som kyrka och det arbete den nationella nivån bedriver. 2022 gjordes en förnyad riskanalys inom ramen för framtagandet av en internkontrollplan. Riskanalysen bekräftade de tidigare konstaterade mest väsentliga hållbarhetsriskerna för den nationella nivån utifrån perspektivet risk för negativ påverkan på omvärlden.

Respektive riskområde är framtaget utifrån ett väsentlighetsperspektiv, det vill säga nivån på risk för negativ påverkan på människa och miljö i relation till andra risker, och knyter an till en eller flera hållbarhetsdimensioner. Riskområdenas koppling till de områden som årsredovisningslagen lyfter fram som väsentliga att rapportera om i en hållbarhetsrapport, redogörs för nedan. Se hållbarhetsnoter (sidan 80) för mer detaljerad information om den nationella nivåns hantering av de väsentliga riskerna.

ÅRL 6:12–14	Riskområden	Sidhänvisning
Motverkande av korruption	Antikorruption	91
Personal	God arbetsmiljö	82
Miljö	Miljö- och klimatpåverkan	84
Miljö, sociala förhållanden & respekt för mänskliga rättigheter	Hållbara finanser & inköp	89/90

4.9 Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

Den långsiktiga prognosen pekar tydligt på lägre intäkter för Svenska kyrkan i framtiden. Ett sviktande medlemsunderlag med minskade intäkter ställer högre krav på resursplanering och samverkan. En ökad samverkan mellan stiftet är därför angelägen liksom en ansvarsfull budgetering på den nationella nivån. Svenska kyrkan har på samtliga nivåer ett ansvar att förvalta intäkter från medlemmarna väl.

Parallellt görs insatser för att behålla och få nya medlemmar samt att få de människor som lämnat kyrkan att återinträda. Samtidigt som de ekonomiska framtidsutsikterna pekar på ett behov av kostnadsminskningar finns det idag ett upparbetat kapital, både lokalt och på den nationella nivån. Det nationella kapitalet är en gemensam resurs för hela trossamfundet och en ekonomisk buffert vid oförutsägbara händelser. Kapitalets avkastning möjliggör både akuta insatser och strategiska satsningar för ett långsiktigt hållbart kyrkoliv.

Kyrkostyrelsen konstaterar, mot bakgrund av prognoser fram till och med år 2030, att det vikande antalet kyrkotillhöriga kommer att påverka ekonomin negativt på lång sikt. Därför är fokusering och prioritering nödvändigt i kyrkostyrelsens långsiktiga planering.

Svenska kyrkan behöver förbereda sig på att med mindre resurser bygga starka relationer och arbeta med gemensamma lösningar, både för administrativ samverkan och för samverkan i kärnverksamheten. För att uppnå detta krävs både mod till förändring och förmåga att se nya lösningar. Svenska kyrkan behöver också i högre grad tydliggöra sin roll och uppgift i olika sammanhang. Framtida utveckling behandlas bland annat i skriften *Nyckeln till Svenska kyrkan – en skrift om organisation, verksamhet och ekonomi*.

All form av ryktesspridning, desinformation och händelser som underminerar Svenska kyrkan kan få stor inverkan på Svenska kyrkans förtroende. Det kan påverka både medlemsutvecklingen, statliga beslut och för Svenska kyrkan viktiga relationer.

För att hantera risken för minskat förtroende är det viktigt med en god intern kontroll. Detta hanterar den nationella nivån genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete, policyer, riktlinjer och utbildningar för personal som ett verktyg för att hantera de risker som kan påverka förtroendet. Det gäller exempelvis uppförandekod för personal, antikorrupsionspolicy, policy mot kränkande särbehandling och riktlinjer kring förebyggande av sexuella övergrepp samt öppenhet och transparens gentemot omvärlden. De verksamhetsrelaterade riskerna är definierade i en internkontrollplan kopplade till åtgärder för att hantera riskerna. Det finns ett lagkrav på visselblåsarssystem inom större organisationer och ett sådant ramavtal är upphandlat av den nationella nivån för hela Svenska kyrkan. Läs mer om arbetet för en god arbetsmiljö på sidorna 82–84 och hantering av hållbarhetsrisker i finansförvaltningen på sidorna 89–90.

Klimatförändringarna är en alltmer ökande risk för Svenska kyrkans verksamhet. De påverkar fastighetsbeståndet och därmed kulturarvet samt förändrar förutsättningarna för skogs- och jordbruksförvaltningen. Åtgärder för klimatanpassning är en strategisk central fråga på alla nivåer för att begränsa skadeverkningarna, men kommer att vara kostnadsdrivande under flera decennier framöver. Kyrkostyrelsen hanterar dessa frågor inom ramen för analysstöd, utbildningar och färdplanen för klimatet, som innehåller konkret arbete till stöd för stift, pastorat och församlingar.

I kyrkostyrelsens skrivelse Verksamhet- och ekonomi 2025–2027 identifieras ännu ett antal utmaningar.

4.10 Eget kapital

I enlighet med kyrkomötets skrivelse 2021:24 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2022–2024 har kyrkomötet beslutat att målet för storleken på den nationella nivåns egna kapital ska uppgå till lägst 10 000 miljoner kronor vid utgången av 2021. Målnivån uppräknas årligen med hänsyn till konsumentprisindex. Fram till 2023 har uppräkning gjorts med KPI men från och med 2024 görs uppräkningsen med KPIF. Det fria egna kapitalet uppgår vid utgången av 2024 till 11 960 miljoner kronor, varav 4 218 miljoner kronor avser orealiserade vinster inom finansförvaltningen. Per den 31 december 2024 översteg det fria egna kapitalet målskapitalet med 61 miljoner kronor jämfört med den 31 december 2023 då det fria egna kapitalet understeg målskapitalet med 710 miljoner kronor. Återhämtningen under 2024 beror främst på ett gott resultat av kapitalförvaltningen och att inflationen inte har varit lika hög under 2024 som under 2023.

4.11 Resultat och ställning

Resultatet av verksamheten samt ställningen vid räkenskapsårets utgång, framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

5 Fem år i sammandrag

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

FEM ÅR I SAMMANDRAG

Resultaträkning (belopp i miljoner kronor)	2024	2023	2022	2021	2020
Intäkter					
Utgjänningsavgifter	2 078	1 983	2 006	1 965	1 964
Kollekter och gåvor	248	220	259	158	159
Kapitalförvaltning	1 114	1 018	-1 095	1 960	403
Övriga intäkter	781	789	794	872	853
Summa intäkter	4 221	4 010	1 964	4 955	3 379
Kostnader					
Utgjänningsbidrag	-1 340	-1 318	-1 291	-1 345	-1 301
Personal- och övriga kostnader	-2 031	-1 999	-1 826	-1 982	-1 852
Summa kostnader	-3 371	-3 317	-3 117	-3 327	-3 153
Övriga resultatposter	58	157	-168	0	6
Årets resultat	909	850	-1 321	1 628	232
Förändring ändamålsbestämda medel	34	12	-71	10	2
Årets resultat efter omföring	943	862	-1 392	1 638	235
Balansräkning					
Tillgångar	20 989	19 896	18 359	19 990	17 567
Eget kapital inklusive ändamålsbestämda medel	12 187	11 278	10 428	11 750	10 122
Skulder, avsättningar	8 802	8 618	7 930	8 240	7 446
Soliditet*	58%	57%	57%	59%	58%
Personal					
Medelantal anställda					
Sverige**	477	450	452	439	420
Utland	22	31	33	53	63

* Eget kapital i procent av totala tillgångar

** År 2021 etablerades Svenska kyrkans löneservice i Uddevalla vilket inneburit att antal anställda fram till 2024 ökat med ett 60-tal.

6 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING

Belopp i tusen kronor	NOT	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Utgjämningssavgifter	4	2 077 682	1 983 055
Erhållna gåvor	5	248 205	219 504
Erhållna bidrag	6	593 618	642 793
Avkastning från kapitalförvaltning	7	1 113 940	1 018 220
Nettoomsättning	8,10	183 973	142 209
Aktiverat arbete för egen räkning			
Övriga verksamhetsintäkter		3 747	3 803
Summa verksamhetens intäkter		4 221 165	4 009 584
Verksamhetens kostnader			
Utgjämningssbidrag	4	-1 339 507	-1 318 120
Övriga lämnade bidrag	9	-776 623	-832 506
Övriga externa kostnader	10,11,12	-748 966	-697 641
Personalkostnader	13	-492 261	-454 325
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	14	-13 170	-14 090
Summa verksamhetens kostnader		-3 370 528	-3 316 683
Verksamhetens resultat		850 638	692 901
Resultat från finansiella investeringar			
	15		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		21 926	14 447
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		37 578	143 758
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 261	-1 234
Summa resultat från finansiella investeringar		58 244	156 971
Årets resultat		908 881	849 872
Förändring av ändamålsbestämda medel			
Årets resultat enligt resultaträkningen		908 881	849 872
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		59 640	12 272
Reservering av ändamålsbestämda medel som erhållits under året men ej utnyttjats under året		-25 506	-216
Årets resultat efter omföringar		943 015	861 927

7 Balansräkning

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

BALANSRÄKNING

Belopp i tusen kronor	NOT	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utveckling av programvaror	16	1 839	4 164
Licenser och liknande rättigheter	17	0	5 501
		1 839	9 664
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	18	92 032	95 894
Inventarier	19	17 548	4 994
		109 581	100 888
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	20	55 774	55 774
Fordringar hos koncernföretag		330 000	230 000
Andelar i intresseföretag	21	68 693	64 351
Kapitalförvaltningen	22	11 856 635	11 142 695
Andra långfristiga värdepappersinnehav	23	65 005	63 847
Andra långfristiga fordringar	24	5 402	15 084
		12 381 508	11 571 750
Summa anläggningstillgångar		12 492 928	11 682 303
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>		5 076	4 409
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		19 478	25 831
Fordringar hos koncernföretag		7 955	9 068
Kortfristiga fordringar		9 658	119 502
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	81 767	102 622
		118 860	257 023
<i>Kortfristiga placeringar</i>	26	6 109 274	6 487 107
<i>Kassa och bank</i>	26, 30	2 263 286	1 465 279
Summa omsättningstillgångar		8 496 495	8 213 818
SUMMA TILLGÅNGAR		20 989 423	19 896 120
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Balanserat kapital		11 017 364	10 155 437
Ändamålsbestämda medel		226 604	260 738
Årets resultat efter omföringar		943 015	861 927
		12 186 984	11 278 102
<i>Avsättningar</i>	27	29 721	32 254
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		95 519	119 512
Skuld till underkontohavare i Kyrkkontot	26	8 370 267	8 023 345
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	28	149 611	262 991
Övriga skulder		19 916	45 063
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	137 405	134 853
		8 772 718	8 585 764
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		20 989 423	19 896 120

8 Förändring av eget kapital

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

Belopp i tusen kronor	Balanserat kapital	Ändamålsbestämda medel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2023-01-01	11 547 356	272 795	-1 391 920	10 428 231
Disposition av föregående års resultat	-1 391 920		1 391 920	0
Årets resultat före fördelning			849 872	849 872
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel 2023		-12 272	12 272	0
Avsättning till av kyrkostyrelsen ändamålsbestämda medel 2023		216	-216	0
Utgående balans 2023-12-31	10 155 437	260 738	861 927	11 278 102
Ingående balans 2024-01-01	10 155 437	260 738	861 927	11 278 102
Disposition av föregående års resultat	861 927		-861 927	0
Årets resultat före fördelning			908 881	908 881
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel 2024		-59 640	59 640	0
Avsättning till av kyrkostyrelsen ändamålsbestämda medel 2024		25 506	-25 506	0
Utgående balans 2024-12-31	11 017 364	226 604	943 015	12 186 984

Specifikation av ändamålsbestämda medel

	2024	2023
<i>Bundna ändamålsbestämda medel</i>		
Medel bundna i fastigheter	35 319	36 501
Medel bundna i värdepapper	25 034	25 034

Övriga ändamålsbestämda medel

Medel hänförliga till

den internationella verksamheten

- Insamlade medel till projekt att använda kommande år	32 815	26 816
- Ackumulerade överskott i den internationella verksamheten att använda kommande år	72 339	125 189
Ackumulerat överskott i utlandskyrkans verksamhet	52 978	39 451
Medel hänförliga till filialernas eget kapital	2 199	2 139

Av kyrkostyrelsen

beslutade ändamålsbestämda medel

- Medel avsatta för klimatkompensation	5 920	5 608
Summa ändamålsbestämda medel	226 604	260 738

Fritt eget kapital i förhållande till

målet för storleken på kapitalet*

Belopp i miljoner kronor	2024	2023
Fritt (inte ändamålsbestämt) kapital	11 960	11 017
Målet för storleken på kapitalet**	11 899	11 727
Skillnad mot målet för storleken på kapitalet	61	-710

* i eget kapital ingår orealiserade värdeförändringar med 4 218 miljoner kronor (3 501 miljoner kronor)

** Kyrkomötet 2021 beslutade att målet för den nationella nivåns kapital vid utgången av 2021 ska uppgå till lägst 10 000 miljoner kronor. Nivån ska årligen justeras i relation till konsumentprisindex. Sedan 2024 beräknas detta enligt KPIF.

9 Kassaflödesanalys

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tusen kronor	NOT	2024	2023
<i>Den löpande verksamheten</i>			
Verksamhetens resultat		850 638	692 901
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar och nedskrivningar		13 170	14 090
Försäljning/utrangering av materiella och immateriella anläggningstillgångar		238	-
Ökning/minskning av avsättningar		-2 533	-730
Återinvesterat kapital från kapitalförvaltningen före uttag		-1 113 940	-918 220
Uttag ur kapitalförvaltningen		400 000	100 000
Erhållen ränta	15	575 123	534 855
Erhållen utdelning	15,23	7 952	4 894
Erlagd ränta	15	-583 322	-499 527
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		147 326	-71 737
Ökning/minskning av varulager		-667	-107
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		138 163	-167 823
Ökning/minskning av skuld underkontohavare		346 922	469 931
Ökning/minskning av övriga kortfristiga skulder		-159 968	218 431
Kassaflöde från den löpande verksamheten		471 776	448 694
Investeringsverksamheten			
Förvärv utgifter för utveckling av programvaror	16,17	-	-
Förvärv materiella anläggningstillgångar	18,19	-14 266	-254
Förvärv filialer	14,19	-8	12
Förvärv andelar i intresseföretag	21	-4 342	-6 611
Förändring långfristiga fordringar		9 682	749
Förändring långfristiga fordringar koncernföretag		-100 000	-200 000
Försäljning övriga finansiella anläggningstillgångar 23		-	527
Netto köp/försäljning kortfristiga placeringar		435 165	59 031
Kassaflöde från investeringsverksamheten		326 231	-146 546
Årets kassaflöde		798 007	302 148
Kassa och bank vid årets början	26	1 465 279	1 163 131
Kassa och bank vid årets slut	26	2 263 286	1 465 279

10 Noter

NOT 1 – REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningens omfattning

Svenska kyrkan är i enlighet med lag (1998:1593) om trossamfund ett registrerat trossamfund. I lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan anges att Svenska kyrkan framträder som församlingar och stift samt att Svenska kyrkan också har nationella organ. I samma lag anges att, förutom trossamfundet som sådant, Svenska kyrkans församlingar, sammanslutningar av församlingar och stift får förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter, det vill säga är självständiga juridiska personer. Såsom självständiga juridiska personer ska dessa följa bokföringslagen (1999:1078) och avsluta räkenskaperna på det sätt bokföringslagen anger vad avser den verksamhet som bedrivs i dessa juridiska personer. Denna årsredovisning omfattar endast den verksamhet som de nationella organen är ansvariga för, det vill säga Svenska kyrkans nationella nivå, och är således inte en årsredovisning för Svenska kyrkan då det inte finns något lagstadgat krav att upprätta årsbokslut eller årsredovisning för hela Svenska kyrkan. Inom ramen för verksamheten på den nationella nivån finns sex filialer placerade i Colombia, Hongkong, Israel, Jordanien, Uganda och Thailand. Filialen i Colombia har inte påbörjat sin verksamhet och filialerna i Hongkong och Thailand har varit vilande under 2024. Noterna redovisas i tusen kronor om inget annat anges.

Grund för årsredovisningens upprättande

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Undantag från årsredovisningslagens uppställningsform för resultaträkning har dock gjorts beträffande redovisning av kapitalförvaltningens intäkter och kostnader, där dessa redovisas som en post bland verksamhetens intäkter i stället för bland finansiella intäkter och kostnader. Kapitalförvaltningen anses vara en av nationella nivåns kärnverksamheter och vars avkastning utgör en väsentlig del av de intäkter som finansierar verksamhetens kostnader. Den bedömning som har gjorts av denna kärnverksamhet får till följd att avkastningen från kapitalförvaltningen redovisas som en separat rad under verksamhetens intäkter. Detta för att över tid kunna ge en bättre bild av verksamhetsresultatet då avkastningen från kapitalförvaltningen är en av den nationella nivåns huvudsakliga finansieringskällor. Som framgår av underrubrikerna Kapitalförvaltningen och Kassaflödesanalys har även vissa anpassningar gjorts med avseende på kapitalförvaltningen i balansräkningen och i kassaflödesanalysen.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Detta inkluderar medel som erhållits och förmedlats till andra juridiska personer men där förmedlingen grundas på beslut inom den nationella nivån.

Utjämningsavgifter

Den nationella nivån ansvarar för förmedling av de kyrkoavgifter som Skatteverket uppbär för kyrkans räkning från de som tillhör Svenska kyrkan. I samband med denna förmedling erhåller den nationella nivån en avgift för gemensam verksamhet som motsvarar sju (sju) öre per hundra kronor grundat på de tillhörigas avgiftsunderlag

(taxerad inkomst). Härutöver uppbär den nationella nivån inkomst- och kostnadsutjämningsavgifter som grundas på ett antal komponenter som regleras i 44 kap. kyrkoordningen och där kyrkostyrelsen fastställer de närmare parametrarna för inkomst och kostnadsutjämnings beräkning. Intäkterna erhålls i samband med förmedlingen av kyrkoavgifterna till församlingar och pastorat genom en månadsvis avräkning. Härutöver finns bestämmelser i kyrkoordningen att hälften av utdelningen från förvaltningen av prästlönetillgångar (skog, jord och fonder) som en del i utjämnings-systemet ska inbetalas till den nationella nivån. Denna inbetalning intäktsredovisas hos den nationella nivån när prästlönetillgångarna genomfört betalningen.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkoren som är förknippade med bidragen uppfylls. Som bidrag räknas även gåvor från allmänheten som av givaren genom villkor destinerats till ett ändamål och där återbetalningsplikt kan aktualiseras om villkoren inte uppfylls.

Finansiella intäkter

Ränteintäkter redovisas enligt effektivräntemetoden. Utdelning redovisas när rätten att erhålla utdelningen är säkerställd. Värdering av finansiella instrument sker med tillämpning av 4 kap.14 § a–e årsredovisningslagen varvid värdeförändringar redovisas det år de avser. Orealiserade värdeförändringar redovisas över resultaträkningen.

Nettoomsättning

Försäljning av varor och tjänster intäktsredovisas normalt vid försäljningstillfället.

Leasing

All leasing redovisas som operationell leasing, det vill säga leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i not 11 är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Den nationella nivåns inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 9 februari 2021 fastställt att den nationella nivåns tillhandahållande av it-tjänster och administrativa tjänster till Svenska kyrkans församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift inte utgör näringsverksamhet. Högsta förvaltningsdomstolens domskäl är principiellt utformade och domen har generell räckvidd och kan tillämpas på alla typer av tillhandahållanden som sker mellan olika enheter inom trossamfundet Svenska kyrkan i syfte att bedriva Svenska kyrkans verksamhet. Det innebär att från och med första januari 2021 kan de enheter som fakturerar andra inomkyrkliga enheter göra detta moms- och skattefritt. Det gäller för transaktioner mellan inomkyrkliga enheter (församlingar, pastorat, stift och den nationella nivån).

I den mån den nationella nivån bedriver näringsverksamhet riktad till utomkyrkliga enheter är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 procent används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Eventuell aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Immateriella anläggningstillgångar består av inköp av licenser och liknande rättigheter samt internt upparbetade tillgångar i form av balanserade utgifter för utveckling av programvaror. Den nationella nivån tillämpar aktiveringsmodellen för internt upparbetade immateriella tillgångar. Utgifter för forskningsfasen kostnadsförs i den period då de uppkommer. Utgifter som är direkt hänförliga till ett projekts utvecklingsfas redovisas som immateriell anläggningstillgång förutsatt att de uppfyller följande krav:

- ◆ Det är tekniskt möjligt att färdigställa tillgången så att den kan användas eller säljas.
- ◆ Man har för avsikt att färdigställa tillgången och att använda eller sälja den.
- ◆ Man har förutsättningar att använda eller sälja tillgången.
- ◆ Det är sannolikt att tillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- ◆ Det finns tillräckliga resurser för att färdigställa tillgången och för att använda eller sälja den.
- ◆ Utvecklingsutgiften kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

Utvecklingsutgifter som inte uppfyller dessa kriterier för aktivering kostnadsförs när de uppkommer. Anskaffningsvärdet för balanserade utgifter inkluderar utgifterna för tillgångens framtagande. Direkt hänförliga utgifter inkluderar personalkostnader uppkomna i arbetet med utvecklingen tillsammans med en lämplig andel av indirekta kostnader. Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningar görs linjärt över den bedömda nyttjandetiden. Avskrivningstiden för immateriella anläggningstillgångar uppgår till fyra alternativt fem år.

Materiella anläggningstillgångar

I verksamheten finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3. Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar eller kassaflöde). För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld. De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då den nationella nivåns ändamål är religiös verksamhet.

Datorer och inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 procent av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	15–100 år
Orgel	25 år
Installationer	10 år
Kontorsmöbler	5–10 år
Kontorsmaskiner	5 år
Övrig datautrustning	3 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar eller kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37 där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, långfristiga fordringar, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när den nationella nivån blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och den nationella nivån har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört. Värdering sker med tillämpning av 4 kap. 14 § a–e årsredovisningslagen varvid realiserade vinster och förluster redovisas över resultaträkningen.

Värdepappersförvaltningar

Den nationella nivån har definierat två separata värdepappersförvaltningar, en kapitalförvaltning och en likviditetsförvaltning, som förvaltas i enlighet med särskilda policyer och riktlinjer. Samtliga tillgångar inom de båda förvaltningarna har klassificerats som finansiella tillgångar som kan säljas och värderas till marknadsvärde. Den orealiserade värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. För noterade aktier och andelar sker värdering till senaste betalkursen under årets sista handelsdag. Obligationer och andra räntebärande tillgångar värderas utifrån balansdagens officiella marknadsnotering (oftast mid-kurs). Innehav som inte har officiell marknadsnotering värderas till noterade priser på en aktiv marknad. I de fall instrumenten inte handlas på en aktiv marknad och tillförlitliga marknadspriser inte finns att tillgå värderas instrumentet med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras till relevant värderingskurva.

Kapitalförvaltningen

Kapitalförvaltningen är en separat förvaltningsmassa där insättningar och uttag ur portföljen grundas på särskilda beslut. Kapitalet i kapitalförvaltningen härstammar i allt väsentligt från ett kapital som Svenska kyrkan övertog från den statliga Kyrkofonden i samband med relationsändringen mellan Svenska kyrkan och staten år 2000. Kapitalet och förvaltningen av detta var till och med år 2006 särskilt reglerad i kyrkoordningen. Kapitalet benämndes då kyrkofonden, men vid 2004 års kyrkomöte beslutades att begreppet kyrkofonden skulle ändras till den nationella nivåns kapital. Kyrkofondens styrelse, som var direkt utsedd av kyrkomötet, förvaltede detta kapital och andra tillgångar på den nationella nivån. År 2006 övertogs de uppgifter som låg på Kyrkofondens styrelse av kyrkostyrelsen och regleringen i kyrkoordningen upphörde att gälla. En förväntad, försiktigt beräknad, långsiktig avkastning på kapitalet ingår i den rambudget som ligger till grund för kyrkomötets beslut om rambudget för den nationella nivåns verksamhet. Kyrkomötet bestämde 2021 att målet för storleken på den nationella nivåns kapital ska lägst uppgå till 10 000 miljoner kronor vid utgången av 2021. Målet för storleken på det egna kapitalet ska årligen justeras med hänsyn till konsumentprisindex. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen inkluderas på raden Kapitalförvaltning i balansräkningen. Då den samlade portföljen har en långsiktig placeringshorisont redovisas portföljen som anläggningstillgång. I posten ingående tillgångar och eventuella skulder värderas var för sig och särredovisas i not 22.

Likviditetsförvaltningen

Likviditetsförvaltningen är förvaltning av de medel som den nationella nivån och trosamfundets organisatoriska delar (stift, pastorat, församlingar och till dessa närstående juridiska personer) satt in på underkonton till ett koncernkonto som benämns kyrkkontot, vilket förvaltas av den nationella nivån. Förvaltningen innebär att den del av medel på kyrkkontot som inte bedöms erfordras för ingående enheters löpande betalningar placeras i räntebärande värdepapper med låg risk i syfte att skapa en avkastning som överstiger en garanterad ränta. I förekommande fall gottskrivs underkontohavarna den överavkastning som genererats. Då merparten av placeringarna inom likviditetsförvaltningen är möjliga att sälja och har ränteförfallodagar som understiger ett år redovisas samtliga placeringar som kortfristiga placeringar trots att löptiderna i vissa fall överstiger tolv månader. Till skillnad från kapitalförvaltningen anses likviditetsförvaltningen inte utgöra en av den nationella nivåns kärnverksamheter och redovisas

därför under Resultat från finansiella investeringar. I balansräkningen redovisas den samlade likviditetsförvaltningen i not 26 för kortfristiga placeringar.

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

Aktier och andelar i dotterföretag

Aktier och andelar i dotterföretag är finansiella instrument som redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpeskillingen som betalats för aktierna samt förvärvskostnader. Eventuella kapitaltillskott och koncernbidrag läggs till anskaffningsvärdet när de lämnas. Utdelning från dotterföretag redovisas som intäkt.

Intresseföretag

Med intresseföretag avses de företag, där den nationella nivån direkt eller indirekt innehar mer än 20 procent av rösterna och innehavet har en varaktig karaktär. Andelar i intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden, vilket innebär att andelarna redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I resultaträkningen ingår som intäkt från intresseföretaget endast erhållen utdelning till den del denna hänför sig till vad som intjänats efter anskaffningstillfället.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Andra långfristiga värdepapper består av andelar i företag som inte är koncernföretag, intresseföretag eller ingår i kapitalförvaltningen. Innehaven består dels av så kallade ideella placeringar, det vill säga placeringar som gjorts inom ramen för verksamheten och där huvudändamålet är annat än ekonomisk avkastning (och där innehaven är av karaktären intresseföretag utan att formellt uppfylla kraven att vara intresseföretag), dels av innehav i noterade värdepapper som är relaterade till placeringar inom ramen för den internationella verksamheten. De ideella placeringarna värderas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Övriga värdepapper värderas till marknadsvärde i enlighet med de principer som gäller för de värdepapper som ingår i de ovan nämnda särskilda värdepappersförvaltningarna.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är avistakursen på balansdagen.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in-, först ut-principen (FIFU). För varulagret ingår alla utgifter som är direkt hänförliga till anskaffningen av varorna i anskaffningsvärdet.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor samt medel som inomkyrkliga organ beslutat reservera för vissa specifika ändamål. Ändamålsbestämda medel delas upp i bundna respektive övriga ändamålsbestämda medel där bundna ändamålsbestämda medel relaterar till investeringar i anläggnings-tillgångar.

Skuld för beslutade ej utbetalda bidrag

I de fall den nationella nivån fattat beslut om bidrag och detta meddelats mottagaren, eller på annat sätt offentliggjorts, men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en kortfristig skuld såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års medel.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut inklusive kyrkkontot. För att ge en rättvisande bild av den löpande verksamhetens kassaflöden har en justering gjorts av kassaflöden inom kapitalförvaltningen då avkastningen från denna återinvesteras i portföljen och således inte påverkar redovisade likvida medel. I de fall uttag har gjorts redovisas det på separat rad.

Eventualförpliktelser

En eventalförpliktelse är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen. En eventalförpliktelse redovisas när det finns: a) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller b) när det finns en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

NOT 2 – FÖRÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Under året har inga nya redovisningsrekommendationer trätt i kraft som medfört ändrade redovisningsprinciper.

NOT 3 – UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

När finansiella rapporter upprättas måste styrelsen och generalsekreteraren i enlighet med tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper göra vissa uppskattningar, bedömningar och antaganden som påverkar redovisning och värdering av tillgångar, avsättningar, skulder, intäkter och kostnader. De områden där sådana uppskattningar och bedömningar kan ha stor betydelse för organisationen och som därmed kan påverka resultat- och balansräkningarna i framtiden beskrivs nedan.

Pensionsavsättningar

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

Avsättningen för pensionsåtaganden för personal inom Svenska kyrkan annan än på den nationella nivån uppgår till 29,7 miljoner kronor (32,2 miljoner kronor) inklusive särskild löneskatt. Avsättningen baseras på rekommendationer från Pensionskassan från 2006 som då gjorde bedömningen att skulden uppgick till 100 miljoner kronor, vilket även avsattes i bokslutet samma år. Sedan dess har avräkningar skett utifrån verkliga pensionsavgångar. Under 2014 påbörjade Statens pensionsverk en fördjupad genomgång av gjorda åtaganden. Inga indikationer har erhållits under 2024 från Statens pensionsverk eller Pensionskassan på att avsättningens storlek ska justeras. Genomgången fortsätter och kan innebära en förändring av bedömningen av skuldens storlek i kommande års bokslut. Se not 27.

Underskottsavdrag

Skattemässiga underskott föreligger och överskott bedöms inte föreligga inom överskådlig framtid. Därmed redovisas ingen uppskjuten skattefordran.

NOT 4 – UTJÄMNINGSAVGIFTER OCH UTJÄMNINGSBIDRAG*

	2024	2023
Utjämningsavgifter		
Avgift gemensam verksamhet**	1 037 796	1 008 614
Utdelning prästlönetillgångar	261 308	217 137
Inkomstutjämningsavgift	487 976	467 081
<i>Kostnadsutjämningsavgift för</i>		
- Kyrkobyggnader	120 560	120 028
- Andel barn	49 983	50 156
- Andel medlemmar	120 059	120 039
Avgifter inkomst/kostnadsutjämning	778 578	757 304
Summa utjämningsavgifter	2 077 682	1 983 055
Utjämningsbidrag		
Inkomstutjämningsbidrag	-487 973	-467 091
<i>Kostnadsutjämningsbidrag för</i>		
- Kyrkobyggnader	-120 731	-120 293
- Andel barn	-50 120	-50 029
- Andel medlemmar	-120 600	-120 457
- Diakoni	-50 354	-49 268
- Glesbygd	-44 420	-45 673
Bidrag inkomst/kostnadsutjämning	-874 197	-852 810
Kyrkounderhållsbidrag	-100 000	-100 000
Stiftsbidrag	-365 310	-365 310
Extra stiftsbidrag	-	-
Summa utjämningsbidrag	-1 339 507	-1 318 120

* Regler om ekonomisk utjämning återfinns i 44 kap. i kyrkoordningen.

** Församlingarna betalar en avgift för gemensam verksamhet som uppgår till 7 öre per 100 kronor av avgiftsunderlaget.

NOT 5 – ERHÅLLNA GÄVOR

<i>Gåvor som är redovisade i resultaträkningen</i>	2024	2023
<i>Kollekter</i>		
Riidskollelter	33 277	33 800
Stiftskollekter	755	807
Församlingskollelter	9 445	14 875
	43 476	49 482
<i>Gåvor</i>		
Testamenten	59 547	26 429
Församlings- och stiftsanslag	24 675	18 808
Övriga	120 507	124 786
	204 729	170 023
Summa kollekter och gåvor	248 205	219 504
<i>Gåvorna har tillförts:</i>		
Internationell verksamhet	223 373	198 647
Svenska kyrkan i utlandet	10 537	9 664
Övrig verksamhet	14 295	11 193
	248 205	219 504
Testamenten med ekonomiskt utfall	60	53

Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen

Det förekommer ideellt arbete huvudsakligen på församlingsnivå.

NOT 6 – ERHÅLLNA BIDRAG

	2024	2023
Sidabidrag för		
- Utvecklingssamarbete	101 743	98 638
- Katastrofbistånd	0	-62
- Administration	7 992	7 964
- Övrigt	2 450	2 983
	112 185	109 524
Kyrkoantikvarisk ersättning	436 346	491 868
Stiftelser		
- Förvaltade av Svenska kyrkan på den nationella nivån	12 826	6 457
- Övriga stiftelser	1 050	2 161
	13 877	8 619
Radiohjälpen	6 765	11 542
Europeiska Unionen	-84	3 600
Övriga organisationer och företag	24 529	17 640
Summa erhållna bidrag	593 618	642 793
<i>Fördelning av erhållna bidrag:</i>		
Kyrkoantikvarisk ersättning	436 346	491 868
Internationell verksamhet	138 653	134 991
Svenska kyrkan i utlandet	8 129	2 975
Övrig verksamhet	10 490	12 959
	593 618	642 793

NOT 7 – AVKASTNING FRÅN KAPITALFÖRVALTNINGENKsSkr 2025:2
Bilaga 1

	2024	2023
Aktier och fondandelar		
- Utdelningar	41 762	40 497
- Realiserat resultat vid försäljning	366 282	513 264
- Orealiserad värdeförändring	579 294	318 186
	987 338	871 946
Räntevärdepapper		
- Utdelningar	33 473	37 173
- Räntenetto	21 218	7 858
- Realiserat resultat vid försäljning	-8 317	-20 534
- Orealiserad värdeförändring	80 229	124 510
	126 604	149 007
Provisionskostnader		
- Förvaltningsarvoden*	0	-2 733
- Bankkostnader	-1	0
	-1	-2 734
Avkastning från kapitalförvaltning	1 113 940	1 018 220

* Utöver dessa förvaltningskostnader avseende diskretionära mandat och prestationsbaserade arvoden har 62,9 miljoner kronor (59,5 miljoner kronor) dragits direkt från fondförmögenheten i de fonder Svenska kyrkan är investerade i. Fondernas avkastning och förmögenhet redovisas net-of-fees.

NOT 8 – INTÄKTERNAS FÖRDELNING

	2024	2023
Varor	492	860
Tjänster	2 986	2 792
Hyresintäkter, frakt transport mm	1 279	2 051
Tillhandahållande av varor och tjänster till inomkyrkliga enheter*	179 216	136 506
Summa nettoomsättning	183 973	142 209

*Tillhandahållanden av varor och tjänster till inomkyrkliga enheter betraktas sedan domen från Högsta förvaltningsdomstolen 2021 inte längre som momspliktiga.

Med anledning av cyberangreppet i november 2023 beslöt kyrkostyrelsen att avstå från att fakturera församlingar, pastorat och stift motsvarande två månaders kostnad för den gemensamma it-plattformen. Detta motsvarade 22,3 miljoner kronor i minskade intäkter år 2023.

NOT 9 – ÖVRIGA LÄMNAD E BIDRAG

	2024	2023
Kyrkoantikvarisk ersättning	-436 346	-491 868
Utvecklingssamarbete, katastrofbistånd och kyrkosamverkan i utlandet	-233 019	-243 222
Övrig verksamhet i Sverige	-75 126	-70 554
Svenska församlingar i utlandet	-32 133	-26 863
Summa övriga lämnade bidrag	-776 623	-832 506

NOT 10 – TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

	2024	2023
Inköp och försäljning med koncernföretag		
Av moderföretagets omsättning avser försäljning till andra koncernföretag	1 226	1 226
Av moderföretagets inköp avser inköp från andra koncernföretag	-14 905	-13 993

NOT 11 – OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

Nationella nivån som leasingtagare	2024	2023
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom 1 år	-25 837	-26 593
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	-18 787	-27 010
Förfaller till betalning senare än 5 år	-4 967	-4 888
Summa	-49 591	-58 491
Under perioden kostnadsförda leasingutgifter	-26 359	-26 119

I nationella nivåns redovisning utgörs den operationella leasingen i allt väsentligt av hyrda fastigheter/lokaler. I beloppen ovan ingår inte kostnader för personalbostäder för utsänd personal. Bokförd kostnad uppgår till 2,4 miljoner kronor för 2024 (2,6 miljoner kronor).

NOT 12 – ERSÄTTNING TILL REVISORERNA

Kostnadsförd ersättning uppgår till:	2024	2023
<i>Auktoriserade revisorer – PwC</i>		
Revisionsuppdraget	-1 984	-1 303
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-449	-
Skatterådgivning	-607	-567
Övrigt	-1 010	-85
<i>Övriga valda revisorer</i>		
Revisionsuppdrag	-335	-286
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-
Övrigt	-13	-5
Summa	-4 397	-2 245

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på den nationella nivåns revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds vid sådana arbetsuppgifter.

NOT 13 – LÖNER MED MERA

<i>Löner, andra ersättningar och sociala kostnader</i>	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	(varav pensionskostnader)
	2024	2024	2024
Styrelse och generalsekreterare*	-4 434	-1 784	-390
Förtroendevalda som inte ingår i styrelsen	-6 027	-1 894	0
Övriga anställda	-312 895	-138 553	-40 009
Summa	-323 357	-142 230	-40 399
	2023	2023	2023
Styrelse och generalsekreterare*	-3 461	-2 015	-927
Förtroendevalda som inte ingår i styrelsen	-5 753	-1 807	0
Övriga anställda	-290 063	-126 166	-33 245
Summa	-299 277	-129 988	-34 172

*Den nationella nivån har sedan augusti 2024 en ny generalsekreterare då den tidigare gick i pension per 30 juni 2024. De har under 2024 uppburit lön om 2 052 (1 486) tusen kronor. Inga avtal om avgångsvederlag eller om pensionsavgång föreligger med ledande befattningshavare.

NOT 13 – LÖNER MED MERA, FORTSÄTTNING

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

<i>Medelantalet anställda</i>	2024			2023		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
<i>Afrika</i>						
Etiopien		1	1		1	1
Tanzania		1	1			
Uganda	1		1			
<i>Asien</i>						
Thailand	1	1	2	1	1	2
<i>Australien</i>	1		1	1		1
<i>Europa</i>						
Belgien					1	1
Cypern		1	1	1		1
Frankrike	1	2	3	1	3	4
Italien					1	1
Nederländerna				1		1
Schweiz				1		1
Spanien	1	1	2	3	4	7
Tyskland	2		2	2	1	3
Österrike	1	1	2	1	1	2
<i>Mellanöstern</i>						
Israel	3	2	4	4	2	5
Jordanien	1		1	1		1
<i>Summa utland</i>	12	10	22	17	14	31
Sverige	354	123	477	330	120	450
Summa	366	133	499	347	134	481

Styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare, antal på balansdagen

	2024		2023	
	Antal på balansdagen		Antal på balansdagen	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelseledamöter	7	8	7	8
Generalsekreterare	1		1	

NOT 14 – AV- OCH NEDSKRIVNINGAR
AV MATERIELLA OCH IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2024	2023
Avskrivning datorprogram	-2 324	-2 961
Avskrivning licenser	-5 501	-6 001
Avskrivning byggnader	-3 862	-3 894
Avskrivning inventarier*	-1 484	-1 234
Summa	-13 170	-14 090

* Varav filialer -76 (-79) tusen kronor.

NOT 15 – RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR

	2024	2023
Räntor	12 815	8 019
Utdelningar	8 715	5 666
Orealiserad värdeförändring	396	763
Summa	21 926	14 447
<i>Varav avseende dotterföretag</i>	12 569	7 659
<i>Varav avseende intresseföretag</i>	7 828	4 769
<i>Varav avseende ideella placeringar</i>	132	132
<i>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</i>		
Ränteintäkter	561 250	526 088
Orealiserad värdeförändring	57 332	115 215
Övriga finansiella intäkter	1 058	748
Underkontohavares och bidragsgivares andel av intäkter*	-579 808	-496 360
Bankkostnader	-2 253	-1 933
Summa, nationella nivåns andel	37 578	143 758
<i>* Specifikation av underkontohavares andel av intäkter</i>		
Underkontohavares andel		
- garanterad ränta	-523 214	-496 360
- extra utdelning ränta	-56 594	0
Summa	-579 808	-496 360
<i>Räntekostnader och liknande resultatposter</i>		
Räntekostnader	-781	-815
Övriga finansiella kostnader	-480	-419
Summa	-1 261	-1 234

NOT 16 – BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLING AV PROGRAMVAROR

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärden	79 331	85 953
Årets balanserade utgifter	-	-
Årets utrangeringar	-	-6 622
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	79 331	79 331
Ingående avskrivningar	-75 168	-78 829
Årets avskrivningar	-2 324	-2 961
Årets utrangeringar	-	6 622
Utgående ackumulerade avskrivningar	-77 492	-75 168
Utgående redovisat värde	1 839	4 164

NOT 17 – LICENSER OCH LIKANDE RÄTTIGHETER

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärden	30 004	30 004
Årets balanserade utgifter	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 004	30 004
Ingående avskrivningar	-24 503	-18 502
Årets avskrivningar	-5 501	-6 001
Utgående ackumulerade avskrivningar	-30 004	-24 503
Utgående redovisat värde	0	5 501

NOT 18 – BYGGNADER OCH MARKKsSkr 2025:2
Bilaga 1

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärden	120 996	154 747
Investering	-	-
Korrigerig föregående år	33 160	
Försäljningar/ utrangeringar	-	-33 751
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	154 156	120 996
Ingående avskrivningar	-25 102	-54 959
Årets avskrivningar	-3 862	-3 894
Korrigerig föregående år	-33 160	
Försäljningar/ utrangeringar	-	33 751
Utgående ackumulerade avskrivningar	-62 123	-25 102
Utgående redovisat värde	92 032	95 894
<i>Bokförda värden per fastighet</i>		
Svenska teologiska institutet i Jerusalem	21 252	21 490
Fastigheten Svenska kyrkan i Paris	31 354	33 020
Ärkebiskopsgården, Fjärdingen 21:1, Uppsala	10 651	11 008
Kyrkobyggnad Bryssel	13 191	14 014
Lägenhet, San Agustin	612	673
Prästgård Torre Vieja	1 593	1 691
Lokal Mallorca	13 379	13 998
Summa	92 032	95 894

Förvaltningsfastigheter

Samtliga fastigheter har förvärvats för att primärt användas i den allmännyttiga verksamheten.

NOT 19 – INVENTARIER

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärden	26 183	25 929
Inköp	14 266	254
Korrigerig tidigare år	375	-
Försäljningar och utrangeringar	-394	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	40 431	26 183
Ingående avskrivningar	-21 329	-20 174
Årets avskrivningar	-1 407	-1 155
Korrigerig tidigare år	-375	-
Försäljningar och utrangeringar	156	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-22 955	-21 329
Filialers redovisade värden	71	139
Utgående redovisat värde	17 548	4 994

NOT 20 – ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Organisations- nummer	Säte	Kapital- andel %	Antal aktier	Redovisat värde 2024	Redovisat värde 2023
Svenska kyrkans förvaltnings AB	556047-5773	Uppsala	100	1000	55 654	55 654
Svenska kyrkans utbildning AB*	556427-5823	Uppsala	100	100	120	120
Summa					55 774	55 774
Ingående anskaffningsvärde					58 130	58 130
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde					58 130	58 130
Ingående nedskrivningar					-2 356	-2 356
Utgående ackumulerad nedskrivning					-2 356	-2 356
Utgående redovisat värde					55 774	55 774
<i>Svenska kyrkans förvaltnings AB</i>						
Omsättning					14 905	13 993
Resultat efter finansnetto					-6 306	121
Eget kapital					36 953	40 979
<i>Svenska kyrkans utbildning AB*</i>						
Eget kapital					141	141

* Vilande företag

NOT 21 – ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	Organisations- nummer	Säte	Kapital- andel %	Antal aktier	Redovisat värde 2024	Redovisat värde 2023
<i>Intresseföretag som ej är ideella placeringar</i>						
Berling Media AB	556191-0521	Stockholm	45	551 244	68 693	64 351
<i>Intresseföretag som är ideella placeringar</i>						
Fairtrade Sverige AB	556554-0415	Stockholm	50	2 000	0	0
Summa					68 693	64 351
Ingående anskaffningsvärde					65 101	58 490
Investering					4 342	6 611
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde					69 443	65 101
Ingående nedskrivningar					-750	-750
Utgående ackumulerad nedskrivning					-750	-750
Utgående redovisat värde					68 693	64 351
<i>Berling Media AB*:</i>						
Omsättning					417 419	436 551
Resultat efter finansnetto					55 366	51 728
Eget kapital					407 782	385 382
<i>Fairtrade Sverige AB*:</i>						
Omsättning					28 982	26 883
Resultat efter finansnetto					1 862	-2 449
Eget kapital					28 769	27 995

* Föregående års siffror är justerade till slutliga siffror för respektive bolag.

NOT 22 – VÄRDEPAPPER I KAPITALFÖRVALTNINGEN

 KsSkr 2025:2
 Bilaga 1

	2024	Andel 2024	2023	Andel 2023
SEB Ethos aktiefond	993 522	8,4%	919 570	8,3%
ODIN Sverige A	745 686	6,3%	685 470	6,2%
Svenska aktier	1 739 208	14,7%	1 605 040	14,4%
RobecoSAM Ethos global	894 367	7,5%	709 698	6,4%
Generation IM Global Equity Fund	2 182 849	18,4%	2 075 176	18,6%
Ownership Capital Global Equity Fund	0	0,0%	391 087	3,5%
Mirova Global Sustainable Equity Fund	382 827	3,2%	307 310	2,8%
Globala aktier	3 460 043	29,2%	3 483 270	31,3%
Stewart Investors Global Emerging Markets Sustainability Fund	814 307	6,9%	759 202	6,8%
Generation IM Asia Fund	341 851	2,9%	292 994	2,6%
Emerging Markets	1 156 158	9,8%	1 052 197	9,4%
Total aktieportfölj	6 355 409	53,6%	6 140 507	55,1%
Nordea Institutionella räntefonden	694 268	5,9%	674 728	6,1%
SEB Ethos räntefond	856 131	7,2%	743 976	6,7%
SPP Grön Obligationsfond	458 483	3,9%	438 212	3,9%
Räntebärande värdepapper	2 008 882	16,9%	1 856 916	16,7%
Nordea 2 – European Cross Credit ESG Fund	681 653	5,7%	639 631	5,7%
Företagsobligationer	681 653	5,7%	639 631	5,7%
Total ränteportfölj	2 690 535	22,7%	2 496 547	22,4%
Domestica Bostäder	220 961	1,9%	215 780	1,9%
Domestica Bostäder II	227 253	1,9%	214 103	1,9%
Domestica Bostäder III	98 105	0,8%	91 997	0,8%
Domestica Bostäder IV	119 320	1,0%	142 267	1,3%
Domestica Bostäder V	249 135	2,1%	192 601	1,7%
Thule Real Estate Fund	550 962	4,6%	538 477	4,8%
Fastighetsfonder	1 465 736	12,4%	1 395 223	12,5%
Luminar Ventures I & II	91 728	0,8%	84 382	0,8%
SEB Impact Opportunity Fund	205 800	1,7%	207 750	1,9%
SEB Microfinance Fund V	0	0,0%	2 008	0,0%
SEB Microfinance Fund VIII	137 400	1,2%	139 600	1,3%
SEB Microfinance Fund X	110 900	0,9%	112 400	1,0%
SEB Nordic Green Energy Fund	276 312	2,3%	70 385	0,6%
Althelia Climate Fund	1 004	0,0%	11 263	0,1%
Triodos Microfinance Fund	105 221	0,9%	97 716	0,9%
Thule Buyout Co-Investment Fund I	218 213	1,8%	189 610	1,7%
Generation IM Sustainable Solutions Fund III	197 533	1,7%	191 946	1,7%
Alternativa placeringar	1 344 110	11,3%	1 107 060	9,9%
Likvida medel	845	0,0%	3 357	0,0%
Summa kapitalförvaltningen	11 856 635	100,0%	11 142 695	100,0%

NOT 23 – ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	71 505	71 260
Investering under året	763	772
Försäljning under året	0	-527
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	72 267	71 505
Ingående värdeförändringar	-7 659	-8 422
Årets värdeförändring	396	763
Utgående värdeförändring	-7 263	-7 659
Utgående redovisat värde	65 005	63 847
<i>Ideella placeringar*</i>		
Andelar i Oikocredit Ecumenical Development Co-operative Society U.A.	26 493	26 486
	26 493	26 486
<i>Övriga innehav</i>		
Innehav hos filial	-	-
Andelar i Ethos Räntefond**	38 512	37 360
	38 512	37 360
Summa	65 005	63 847

* Placeringarna har finansierats av medel från den internationella verksamheten.

** Placeringarna är relaterade till ändamålsbestämda medel.

NOT 24 – ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	15 084	15 832
Tillkommande fordringar	-	-
Återbetalningar, avgående fordringar	-9 682	-749
Utgående anskaffningsvärde	5 402	15 084
Utgående redovisat värde	5 402	15 084

NOT 25 – FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2024	2023
Upplupna ränteintäkter	22 514	34 214
Övriga upplupna intäkter	13	20 264
Förutbetalad försäkringskostnad	1 930	933
Förutbetalda kostnader hänförliga till IT	44 437	30 839
Förutbetalda hyror	8 416	2 502
Övriga förutbetalda kostnader	4 457	13 870
Summa	81 767	102 622

NOT 26 – KASSA OCH BANK, KORTFRISTIGA PLACERINGAR

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

	2024	2023
Kassa och bank	2 263 286	1 465 279
Varav		
- Medel relaterade till kyrkkontot	8 576 722	8 173 155
- Disponerat av nationella nivån för placeringar	-6 339 155	-6 729 177
Nettosaldo kyrkkonto	2 237 567	1 443 978
Bankmedel filialer	5 323	2 944
Valutakonto	18 011	17 746
Övriga bankkonton	2 385	612
Summa	2 263 286	1 465 279

Kassa och bank disponibelt för den nationella nivån

Kassa och bank enligt balansräkningen	2 263 286	1 465 279
Disponerat av den nationella nivån för placeringar	6 339 155	6 729 177
Räntekonto hänförligt till underkontohavare	6 659	-7 600
Skuld till underkontohavare	-8 370 267	-8 023 345
Kassa och bank disponibelt för den nationella nivån	238 834	163 511

	2024		2023	
	Redovisat värde	Portfölj-andel %	Redovisat värde	Portfölj-andel %
<i>Värdepapper</i>				
Löptid 1–90 dagar	300 196	4,9	439 651	6,8
Löptid 90–365 dagar	1 558 871	25,5	1 812 836	27,9
Löptid 1–3 år	2 773 592	45,4	2 782 352	42,9
Löptid över 3 år	1 476 615	24,2	1 452 267	22,4
Summa redovisat värde	6 109 274	100,0	6 487 107	100,0

Duration 0,3 år 0,3 år

	Redovisat värde	Portfölj-andel %	Redovisat värde	Portfölj-andel %
<i>Emittentkategori</i>				
Bank och bostad	3 664 472	60,0	3 701 485	57,1
Företag	1 903 183	31,2	1 786 100	27,5
Stat och kommuner	154 210	2,5	523 553	8,1
European Bank for Reconstruction & Development	114 807	1,9	113 107	1,7
Världsbanken	272 602	4,5	263 881	4,1
African Development Bank	0	0,0	98 980	1,5
Summa redovisat värde	6 109 274	100,0	6 487 107	100,0

	Redovisat värde	Portfölj-andel %
<i>Fem största innehav 2024</i>		
Swedbank FRN 26/11	300 090	4,9
Int Bank R&D 260316	272 602	4,5
Sparbanken Skåne FRN 281013	222 433	3,6
Hemsö Fastighets AB FRN 280517	205 144	3,4
Husqvarna FRN 280814	201 566	3,3
<i>Andel av den kortfristiga portföljen</i>	1 201 835	19,7
<i>Övrig del av kortfristig portfölj</i>	4 907 439	80,3
Summa redovisat värde	6 109 274	100,0

NOT 27 – AVSÄTTNINGAR

	2024	2023
Åtagande gentemot Kyrkans Pensionskassa för pensionsåtaganden enligt övergångsbestämmelser*		
Avsättning vid årets början	32 254	32 984
Anspråktaget belopp	-2 533	-730
Avsättning vid årets slut	29 721	32 254

* Avser i huvudsak åtaganden för präster och andra anställda avseende intjänad pensionsrätt och avgångsförmåner som enligt övergångsregler har statliga eller kyrkokommunala pensionsvillkor.

NOT 28 – SKULD ERHÅLLNA EJ NYTTJADE VILLKORADE BIDRAG

	2024	2023
Ej nyttjade offentliga bidrag		
Kyrkoantikvarisk ersättning	132 174	108 520
Sidabidrag	960	8 707
EU/ECHO bidrag	6 218	-104
Summa	139 353	117 124
 Övriga ej nyttjade bidrag	 10 259	 145 867
Summa	149 611	262 991

Kyrkoantikvarisk ersättning

Skulden avser fördelade men ej rekvirerade medel per årsskiftet. Fördelade medel kan disponeras under en tvåårsperiod med möjlighet till ett års förlängning.

NOT 29 – UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2024	2023
Konsultarvoden it drift / systemutveckling	8 181	20 059
Övriga konsultarvoden	6 790	25 910
Övriga upplupna kostnader	4 036	9 619
Upplupna semesterlöner/löner	25 176	24 044
Upplupna pensionspremier	22 619	20 022
Upplupna sociala avgifter	13 809	12 793
Upplupna räntekostnader	56 594	-
Förutbetalda intäkter	200	22 406
Summa	137 405	134 853

NOT 30 – STÄLLDA SÄKERHETER

	2024	2023
Spärrade bankmedel som säkerhet för bankgaranti	-	-
Pantsatt värdedepå	-	-
Summa	-	-

NOT 31 – EVENTUALFÖRPLIKTELSE

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

Svenska kyrkan lämnar årligen bidrag och anslag till svenska och utländska samarbetspartner. Svenska kyrkans åtaganden grundas normalt på olika former av samarbetsavtal eller beslut av kyrkomöte eller kyrkostyrelse. Vissa av anslagen är direkt relaterade till en förväntan om att erhålla bidrag från andra organisationer eller myndigheter. Storleken på förväntade lämnade bidrag och anslag fastställs i allt väsentligt i en verksamhetsplan och detaljbudget som beslutas av kyrkostyrelsen året innan bidragsåret. Genom beslut om detaljbudgeten har samarbetsparten en välgrundad förväntan på att Svenska kyrkan ska verkställa beslutade anslag. Bidragen är dock normalt förknippade med sådana villkor att Svenska kyrkan inte anser att de ska skuldföras i samband med beslutet. I 2025 (2024) års beslutade budget uppgår anslag och bidrag till 2 222 miljoner kronor (2 215 miljoner kronor) varav 1 733 miljoner kronor (1 628 miljoner kronor) beräknas kunna finansieras med bidrag från andra organisationer samt myndigheter i enlighet med redan ingångna avtal och beslut. Resterande del av beslutade anslag finansieras med gávomedel, avgift för gemensam verksamhet samt övriga intäkter.

NOT 32 – VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga väsentliga händelser finns att notera efter balansdagen.

11 Hållbarhetsnoter

11.1 Styrningen av hållbarhetsarbetet på den nationella nivån

Hållbarhetsarbetet på Svenska kyrkans nationella nivå utgår från en bedömning av områden där verksamheten har störst risk för negativ påverkan på människa och skapelse. Arbetet tydliggör även områden med störst möjlighet att bidra till förändring i hållbar riktning utifrån uppdraget som kyrka.

Kyrkostyrelsen beskriver arbetet på den nationella nivån utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhetsdimensioner med ett eget tillägg i en andlig och existentiell dimension. Svenska kyrkan verkar i samhället och bidrar på så sätt till de globala hållbarhetsmålen i Sverige och globalt, och behöver förhålla sig till de risker för människa och skapelse som verksamheten kan ge upphov till. Kyrkostyrelsen integrerar de olika hållbarhetsdimensionerna i verksamheten, både när den styrs, genomförs och följs upp. Det innebär att hållbarhetsarbetet ska bäras av alla anställda och förtroendevalda på den nationella nivån. Ansvaret för genomförandet av hållbarhetsarbetet ligger på generalsekreteraren.

I årsredovisningen finns en redogörelse för hur kyrkostyrelsen styr och samordnar den nationella nivåns uppdrag och hur arbetet knyter an till hållbarhetsdimensionerna. Verksamheten bedrivs i huvudsak från Uppsala, men även i Lund (Utbildningsinstitutet), Uddevalla (Löneservice), i utlandet genom Act Svenska kyrkan, kyrkans internationella arbete och genom ett visst fastighetsansvar för flera av utlandsförsamlingarna, samt vid det Teologiska institutet, STI, i Jerusalem, STI. Under 2025 kommer ytterligare orter tillkomma i Sverige genom utbyggnaden av tjänsten ekonomiservice.

I hållbarhetsnoterna redogörs för hur kyrkostyrelsen hanterar de hållbarhetsrisker som kan kopplas till den nationella nivåns arbete. Grunden för hållbarhetsarbetet utgörs av två huvudsakliga delar. Den ena är en risk- och väsentlighetsanalys från 2015. Den andra delen består av, och uppstår i, en dialog med intressenter till kyrkostyrelsens uppdrag och den verksamhet det resulterar i. Under 2022 utarbetades en internkontrollplan baserad på en uppdaterad riskanalys som införlivade även risken för negativ påverkan från den nationella nivåns verksamhet, det vill säga det som brukar benämnas den dubbla materialiteten i en riskanalys. Den uppdaterade riskanalysen bekräftar de tidigare konstaterade hållbarhetsriskerna. Under 2024 har arbetet med riskanalyser och intern uppföljning integrerats i tertialrapporteringen för avdelningarna på den nationella nivån och lett till ett mer systematiskt arbetssätt gällande uppföljning av hållbarhetsrelaterade risker.

Till stöd för arbetet finns ett systematiskt förhållningssätt för styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet genom policyer, rutiner, uppföljning och rapportering. Ytterligare kvalitetssäkring sker genom miljödiplomering av den nationella nivån och genom certifiering av det internationella arbetet, Act Svenska kyrkan, mot Core Humanitarian Standards, CHS. Miljödiplomeringen är Svenska kyrkans miljöledningssystem.

År 2022 anslöt sig Act Svenska kyrkan till Röda Korsets klimatprinciper, the Climate Charter. Samma år anslöt sig också finansförvaltningen till klimatinitiativet Paris Aligned Asset Owners. Båda initiativen ställer krav på tydliga klimatstrategier och vetenskapligt baserad klimatrapportering.

Utvecklingen av hållbarhetsredovisningen sker löpande i takt med att strategier och nyckeltal utvecklas. Under 2024 har det klarlagts att Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift inte omfattas av EU-direktiven om hållbarhetsredovisning och tillbörlig aktsamhet, men de principer som ligger till grund för dessa direktiv är vägledande för den nationella nivåns eget hållbarhetsarbete och arbetet med stöd till stift och församlingar gällande hållbarhetsfrågor.

Läs mer om hur hållbarhetsarbetet styrs:

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

svenskakyrkan.se/hallbarhetsredovisning-och-styrning

Läs mer om Core Humanitarian Standards: corehumanitarianstandard.org

Läs mer om Climate Charter: climate-charter.org

Läs mer om PAAO: parisalignedassetowners.org

11.2 Intressentanalys och intressentdialog

En analys av den nationella nivåns intressenter genomfördes i samband med ovan nämnd risk- och väsentlighetsanalys. Analysen identifierar den nationella nivåns viktigaste intressenter och redogör för hur de huvudsakliga dialogerna ser ut i praktiken och vad som är vägledande för dialogen. I årsredovisningens del om verksamhetsuppföljningen beskrivs flera av dialogerna med intressenter. Dialogen med intressenter är en grundläggande del av arbetsmetoden och en viktig förutsättning för att lyckas med uppdraget och kyrkostyrelsens övergripande målsättning.

DEN NATIONELLA NIVÅNS INTRESSENTER

Intressenter som påverkas av den nationella nivåns verksamhet	Intressenter som den nationella nivån relaterar till
Stift och församlingar	Rättighetsbärare
Medarbetare och studenter	Beslutsfattare, lagstiftare & myndigheter
Ekumeniska nätverk	Statliga finansiärer
Andra trossamfund	Kapitalförvaltare och bolag
Bidrags- och gåvogivare	Leverantörer
Partner i andra länder	
Lärosäten och forskningsinstitutioner	
Civilsamhällesorganisationer	
Medlemmar och icke-medlemmar	

Läs mer om dialogen med de olika intressenterna: svenskakyrkan.se/hur-vi-prioriterar

11.3 Risk- och väsentlighetsanalys

Hållbarhetsarbetet på Svenska kyrkans nationella nivå utgår från en uppdaterad bedömning gjord 2022 av områden där verksamheten har störst risk för negativ påverkan på människa och miljö. Dialogen med intressenter och omvärldsfaktorer som påverkar Svenska kyrkan har bidragit och bidrar löpande till prioriteringarna för hållbarhetsarbetet.

RISK- OCH VÄSENTLIGHETSANALYS

Riskområde	Hållbarhetsdimension	Risker
Miljö- och klimatpåverkan	Ekologisk	Negativ miljö- och klimatpåverkan
Hållbara investeringar och inköp	Ekonomisk, Ekologisk, Social	Människorättsrisker Miljö- och klimatpåverkan Finansiell risk. Trovärdighet
Antikorruption	Ekonomisk	Ineffektiv och osaklig användning av ekonomiska resurser
God arbetsmiljö	Social, Ekonomisk	Anställdas ohälsa, brist på nyckelkompetens, hot och hat mot anställda

Den nationella nivån har också ett tillsynsansvar för stiftens förvaltning av skog, jord och fonder, de så kallade prästlönetillgångarna. Tillgångarna utgörs av 470 000 hektar skogsmark, 47 000 hektar betes- och åkermark och fondkapital på 4,5 miljarder kronor (2023). Tillsynen sker bland annat genom en årlig tillsynsrapport. Kyrkostyrelsen har ombett prästlönetillgångarna upprätta hållbarhetsredovisning för förvaltningarna.

I kyrkomötet 2021 togs beslut om att utreda hur kyrkoordningens skrivningar kring förvaltningen av Svenska kyrkans prästlönetillgångar ska utformas för att säkerställa en så ekologiskt, ekonomiskt, socialt samt andligt och existentiellt hållbar skogsförvaltning som möjligt. En delrapport presenterades i december 2023 och under 2024 hölls en rad rundabordsamtal med intressenter. I september 2024 offentliggjordes utredningen *Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp*. Under 2025 pågår ett remissförfarande inom kyrkan som ska ligga till grund för förslag till beslut i kommande kyrkomöte.

Läs mer om stiftens arbete med prästlönetillgångarna:
svenskakyrkan.se/prastlonetillgangarna

11.4 Hantering av risk för negativ påverkan på människa och skapelse

11.4.1 God arbetsmiljö

Anställdas villkor, arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter utvärderas regelbundet genom medarbetarsamtal, medarbetarenkäter och undersökningar om organisatorisk och social arbetsmiljö, skyddsronder, statistikinsamling samt samverkan med fackliga företrädare och skyddsombuden i skyddskommittén. Även säkerhet och krisförberedande arbete rymms inom ramen för goda arbetsförhållanden. Bland annat finns avtal med SOS International för att stärka skyddet för medarbetare på resa. Samtliga anställda på den nationella nivån omfattas av kollektivavtal och har tillgång till företagshälso-

vård för arbetsrelaterad ohälsa. Satsningar på friskvård sker i form av ett friskvårdsbidrag på 2 000 kronor per år, en friskvårdstimme i veckan och aktiviteter varje månad som arrangeras av arbetsplatsens hälsoinspiratörer samt en konst- och kulturklubb med månatliga kulturella aktiviteter. Att värna mångfalden är viktigt för att Svenska kyrkan ska ha en samlad bredd av kunskap och erfarenheter. Riktlinjer för hantering av kränkande särbehandling finns.

NYCKELTAL ANSTÄLLDA

	2024	2023	2022	2021	2020
Könsfördelning (procent)					
Fördelning män/kvinnor (samtliga)	35/64	28/72	27/73	29/71	33/67
Fördelning män/kvinnor (chefer)	35/65	35/65	37/63	30/70	34/66
Fördelning anställda/chefer	8	9	15	11	12
Personalomsättning	6,9	9,6	10,5	9,1	7,9
Aldersfördelning anställda (procent)					
Under 30	4,2	3,6	3,8	5,0	4,5
30–49	43,4	42,4	41,5	39,4	37,5
50–65	49,4	53,0	54,1	46,8	49,9
Över 65	3,0	1,0	0,7	8,9	8,0
Medelålder (år)	49	49	49	50	51
Sjuktal (procent)					
Sjukfrånvaro	3,2	3,9	3,5	2,8	2,7
Sjukfrånvaro 1–14 dagar	1,0	1,1	1,2	0,8	0,8
Sjukfrånvaro 15–90 dagar	0,5	0,6	0,6	0,7	0,6
Sjukfrånvaro 90+ dagar	1,6	2,1	1,7	1,9	1,3
Sjukfrånvaro kvinnor/män	3,5/2,2	4,6/2,0	4,0/2,1	3,1/2,0	3,1/1,9

Not: Personalnyckeltal hämtas ur den årliga personalrapporten som ställs till kyrkostyrelsen.

Sjukfrånvaron minskade under 2024 efter att under 2022 och 2023 successivt ha ökat. Den sjukfrånvaro som minskat mest är den över 90 dagar. Arbetet fortsätter med att löpande analysera, åtgärda och förebygga sjukfrånvaro, både kort- och långtidsfrånvaro. Arbetet fortsätter med att löpande analysera, åtgärda och förebygga sjukfrånvaro, både kort- och långtidsfrånvaro.

Personalomsättningen har tidigare år varit i linje med andra jämförbara organisationer eller något lägre. Den ökade personalomsättningen som noterades under slutet av pandemin och året därefter har återgått till mer normala nivåer och landade 2024 på 6,9 procent.

Systematiskt arbetsmiljöarbete och tillbudshantering

Den nationella nivåns arbetsmiljöarbete bedrivs utifrån kraven i arbetsmiljölagstiftningen och arbetstidslagen (1982:673) samt föreskrifter, som exempelvis Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2023:1). Ett systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att kontinuerlig utvärdering och förbättringsarbete ingår. Utvärdering görs därför löpande. Den nationella nivån har en skyddskommitté och ett samverkansråd för samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare i arbetsmiljörelaterade frågor inklusive hälsa och säkerhet. Arbetstagare utser skyddsombud

via de fackliga organisationerna och deltar i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Chefer utbildas om arbetsmiljöfrågor i relation till sitt personalansvar.

Tillbud hanteras i linje med framtagna rutiner. Alla anställda täcks av försäkring för arbetsskada och långvarig sjukdom, som en del av kollektivavtalet. Såväl anställda som uppdragstagare och förtroendevalda omfattas av försäkring för tjänsteresor. Utlandsplacerade och deras familjemedlemmar omfattas av en särskild försäkring.

Arbetet med hälsa och säkerhet styrs av föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2023:2). Arbetsmiljöansvaret är detsamma för anställda och inhyrda medarbetare. Ansvaret omfattar även studenter vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut. Arbetsskador anmäls till Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket. Arbetsskade- och tillbudsanmälningar hanteras enligt framtagna rutiner och följs upp i skyddskommittén. Arbetsrelaterade olyckor inbegriper även mindre allvarliga arbetsskador. Svenska kyrkans nationella nivå bedöms vara en lågriskarbetsplats sett till arbetsplatsrelaterade skador och tillbud.

2024 genomfördes den mer omfattande medarbetarundersökningen som görs vartannat år. Svartfrekvensen var 90 procent, vilket är ovanligt högt. Resultaten är goda, med både medarbetarindex och ledarskapsindex som ligger kvar på höga nivåer.

Stort fokus har under året legat på medarbetarkvaliteter och nya modeller för mer träffsäker rekrytering och introduktion av medarbetare.

Visselblåsning

Genom kollektivavtal har de anställda meddelarrätt motsvarande meddelarfriheten som grundlagarna ger åt offentliganställda. Därutöver omfattas den nationella nivån av lagen (2016:749) om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden. Under 2021 togs en modell fram för anpassning till den nya lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Det nya interna visselblåsarsystemet implementerades under våren 2022. Under 2024 inkom tre ärenden i visselblåsarsystemen. Inget ärende har bedömts ha en koppling till den nationella nivån eller utgöra ett missförhållande enligt lagens mening.

11.5 Miljö- och klimatpåverkan

Svenska kyrkans färdplan för klimatet är ett ambitiöst åtagande för hela Svenska kyrkan och inkluderar även kyrkostyrelsens kansli, den nationella nivån. Kyrkostyrelsens målsättning är att minska klimatpåverkan så långt det är möjligt i verksamheten och att ta ansvar för vissa delar av resterande klimatpåverkande utsläpp (utsläpp av växthusgaser) som inte går att undvika, bland annat genom att köpa dubbelcertifierade utsläppskrediter, av både Gold standard och Fairtrade. Kyrkostyrelsen neutraliserar dock inte på detta sätt utsläpp i beräkningarna av den nationella nivåns samlade utsläpp.

Under 2024 uppdaterade kyrkostyrelsen miljöpolicy och antog nya miljö- och klimatmål för den nationella nivån. Dessa tydliggör vad den nationella nivån måste göra för att leva upp till åtagandet i färdplanen för klimatet, både kring utsläpp i den egna verksamheten och i stödet till stift och församlingar rörande klimatarbetet.

Den nationella nivåns totala klimatpåverkan har under 2024 minskat något (5 procent) jämfört med 2023 (se tabell 2 på sidan 87) trots att ytterligare utsläppsområden har lagts till, att vissa utsläppsfaktorer uppjusterats och att utsläpp från större nyinvesteringar av engångskaraktär räknats in. Detta beaktat fortsätter den nationella nivåns utsläpp att minska över tid, där det går att jämföra över åren, se tabell 1 på sidan 86. Orsaken till minskningen ligger främst i att flygresorna minskat kraftigt (19 procent i antal kilometer). Tåg- och bilresor har inte ökat i motsvarande omfattning,

snarare minskat något, vilket ger slutsatsen är att allt fler fysiska möten ersätts av digitala möten. Tjänsteresor står emellertid fortsatt för de klart största utsläppen för den nationella nivån. Jämfört med 2019, normalåret innan pandemin bröt ut och året då förutsättningarna för digitala möten introducerades fullt ut, är flygresandet väsentligt lägre, 60 procent lägre i antal kilometer. Utsläpp från den allt mer digitala arbetsmiljön är inte medräknade ännu, exempelvis molntjänster och mjukvaruanvändning. Dessa utsläpp väntas framöver öka kraftigt, om än från relativt låga nivåer. Bruk av artificiell intelligens som arbetsverktyg väntas påskynda denna ökning.

Utsläppskonsekvenserna av entreprenaden för det nyrenoverade kyrkokansliet i Uppsala kommer redovisas samlat i 2025 års redovisning.

11.5.1 Analys och hantering av väsentliga klimatpåverkande utsläpp

Tabellen nedan (tabell 1) utgår från de klimatpåverkande utsläpp som kyrkostyrelsen har beslutat att en klimatavgift ska beräknas på, och visar de utsläppsområden det finns längre tidsserier på. Avgiften ligger till grund för beräkning av köp av årliga utsläppskrediter och genomförande av andra åtgärder som gynnar den nationella nivåns arbete med sin klimatpåverkan. Dessa fyra utsläppsområden utgör den nationella nivåns utsläpp i Green House Gas-protokollets (GHG) så kallade scope 1, scope 2 och tjänsteresor i scope 3 (logi och konferenser ej inkluderat), som är den rapporteringsstandard kyrkostyrelsen tillämpar för utsläppsberäkningarna. Köp av utsläppskrediter som kompensatorisk åtgärd räknas inte in som utsläppsneutraliserande, i enlighet med GHG-protokollets standard

Kyrkostyrelsen strävar efter att begränsa resornas utsläpp genom att i miljö- och resepolicy förorda videokonferenser samt ersätta mer klimatpåverkande färdssätt, som flyg, med mindre klimatpåverkande färdssätt, som tåg. Detta gäller även för längre sträckor, som exempelvis till och från Europa, och i Europa. På grund av kyrkostyrelsens uppdrag och verksamhetens karaktär, med en omfattande internationell verksamhet och utbyte mellan kyrkor och andra organisationer i andra länder, är vissa flygresor emellertid nödvändiga. Pandemin har dock visat att andra mötesformer än fysiska möten i hög utsträckning är möjliga.

Den verksamhet som svarar för den största andelen av de reserelaterade utsläppen är den internationella biståndsverksamheten, Act Svenska kyrkan. Act Svenska kyrkan skrev 2022 under ett klimatåtagande, Röda Korsets Climate Charter, för organisationer med internationell bistånds- och katastrofverksamhet. Åtagandet innefattar ett strikt åtagande om utsläppsminskning och ett åtagande om att i anslagsverksamheten bidra till både omställningen och anpassningsstöd på grund av klimatförändringar.

TABELL 1: DEN NATIONELLA NIVÅNS KLIMATPÅVERKANDE UTSLÄPP, KLIMATAVGIFTSBERÄKNING

Utsläppsområde	Basår	Utsläpp	Utsläpp	Jämfört med 2023	Utveckling sedan basår
		2024 (ton CO2e)	2023 (ton CO2e)		
Energi	2015	94,0	80,1	+17%	-45%
Flyg	2015	902,4	1 213,9	-26%	-73%
Bil	2016	39,1	40,5	-3%	-53%
Tåg	2015	2,7	3,5	-24%	+32%
TOTAL		1 038,2	1 338,6	-22%	-58%

Se sidan 92 för beräkningsmetoder.

* Energi: Justerad emissionsfaktor inkluderande utsläpp vid produktion och transport för 2024 samt rapporterade faktiska fjärrvärmevärden i stället för schablonvärden för fastigheten i Uddevalla ger högre utsläpp 2024.

Energiförbrukningen ligger på samma nivå som 2023, trots mer kontorsyta. Omräknat till utsläpp innebär det dock en ökning på grund av ett tillägg till utsläppsfaktorn som härrör från utsläpp genererade under produktion och transport av använd energi, som inte tidigare beräknats. Under 2025 väntas effekten av ombyggnationen av kyrkokansliet leda till ytterligare minskningar av energiförbrukningen, men samtidigt öppnas, genom tjänsten ekonomiservice, stiftsnära kontor på flera orter, vilket väntas totalt sett öka den nationella nivån energirelaterade utsläpp. För Svenska kyrkan som helhet torde förbrukningen inte öka. Från år 2023 är alla lokaler, ägda och hyrda, med i utsläppsberäkningen utom verksamheten på STI i Jerusalem, samt mindre kontorsutrymmen för utsänd personal i den internationella verksamheten. Energiförbrukningen för ägda och hyrda lokaler inom utlandskyrkan är inte medräknade. Läs mer om skälet till denna avgränsning i metodavsnittet.

Den högre graden av arbete från hemmet, det vill säga den utlokaliserade elförbrukningen, finns det ännu inga beräkningar för. Den verkliga energiförbrukningen skulle öka något om dessa beräkningar tas med.

11.5.2 Kyrkokansliets klimatpåverkande utsläpp enligt GHG-protokollet

För 2024 presenterar kyrkostyrelsen utsläppen i sin helhet enligt GHG-protokollets tre så kallade scope, I tabell 2 redogörs för alla utsläpp som den nationella nivån verksamhet genererar, utifrån vad som 2024 är möjligt och rimligt att beräkna. I scope 1 sorteras direkta utsläpp från ägda tillgångar och verksamhet med hög grad av kontroll över utsläppen, för den nationella nivån begränsar sig det till ägda fordon. Scope 2 handlar om indirekta utsläpp från köpt energi, till exempel el och uppvärmning av fastigheter. Scope 3 omfattar alla övriga utsläpp där organisationen har mindre direkt möjlighet att påverka utsläppen. Rapporteringen enligt GHG-protokollet följer god praxis för utsläppsberäkningar.

Utsläppsdata gällande övriga inköp kommer att utvecklas under kommande år, men beror på leverantörernas kapacitet att rapportera utsläpp och tillgången till tillförlitliga utsläppsfaktorer. Under 2024 genomfördes ett arbete för att kunna presentera alla kvarvarande inköpsrelaterade utsläpp i GHG-protokollets kategoriindelning i scope 3. Relevanta utsläppskategorier sorteras ut för mer noggrann beräkning, medan mindre väsentliga utsläpp bedöms kunna utgå från en mindre precis utsläppsberäkning på inköpskostnad, som hämtas ur den så kallade miljöspendanalys. Sådan analys görs av den nationella nivån årligen för de egna inköpen och för Svenska

kyrkans samlade inköp. I hållbarhetsnoterna för 2025 planeras en första tentativ utsläppsberäkning presenteras på samtliga inköp på den nationella nivån, baserat på inköpen under 2024. Det är kommer då vara en eftersläpning på ett år på grund av det relativt omfattande arbetet med körningar av leverantörsregister, kvalitetssäkring av data och fördelning av utsläppsfaktorer.

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

TABELL 2: KLIMATPÅVERKANDE UTSLÄPP ENLIGT GHG-PROTOKOLLET*

Utsläppsområden enligt GHG-protokollet, marknadsbaserad metod	2024 tCO ₂ e	2023 tCO ₂ e
Scope 1 – Egna fordon	0,2	0,2
Kanslibilen	0,2	0,2
Scope 2 – Energiförbrukning i ägda/hyrda lokaler*	63,6	61,5
Elförbrukning	0,7	1,7
Fjärrvärme/kyla	62,9	59,8
Scope 1 & 2 Direkta och indirekta utsläpp	63,8	61,7
 Scope 3.1 – Inköpta varor och tjänster	 277,4	 225,2
Kopieringspapper	1,6	0,6
Tryckeritjänster	133,8	133,5
It-hårdvara*	109,0	89,2
Posttjänster	7,2	1,9
Kontorsartiklar	25,8	-
Scope 3.2 - Kapitalvaror	60,3	8,0
Inventarier*	60,3	8,0
Scope 3.3 - Uppströms bränsle- och energirelaterat	16,5	15,2
Fjärrvärmeproduktion	6,5	7,1
Elproduktion	9,9	8,0
Bränsleproduktion (Kanslibilen)	0,1	0,1
Scope 3.4 – Uppströms transporter och distribution	0,4	0,3
Transport kontorsmaterial	0,4	0,3
Scope 3.5 – Avfall	5,2	7,8
Avfall	3,8	7,3
Vattenförbrukning	1,4	0,5
Scope 3.6 – Tjänsteresor	1 065,7	1 254,4
Flyg	902,4	1 213,9
Tåg	2,7	3,5
Bil	38,9	40,2
Hotellnätter**	121,7	93,7
Scope 3.8 – Uppströms leasade tillgångar	2,0	-
Kontorsmaskiner, skrivare	2,0	-
Scope 3 – Indirekta utsläpp	1 427,5	1 510,7
Total Scope 1, 2 & 3	1 491,3	1 572,4

Notera att utsläppen från energiförbrukningen skiljer sig något mellan de två tabellerna. Det beror på olika tillämpningar av beräkningar i de olika tabellerna. Skillnaderna är emellertid på totalen små. Enligt GHG-protokollet ska redovisning av utsläpp från elförbrukning göras enligt både en så kallad marknadsbaserad och en geografisk metod. I en marknadsbaserad metod

kan val av elens ursprung och märkning minska utsläppen på pappret, medan den geografiska metoden visar utsläppen oavsett elval. Utsläpp med geografisk metod var 3,6 ton CO₂e högre, vilket ger en total på 1 494,9 tCO₂e, under 2024.

* Ökade utsläpp för engångsinköp av it-hårdvara och inventarier jämfört med 2023 beror på nyinvesteringar till den nyrenoverade kanslibyggnaden i Uppsala.

** Hotellnätter inkluderar ej utsläpp från anordnade konferenser. Justerad emissionsfaktor för 2024 ger högre utsläpp, men antalet hotellnätter har också ökat ca 10 procent. För 2025 är ambitionen att också kunna beräkna utsläpp från konferenser.

Skillnaderna mellan åren för vissa kategorier beror på bättre data, ändrade utsläppsfaktorer eller skillnader i inköp över åren.

Övriga kategorier inom scope 3 har bedömts som inte väsentliga eller ännu inte möjliga att på ett godtagbart sätt beräkna. Det gäller kategori 3.7 (anställdas pendling), 3.13 (nedströms leasade tillgångar), 3.9 (nedströms transport och distribution) 3.10–12 (sålda produkter), 3.14 (franchiser). Den sista kategorin, 3.15, om utsläpp från investeringar redogörs för separat under avsnittet om hållbara investeringar. Se mer under metodavsnittet om beräkningsmetoder och avgränsningar.

Övriga miljöpåverkande faktorer som exempelvis kemikalieutsläpp rapporteras ännu inte, på grund av brist på data. Det bedöms inte att kemikalieutsläpp utgör en väsentlig risk för den nationella nivån.

11.5.3 Kyrkostyrelsen lanserar analysverktyget VISA för stift, pastorat och församlingar

I februari 2025 lanserade kyrkostyrelsen en version två av ett klimatutsläppsverktyg, en modul i Svenska kyrkans statistikvisualiseringsverktyg, VISA. Den är tillgänglig för alla stift och församlingar. I utsläppsverktyget görs en nära nog full utsläppsberäkning per ekonomisk enhet, det vill säga församlingar, pastorat och stift som utgör ekonomiska enheter. Beräkningen grundar sig på av dessa inrapporterade årliga data inom ramen för ekonomisk redogörelse och på schabloner på inköpsdata från deraas leverantörsreskontra. Siffrorna som presenteras är med ett års eftersläpning och kommer under 2025 bearbetas och ytterligare kvalitetssäkras. I VISA kan också den nationella nivåns utsläppsdata hämtas ut. Syftet med möjligheten att hämta ut sin data från VISA är att församlingar, pastorat och stift som inte har resurser att exakt beräkna utsläpp från all sin verksamhet, ändå har möjlighet att nu identifiera sina väsentliga utsläppskällor, till hjälp för beslut i verksamheten. För dessa församlingar, pastorat och stift kan data ur VISA användas för att göra en årlig klimatutsläppsredovisning.

11.5.4 Information och utbildning för minskad miljö- och klimatpåverkan

Informations- och utbildningsstödet till församlingar, pastorat och stift genomförs bland annat med hjälp av webinarier som fokuserar på de olika hållbarhetsdimensionerna och på färdplan för klimatets olika målområden. Under 2024 genomfördes 27 webinarier (36, 2023) med nästan 1000 deltagare (samma antal 2023). Flest webinarier har riktat sig till målområdena för kyrkans uppdrag och konsumtion och investeringar. Majoriteten av deltagarna, 700 personer, anslöt till de tolv webinarier som berörde målområdena kyrkans uppdrag och resor och transporter. Webinarierna genomförs i samverkan med stiftens klimathandläggare och ger deltagarna fördjupad sakkunskap, möjlighet att ställa frågor till avtalsleverantörer och lära sig om hållbarhetsrisker.

11.6 Hållbara finanser

Kapitalförvaltningen präglas av ett långsiktigt och hållbart förhållningssätt, där ekonomisk stabilitet kombineras med ansvarsfulla investeringar. Vid utgången av 2024 uppgick marknadsvärdet på placeringstillgångar till 11 856,6 miljoner kronor, jämfört med 11 142,7 miljoner kronor vid utgången av 2023. Resultatet för 2024 uppgick till 1 113,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en avkastning om 10 procent. Kapitalet är avsett att finansiera långsiktiga åtaganden och prioriterade områden inom Svenska kyrkans stift och församlingar.

Kapitalförvaltningen styrs av Finanspolicy för Svenska kyrkans nationella nivå (finanspolicyn), kompletterad av Placeringsanvisningar för etik och hållbarhet samt Finansiella placeringsanvisningar. Dessa dokument, framtagna av kyrkostyrelsens kapitalförvaltningsråd, sätter ramarna för förvaltningen av de 28 upphandlade fonderna. Finanspolicyn är även styrande för andra förvaltningar inom Svenska kyrkan som antagit den. Investeringar styrs mot företag och sektorer som bidrar till en hållbar utveckling, med särskilt fokus på mänskliga rättigheter, miljö och klimat. Samtidigt utesluts investeringar i fossil energi, tobak, alkohol, pornografi, spel samt vapen- och militär verksamhet.

Som en del av den strategin erbjuder den nationella nivån Ethosfonderna, exklusivt framtagna för Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift i samarbete med SEB och Robeco. Dessa fonder är utformade i linje med finanspolicyns krav på etisk och hållbar förvaltning. Vid utgången av 2024 hade cirka 300 stift, pastorat och församlingar investerat i Ethosfonderna och det förvaltade kapitalet uppgick till närmare 8 mdkr.

11.6.1 Ansvarsfulla investeringar och aktiv påverkan

Under 2024 har hållbarhetsarbetet förstärkts genom en rad konkreta insatser och aktiviteter. Totalt deltog i 198 möten med förvaltare, nätverk och bolag för att främja dialog om hållbara investeringar och ansvarsfullt ägarskap. Därutöver omfattade engagemanget 16 event, sju rundabordsamtal och tre paneldebatter där frågor om klimat, social rättvisa och bolagsstyrning lyftes.

Svenska kyrkan är medlem i flera nationella och internationella nätverk som arbetar för en hållbar kapitalmarknad, bland annat Sweden's Sustainable Investment Forum (Swesif), Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) och FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). Genom engagemanget i Global Network Initiative (GNI) samarbetar den nationella nivån med andra investerare, telekom- och sociala medieföretag, civilsamhällesorganisationer och akademien för att skydda yttrandefrihet och digitala rättigheter globalt.

Under året har arbetet med att bekämpa korruption fortsatt genom deltagande i Transparency International Sveriges Investors Integrity Forum (IIF), där bolagsdialoger och rundabordsamtal har genomförts med aktörer inom samhällsbyggnadssektorn.

11.6.2 Fokus på biologisk mångfald och klimat

Biologisk mångfald har varit ett särskilt fokusområde under året. Genom Hållbart värdeskapande, ett nätverk av investerare som vill lyfta betydelsen av företagens hållbarhetsarbeten, har bolagsdialoger förts med svenska skogsbolag om deras arbete för att skydda och stärka den biologiska mångfalden.

Inom PRI-initiativet SPRING (Sustainable Practices in Responsible Investment in Nature and Governance) har arbete bedrivits i tre arbetsgrupper, med syfte att hantera systemrisker kopplade till förlust av naturresurser och förbättra företagens praxis

inom områden som skogsförlust och markdegradering. SPRING stödjer även de globala biologiska mångfaldsmålen som fastställdes vid COP15. Dialoger har förts med bolag inom fordonsindustrin samt livsmedelsindustrin kring hur dessa identifierar och hanterar sin påverkan på biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Klimatomställning är en central del av kapitalförvaltningen och därför analyseras och mäts klimatavtrycket från investeringar i noterade aktier och företagsobligationer, vilka utgör cirka 57 procent av portföljen. Vid utgången av 2024 uppgick utsläppsintensitet för aktie- och företagsobligationsportföljens till 19 (31, 2023) tCO₂e/miljoner US-dollar. Utsläppsintensiteten är det mått som vanligen används för att bedöma en portföljs klimatpåverkan. Den nationella nivåns samlade portfölj kan klassas som lågt utsläppande, beroende på att innehav i hög utsläppande sektorer utesluts. Variationen i en lågutsläppande portfölj över åren påverkas stort av enskilda innehav i vissa sektorer, vilket gör att det är den långsiktiga utvecklingen som är mest relevant att bevaka.

Investeringarna följs även upp genom anslutning till Science Based Targets (SBTi), som säkerställer att bolagens klimatmål är vetenskapligt förankrade. Vid utgången av året var 60 procent av aktie- och företagsobligationsportföljen ansluten till SBTi, jämfört med 54 procent föregående år. Målet är att 90 procent av innehaven ska ha godkända mål enligt SBTi senast 2030, vilket är en viktig del av strategin för att kapitalförvaltningen ska bidra till en hållbar omställning.

Under året har finanspolicyn och placeringsanvisningar setts över och kommer uppdateras under 2025 för att ytterligare tydliggöra strategin kring klimat och biologisk mångfald.

11.6.3 Granskning av portföljen och hållbarhetsuppföljning

Som en del av uppföljningen av portföljens hållbarhet genomförs årligen en granskning med hjälp av Sustainalytics screeningverktyg kompletterat med andra källor. Vid årets slut identifierades sju (19) allvarliga avvikelser, motsvarande två procent av portföljen. Av dessa var fyra pågående ärenden från tidigare år. Avvikelseerna bedöms utifrån finanspolicyns riktlinjer och Sustainalytics modell för flaggning av avvikelser. Dessa rör företag som antingen bryter mot uteslutningskriterierna eller har allvarliga överträdelser av internationella konventioner.

Samtliga avvikelser hanteras av Sustainalytics dialogmodell, och en kontinuerlig dialog förs med förvaltarna av berörda innehav för att säkerställa transparens och åtgärdsplaner. Beroende på utvecklingen kan ärenden eskaleras för vidare hantering eller placeras under bevakning.

11.7 Hållbara inköp

År 2024 köpte den nationella nivån in varor och tjänster till ett värde av cirka 810 miljoner kronor (706 miljoner kronor 2023) och ansvarade även för 67 ramavtal som slutits för hela Svenska kyrkan. Den nationella nivån hade 2024 ungefär 450 leverantörer som fakturerar över 25,000 kronor, varav cirka 130 fakturerar över 500 000 kronor och som står för 95 procent av det totala fakturerade värdet. En betydande del av den nationella nivåns inköp handlar om tjänster från svenska företag, där hållbarhetsrisken bedöms vara låg.

Information samlas också årligen in om hela Svenska kyrkans inköpsvolym och leverantörsregister. Den kategoriseras utifrån lämpligheten för nationell upphandling och därmed gemensamma avtal för hela Svenska kyrkan. Den senaste datainsamlingen skedde i mars 2024 för året 2023 från cirka 85 procent (91, 2023) av

Svenska kyrkans alla församlingar, pastorat och stift och visar att Svenska kyrkan som helhet årligen har över 40 000 unika leverantörer. Uppskattningsvis görs inköp för cirka 7–9 miljarder kronor varje år inom hela Svenska kyrkan.

Genom att låta hållbarhetsfaktorer väga tungt vid investeringar och inköp påverkar Svenska kyrkan näringslivet i en mer hållbar riktning. Det handlar dels om att undvika företag och verksamheter som inte lever upp till Svenska kyrkans krav, dels om att sporra företag i deras hållbarhetssatsningar genom att premiera företag som ligger långt framme. Arbetet utgår från kyrkostyrelsens beslutade inköspolicy och uppförandekod för leverantörer. Uppförandekoden uppdaterades 2021 med ett starkare fokus på att säkerställa hållbara leverantörsled genom mer krav på arbete för ökad spårbarhet i leverantörsled.

11.7.1 Uppföljning leverantörer

Genom att ställa krav på socialt ansvar, miljö- och klimathänsyn, kemikalier samt insatser mot korruption redan i offertförfrågan skickas en tydlig signal om att hållbara produkter och tjänster efterfrågas. Ramavtalsleverantörer, det vill säga leverantörer som alla Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift har möjlighet att avropa tjänster och produkter från, bedöms rutinmässigt utifrån krav om miljöhänsyn, mänskliga rättigheter, inkluderande arbetsvillkor, kemikalieförekomst samt arbetet med att förhindra korruption. Vilka risker bedömningen fokuserar på baseras på riskprofilen för aktuell leverantör, bransch och produkt eller tjänst. Leverantörens positiva bidrag till Agenda 2030-målen är också en del av bedömningen.

Den nationella nivån inköp av produkter och tjänster av större värde utvärderas på samma grunder. Samtliga avtalsleverantörer till den nationella nivån omfattas av uppförandekoden för leverantörer.

Genom en inköpsportal på Svenska kyrkans intranät kan församlingar, pastorat och stift ta del av hållbarhetsbedömningar, vilket kan bidra till att minska den egna miljöpåverkan och negativ påverkan på mänskliga rättigheter. Ramavtalen som sluts för att möta behov i församlingar, pastorat och stift gäller en bredd av produkter och tjänster, som inte sällan är förenade med en högre risknivå avseende hållbarhet. Vid en riskanalys av ramavtalen år 2020 bedömdes att cirka 30 procent av ramavtalen har en risknivå som är hög eller medelhög. Hållbarhetsuppföljningen fokuserar därför på dessa avtal. Under 2022 beslutades av resursskäl att minska antalet ramavtal och i stället fokusera på ramavtal med stor hållbarhetsbetydelse och andra former av stöd till församlingar, pastorat och stift.

Under 2024 genomfördes inte några särskilda stickprov hos leverantörer eller deras underleverantörer.

11.8 Insatser för att förhindra korruption och andra oegentligheter

Medarbetare på Svenska kyrkans nationella nivå omfattas av en antikorrupcionspolicy och uppförandekod för anställda. Uppförandekoden slår fast att det råder nolltolerans mot korruption och att ingen som arbetar för eller representerar verksamheten får utnyttja sin maktposition på ett otillbörligt sätt. Risken för korruption bedöms vara störst inom det internationella arbetet, eftersom insatser och projekt utförs i flera länder där korruptionen är hög enligt Transparency Internationals index. Riskanalyser görs därför i det internationella arbetet för respektive region- eller landprogram. Riskuppföljning görs också baserat på partnerorganisationers årliga räkenskapsrevision.

Andra riskområden gäller upphandlingar och representation. Det finns policyer, riktlinjer och rutiner som adresserar dessa risker. Hantering av avtal och större inköp följs årligen upp. Systeminställningar och rutiner som kräver att det alltid är minst två olika roller som ska godkänna betalningar begränsar möjligheten att göra otillåtna betalningar. Kontot för representation följs upp rutinmässigt.

11.8.1 Act Svenska kyrkans klagomålsfunktion

För den internationella verksamheten, Act Svenska kyrkan, finns en särskild klagomålsfunktion dit misstankar om brott mot uppförandekoder i det internationella arbetet kan anmälas av interna och externa intressenter samtidigt som konfidentialitet upprätthålls. Funktionen gäller de fall där misstankar finns mot en partnerorganisation och dess personal eller mot personal som arbetar för Act Svenska kyrkan.

Anmälningarna har sedan starten 2012 gällt utnyttjande av inflytande och maktställning, sexuellt utnyttjande, trakasserier och övergrepp, korruption och bristande ekonomisk intern kontroll. Arbetet med inkomna ärenden bidrar till viktiga slutsatser och lärande som bidrar till att förbättra ansvar och kvalitet i verksamheten.

Under 2024 gjordes 16 nya anmälningar till klagomålsfunktionen. Motsvarande siffra 2023 var 16. Av dessa omfattades inte sex (fyra 2023) av funktionens ansvarsområde, där anmälaren i de flesta fall kunde hänvisas till andra kyrkliga enheter, såsom församlingar, pastorat eller stift. Återstående tio anmälningar som hanterades inom ramen för klagomålsfunktionen relaterade alla till verksamhet hos internationella partner.

11.9 Metoder för utsläppsberäkningar

Klimatpåverkande utsläpp redovisas för 2024 både enligt den modell som använts tidigare år för att kunna följa trenden över tid och i så kallade scope, enligt Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollet). Redovisning av klimatpåverkande utsläpp under hållbarhetsnoter ingår inte i granskningsuppdraget för den nationella nivåns revisorer.

Utlandsfastigheter omfattas inte av energidatainhämtningen då den nationella nivån inte formellt ansvarar för den verksamhet som bedrivs där energiförbrukningen genereras, med ett undantag i fastigheten vid STI Jerusalem. Utsläppen från energiförbrukningen på STI redovisas emellertid ännu inte på grund av svårigheter med datatillförlitlighet. Utsläppen bedöms emellertid inte vara väsentliga. Inte heller beräknas ännu Act Svenska kyrkans kontorslokaler i utlandet.

För el och fjärrvärme har förbrukningsdata inhämtats från den nationella nivåns leverantörer. I några av de hyrda fastigheterna har fastighetsägaren inte gjort ett aktivt miljöval för energianvändningen. Då används Energimarknadsinspektionens utsläppsfaktor för residual-mix för elanvändning och lokala emissionsfaktorer från respektive fjärrvärmeleverantör, men med avräkning för aktiva val. Energimarknadsinspektionens utsläppsfaktor baseras på nordisk el-mix men omfattar inte livscykelperspektiv eller andra klimatgaser än koldioxid.

Köldmedialäckage beräknas eller rapporteras inte då det för den nationella nivån inte föreligger sådana utsläpp i någon väsentlig mening.

Utsläppsredovisningen och köpet av utsläppskrediter var fram till 2020 begränsad till energiförbrukning, tjänsteresor och post- och trycksakstjänster, då det vid den tidpunkten var det som var möjligt att inhämta data om. Därefter har utsläppsredovisningen utökats gradvis, i syfte att kunna följa standardutveckling för beräkning av en organisations klimatpåverkande utsläpp och kunna vara i linje med nya lagstiftningskrav om hållbarhetsredovisning på EU-nivå. Den nationella nivån omfattas inte

av lagstiftningen men har ambitionen att rapportera i linje med den rapporteringsstandard som EU tagit fram, där så är rimligt, utifrån väsentlighet och relevans kopplat till den nationella nivåns faktiska utsläpp. Den ökande omfattningen av rapportering har dock inte påverkat omfattningen av köp av utsläppskrediter, då beslutet om detta är kopplat till utsläppen i scope 1 och 2 samt resor i scope 3, vilket är den modell som normalt förespråkas, eftersom möjligheten att påverka övriga utsläpp i scope 3 är starkt begränsad.

Den brittiska miljömyndigheten DEFRA:s utsläppsfaktorer används för beräkning av utsläpp från flygresor. Utsläppsberäkningar för flygresorna inkluderar mellanlandningar och så kallade höghöjdsutsläpp. Genom att använda en höghöjdsfaktor (RFI) på 1,7 uppskattas den totala klimatpåverkan av flyget, inte bara koldioxidutsläppen. Värdet på faktorn kommer från Naturvårdsverket (2024) och är förändrad från tidigare år (1,9). Faktorn används för samtliga flygresor.

Network for Transport Measures (NTM) utsläppsfaktorer användes tidigare för att beräkna utsläppen av växthusgaser från milersättning för bil i Sverige, men eftersom uppdateringar av emissionsfaktorer inte gjorts på flera år i NTM, används sedan 2023 i stället Naturvårdsverkets årligen uppdaterade utsläppsfaktorer för bilresor, inklusive taxi i Sverige, med uppströms tillägg från DEFRA. För utsläppsberäkning för hyrbilar används hyrbilsleverantörs data som grund för beräkning då det är data som är mer exakt och som bedöms utgöra ett tillämpligt genomsnitt även för hyrbilar utanför avtal. Fullständiga data saknas idag för vissa av utlandsbilresorna (framför allt taxiresor i utvecklingsländer och taxiresor utanför avtal) medan data för milersättning och nationella bilresor bedöms vara fullständiga. Vid avsaknad av data uppskattas utsläppsberäkningar utifrån kostnad, som inhämtas från reseräkningar och från ekonomisystemet.

Naturvårdsverkets transportberäkningsverktyg (2024) används också för tågresor, där DEFRA:s uppströmsfaktorer adderas till tågresor, då Naturvårdsverket inte har med dessa.

Utsläpp från hotellnätter beräknas med utsläppsfaktor från Klimatsmart semesters metodrapport 4.2 (2024), vilken grundar sig på uträkningar från Chalmers. Svenska kyrkan bearbetar denna beräkningsgrund eftersom den är baserad på semesterbaserad rumskvot (1,5), antalet gäster i ett rum, än vad som är fallet för tjänsteresor (1). Antal hotellnätter beräknas utifrån snittkostnad per hotellnatt. Det är inte en optimal beräkningsmetod, men hotellaktörers data innehåller alltför stora svagheter.

Utsläppsfaktor för posttjänster beräknas från data från PostNord, medan utsläpp från trycksaksproduktion baseras på Intergrafs verktyg Climate Calc för utsläppsberäkningar som den nationella nivåns leverantörer är certifierad för och rapporterar mot. Från och med 2023 är alla väsentliga utsläpp gällande trycksaker på papper inräknade, inklusive köpta trycksaker från Verbum. Beräkningarna inkluderar inte nedströmsfaktorer. Dessa har ännu inte lagts till, på grund av både metod- och beräkningssvårigheter. De bedöms dock inte utgöra ett väsentligt utsläpp (jämför med utsläpp från transporter av kontorsartiklar). Inte heller klimatutsläpp från digitala produktioner är beräknad.

Utsläpp från it-hårdvara utgår från beräkningar från hårdvaruåterförsäljare, som bedöms ha tillräcklig robust data baserat på livscykelanalyser på modellnivå för de varumärken som utgör den huvudsakliga it-hårdvara som den nationella nivån har. Beräkningarna innehåller inte transporter nedströms.

Insamling av data gällande avfall från både ägda och hyrda lokaler är så gott som fullständig, men än så länge sker rapportering från avfallsentreprenörer oftast baserat på kärnvolymer i stället för faktisk vikt, vilket sannolikt överskattar de faktiska utsläppen. Utsläppen gällande avfall handlar med ett undantag endast om transporten av

avfall från kund till avfallshanteringen, vilket är i linje med GHG-protokollet. Endast för avfallsfraktionen restavfall ingår utsläpp från förbränningen, eftersom det i teorin är den enda fraktion som inte återvinns till energi eller nya varor. Tills vidare görs bedömningen att en än mer träffsäker beräkning baserat på faktisk hantering av avfallet per geografi inte är meningsfull förrän data om vikt erhållits från leverantörer.

Utsläppsfaktorer i uppställningen enligt GHG-protokollet för scope 1 och 2, samt scope 3, kategori 3.2, 3.3 och 3.5 kommer från ett upphandlat verktyg för uträkning av klimatpåverkande utsläpp, från företaget Cemasys.

2025 kommer en komplett och samlad rapportering av utsläpp från ombyggnadsprojektet av Kyrkans Hus 2022–2025.

Utsläppsberäkningen för finansportföljen (scope 3.15, finansierade utsläpp) gjordes på noterade bolag och företagsobligationer. Övriga tillgångsslag kommer inkluderas vartefter tillförlitlig data finns. Beräkningarna görs på bolagens utsläpp i GHG-protokollets scope 1 och 2, då utsläppsdata i scope 3 är behäftade med metodproblem och fortfarande till största delen består av uppskattningar och därmed inte ger jämförbar information. Det gör det svårt att tillmäta dessa beräkningar ett praktiskt värde. Samtidigt råder det full enighet om att utsläppen i scope 3 för den stora majoriteten av bolagen utgör de mest klimatpåverkande utsläppen, varför utsläpp i scope 3 i framtiden kommer att inkluderas. Metoden för beräkningarna grundar sig i Net Zero Investors Framework, framtaget av Institutional Investors Group on Climate Change.

För mer information om hållbarhetsrapport, beräkningar och utsläppsfaktorer kontakta: kyrkokansliet.hallbarhet@svenskakyrkan.se.

Styrelsen för Trossamfundet Svenska kyrkan

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

Uppsala den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Martin Modéus
Ärkebiskop, ordförande

Wanja Lundby Wedin
1:e vice ordförande

Håkan Widepalm
2:e vice ordförande

Lars Johnsson

Olof Reichenberg

Erik Sjöstrand

Amanda Carlshamre

Jesper Eneroth

Mona Olsson

Nils Gårder

Marie Johansson

Berth Löndahl

Elisabeth Rydström

Anna Sundberg

Margareta Winberg

Vår revisionsberättelse har lämnats

Uppsala den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Gunvor Hagelberg
Ordförande för revisionen

Claes Johan Bonde

Lars-Ola Dahlqvist

Ola Isacson

Lennart Sacrédeus

Conny Tyrberg

Erik Albenius
Auktoriserad revisor, PwC

Revisionsberättelse

Till kyrkomötet i Trossamfundet Svenska kyrkan, org.nr 25002-6135

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Trossamfundet Svenska kyrkan för år 2024 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 52 samt 80–94. Trossamfundets årsredovisning ingår på sidorna 46–95 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av trossamfundets finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 52 samt 80–94. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för trossamfundet.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De icke-auktoriserade revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till trossamfundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 5–45, 52 samt 80–94. Det är kyrkostyrelsen som har ansvaret för den andra informationen.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Kyrkostyrelsens ansvar

Det är kyrkostyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Kyrkostyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar kyrkostyrelsen för bedömningen av trossamfundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om kyrkostyrelsen avser att upplösa trossamfundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- ♦ identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- ♦ skaffar jag mig en förståelse av den del av trossamfundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- ♦ utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i kyrkostyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- ♦ drar jag en slutsats om lämpligheten i att kyrkostyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om trossamfundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en trossamfundet inte längre kan fortsätta verksamheten.
- ♦ utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera kyrkostyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De icke-auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av trossamfundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av kyrkostyrelsens förvaltning för Trossamfundet Svenska kyrkan för år 2024.

Vi tillstyrker att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till trossamfundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Kyrkostyrelsens ansvar

Kyrkostyrelsen ansvarar för trossamfundets organisation och förvaltningen av trossamfundets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma trossamfundets ekonomiska situation och att tillse att trossamfundets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och trossamfundets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av kyrkostyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot trossamfundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot trossamfundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar

granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för trossamfundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

KsSkr 2025:2
Bilaga 1

Revisorernas yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för 2024 på sidorna 52 samt 80–94 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen i enlighet med den äldre lydelsen som gällde före den 1 juli 2024.

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Uppsala den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Gunvor Hagelberg
Ordförande för revisionen

Claes Johan Bonde

Lars-Ola Dahlgvist

Ola Isacson

Lennart Sacrédeus

Conny Tyrberg

Erik Albenius
Auktoriserad revisor
PwC

Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll

Utdrag ur protokoll fört vid kyrkostyrelsens sammanträde den 15 maj 2025.

Beslutande: Martin Modéus, ordförande, ledamöterna Wanja Lundby-Wedin, Håkan Widepalm, Amanda Carlshamre, Nils Gårder, Lars Johnsson, Berth Löndahl, Mona Olsson, Olle Reichenberg, Elisabeth Rydström, Erik Sjöstrand och Anna Sundberg samt tjänstgörande ersättarna Sebastian Ekeröth Clausson, Johannes Fransson och Carin Jakobsson.

Föredragande: Gustaf af Ugglas.

Kyrkostyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag

att till kyrkomötet lämna skrivelsen 2025:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2024.